BİLİNMEYEN "SOL"

BELGELER VE OLAYLARLA 49 grup

Tunceli'de D.Halkın Yolu-Kava çatışması ve bir gencin ölümü

Aşiret Reisinin oğlu ve 300 özeleştiri
Esrarengiz Enver Fatih...

(8.sayfada)

YARIN:

D.Halkın Yolu saflarını terkeden 44 devrimcinin çağrısı:
"Sol'un birliği için TİKP saflarına katılıyoruz"
H.Kurtuluşu saflarını terkeden 2.THKO davası sanıklarından GÜLAY CAZGIR' ın açıklaması

* * *

Bazı Eğitim Enstitüsü ve Orta Dereceli okul idarecilerinin tutumu üzerine
Mehmet Halil Güleç
2. sayfa FIKIR MEYDANI'nda

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

ÇARŞAMBA 4 NİSAN 1979
350 kuruş

Kıbrıs Türk Liderleri ne diyor?
Başbakan Mustafa Çağatay'ın görüşleri
YARIN 4. SAYFADA

Bursa Kadın Kolları Kongresinde İKD'lilerin listesi kaybederken ...

CHP Aydın Gençlik lokalinde Dev-Solcular "Öncü Savaş" semineri düzenledi

● İstanbul İl Kadın Kolları Yöneticisi Gönül Kösten:"Partimizin ismini kullanıyorlar.Bunlar aslında TKP'nin kadın koludur.İçimize girmelerine müsaade etmeyeceğiz"

İSTANBUL(ÖZEL)
Aydın Cumhuriyet Halk Partisi Lokalinde 1 Nisan Pazar günü bir grup Dev-Sol taraftarı 'öncü savaş' konulu bir tartışma toplantısı düzenledi.
Toplantıya CHP Aydın Gençlik Kolları Başkanı Kadir Şilip, Dev-Sol ve Dev-Yol taraftarlarıyla CHP'li gençler katıldılar.

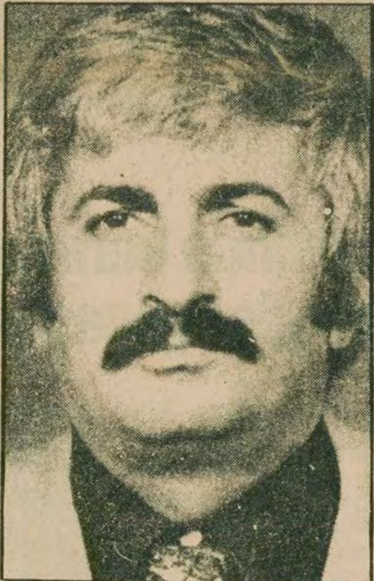
(Devamı sa.7, sü.4'de)

GAZİNOCULAR ÇATIŞTI
Şişli'de bir gazino sahibi ile garsonu tabancayla öldürüldü

Türkeş'in seçkin davetlilerinden Oflu İsmail ortadan kayboldu

HABER MERKEZİ
Dört gün önce Semiramis gece kulübünü beraberindeki onbir kişiyle birlikte dağıtan ve gazino sahibi Akbulut Karaoğlu ile şef barmen Hasan Yolal'ı öldüren Oflu İsmail ortalıktan kayboldu. Türkeş'in 27 Ağustos'ta İstanbul'da verdiği iftar yemeğine davetli olarak katılan Oflu İsmail MHP'ye yakınlığıyla tanınıyor. Mafia çevrelerinde ismi çok geçen Oflu İsmail gasp adam kaçır-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Bir gazino sahibiyle şef garsonu öldürdüğü belirtilen Oflu İsmail

Üstündağ, CHP Kongrelerine partili olmayanların müdahale ettiklerini söyledi

ESKİŞEHİR (THA)
CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, Partisinin il ve ilçe kongrelerine sadece delege ve görevlilerin alınacağını bir genelge ile bildirdi. Üstündağ'ın genelgesinde şöyle deniyor:
"Her kademedeki ana yönetim birimi ve yardımcı kol kongrelerine partili olmayanların müdahale ettikleri, ya da etmek istedikleri, bu yüzden bazı üzücü olayların meydana geldiği öğrenilmiştir. Parti içi hizmet yarışının yasa, tüzük, yönetmelik ve doğruluk kurallarına göre yapılması gerekir. Bu nedenle tüm kongrelere partili delegeler, kongre üyeleri, tüzük ve yönetmelik gereği görevli olanlar dışında kalanların katılmalarına izin verilmemesi uygun görülmüştür."

İzmir Barosu Başkanı

H.Basri Güder: Yazı İşleri Müdürleriyle ilgili 16. madde Anayasaya aykırıdır

Oğuz Baytok:"Yazı İşleri Müdürlerinin yazmadığı yazılardan dolayı cezalandırılmasına karşıyım"

İZMİR(ÖZEL)
Yazı İşleri Müdürlerinin hapis cezasına çarptırılmaları ile ilgili olarak gazetemize bir açıklama yapan İzmir Barosu Başkanı Avukat Hasan Basri Güder, basın kanununun Yazı İşleri Müdürlerinin yargılanmasına ilişkin 16. maddesinin genel hukuk ve ceza ilkesi yönünden

(Devamı sa.7, sü.5'de)

Butto'nun karısı ve kızı son kez cezaevine çağrıldı

İSLAMABAD (AJANSLAR)
Pakistan'daki diplomatik ve siyasi kaynaklar Başkan Ziya Ül Hak'ın Butto'nun infazı için emir vereceğine kesin gözüyle

(Devamı Sa. 7 Sü. 9'da)

Adalet Komisyonu Yazı İşleri Müdürleri ile ilgili yasa teklifini görüşüyor

ANKARA (ÖZEL,
Millet Meclisi Adalet Komisyonu, Mecliste grubu bulunan partilerin grup başkan vekilleri tarafından imzalanan "Yazı İşleri Müdürlerinin sorumluluğu" ile ilgili yasa

(Devamı sa.7, sü.7'de)

Asgari Ücret Tespit Komisyonu bugün toplanıyor

ANKARA (ÖZEL)
Asgari Ücret Komisyonu bugün toplanarak Devlet İstatistik Enstitüsünün sunacağı ve çeşitli vilayetler-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Adapazarı Muhabirimiz Birtan Yazıcı öldürüldü

ADAPAZARI(ÖZEL)
Gazetemizin Adapazarı Muhabiri Birtan Yazıcı dün Adapazarı Yenidoğan Mahallesi Muhtarı Hikmet Memigüven'in tabancasından çıkan

(Devamı sa.7, sü.4'de)

TİKP:"Asgari ücretin tespitinde oynak-merdiven sistemi kabul edilmelidir"

İSTANBUL (ÖZEL)
TİKP asgari ücretin tespiti ile ilgili olarak dün basına yazılı bir açıklama yaptı.

(Devamı Sa. 7 Sü. 9'da)

Suudi Arabistan 250 milyon dolar kredi veriyor

ANKARA (ÖZEL)
Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu'nun konuğu olarak dün Ankara'ya gelen Suudi Arabistan Maliye ve Ekonomi Bakanı Şeyh Muhammed Abu Hail ile bugün Türkiye'ye 250 milyon dolar kredi açılmasını öngören bir anlaşma imzalanacak.
Abu Hail ile Müezzinoğlu arasında dün yapılan görüşmede Türkiye'ye yapılacak ekonomik yardım üzerinde duruldu. Suudi Arabistan Türkiye'ye 250 milyon dolar vermeyi kabul etti.

(Devamı sa.7, sü.8'de)

Maliye Bakanı Müezzinoğlu, Suudi Arabistan Maliye ve Ekonomi Bakanı Şeyh Muhammed Abu Hail ile görüşürken.

Schmidt'in özel temsilcisi Kiep bugün Ankara'da

ANKARA (AA)
Federal Almanya Başbakanı Schmidt'in, Türkiye'ye sağlanacak ivedi yardım konusunda çalışmalar yapması için özel olarak görevlendirdiği Dr. Walter Kiep bugün Ankara'ya geliyor. Kiep, Ankara'da yapacağı görüşmeler sırasında, daha önce ABD'de IMF yetkilileri ile yaptığı temaslar hakkında Türk hükümetine bilgi verecek.
Aynı zamanda Aşağı Saksonya Maliye Bakanı olan Dr. Kiep, Türkiye'de bir gün kaldıktan sonra Ankara'dan ayrılacak.
Bilindiği gibi, sanayileşmiş dört Batılı ülke

(Devamı sa.7, sü.6'da)

AET TÜRKİYE'YE 115 MİLYON DOLAR YARDIM KARARI ALDI

LÜKSEMBURG (AA)
Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) Dışişleri Bakanlarının bir kısmı bağış, bir kısmı ise düşük faizle kısa vadeli kredi olmak üzere, Türkiye'ye 115 milyon dolarlık yardımda bulunmak amacıyla özel bir fon oluşturmak için karar aldıkları bildiriliyor.
Türkiye'ye yapılacak yardımın miktarı üzerinde önceki gün anlaşmaya varıldığı ve bu konudaki kararın, Yunanistan'ın AET'ye tam üyeliği konusun-

(Devamı sa.7, sü.7'de)

Çin Pekin-Moskova Dostluk Anlaşmasını yenilemeyecek

PEKİN (THA)
Çin Ulusal Halk Kongresi, Çin ile Sovyetler Birliği arasındaki 29 yıllık Dostluk ve Barış Anlaşmasını yenilememeye karar verdi.
Karar, taraflar anlaş-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

AP, gensoru önergelerini geri çekecek

ANKARA(THA)
Meclis gündemindeki tıkanıklığı gidererek, bazı yasa tasarılarının öncelikle ele alınması konusunda partiler ara-

(Devamı sa.7, sü.8'de)

TYS Başkanlığına yeniden Aziz Nesin getirildi

İSTANBUL (AA)
Türkiye Yazarlar Sendikası (TYS) 4. Olağan Genel Kurulunda seçilen Yönetim Kurulu, dün görev bölümü yaptı. Yapılan görev bölümünde A-

(Devamı sa.7, sü.8'de)

Tulum köylüleri

Tepeköy'ün Tulum köylüleri:

"Köylünün toprağını köylüye satmak istiyorlar"

İZMİR (ÖZEL)
Bundan bir süre önce, İrfan Töre'nin gasp ettiği hazine topraklarının bir kısmını geri alan Tulum köylülerine, köyün merası olan bin dönümlük bir arazi, ağanın tapulu malı gibi gösterilerek satılmak isteniyor.

(Devamı sa.7, sü.4'de)

Tulum köyü muhtarı Tepeköy Kaymakamıyla tartışıyor. Muhtar: "Bu mera ağanın değil köylünün malıdır."

SOL nasıl birleşecek ?

Fikirlerin çarpışmasından gerçek doğacaktır

MUĞLA'DAN
MUSTAFA TAFATURK

"Sol nasıl birleşecek?" adlı tartışmaya sevinçle katılıyorum. Çünkü şimdiye kadar hiç bir gazete veya dergi böyle bir tartışma açmış değildir. Çünkü Türkiye'deki elliye yakın fraksiyonların hiç biri hemen hemen özgür düşünceden yana değillerdir. Başka düşünceye saygıları yoktur. Ama bu fraksiyonlardaki devrimciler yine de özgürlük için savaşıyorlar. Herhalde herhangi bir emperyalist ülke için çalışmaz ve o emperyalist ülkelere Türkiye'yi peşkeş çektirmek istemez. Ben buna candan inanıyorum. Devrimcilerin halktan yana olduklarından ve Türkiye'nin bağımsızlığını bizim kadar istediklerinden eminim. Fakat yaptıkları eylemlerden ne kazanıp ne kaybedeceklerini bilmiyorlar. Acaba biz şurayı bombalarsak ne olur, şu faşisti öldürürsek veya döversek ne kazanırız ne kaybederiz diye düşünmüyorlar. Kimin işine yarar acaba demiyorlar.

Ama sonunda bir yeri bombalıyorlar, kim yaptı? Devrimciler. Bu bütün devrimcileri karalamaya yetiyor.

Solun birleşmesi için önerim:

1— Herkes istediği fraksiyonun gazetesini okumakta özgür olmalı. Başka bir fraksiyonun dergisini okuyabilmeli.

2— Türkiye çapında belirli şehirlerde forumlar olmalı, siyasetlerin gittikleri çizgi tartışılmalı. Kim haklıysa, kimin siyasi çizgisi doğruysa onun safına geçilmeli.

Sosyalist felsefe tektir, bölünemez. Solun bölünmesi faşizmin ve emperyalistlerin işine yarıyor.

....

DEVREK'İN KÖSELER
KÖYÜNDEN ÖĞRETMEN
HİDAYET MUYAN

Kendi görüşüme göre 49 grubun tabanı yurtsever ve gerçekten sol için bir şeyler yapmak isteyen iyi niyetli gençlerdir. Burada şunu vurgulamak istiyorum. Bunlar tam rayına oturmadan ideolojik yönden yalan yanlış bir şeyleri sağdan soldan duyup solcu olan gençlerdir. İşte bunları sol adına aldatmak çok kolaydır.

Ülkemizde ezelden beri Rusya için bir komünizm düşmanlığı vardır. Rusya'nın gerçekten sosyalist olduğu dönemlerde komünizm düşmanlığı alabildiğine körüklenmiş ve hakim sınıfların propaganda aracı olmuştur. Bugün de bu ülkeyi hâlâ sosyalist olarak gören ve onun geriye bir dönüş yaptığına inanmayan insanlar bu propagandanın etkisinde kalabilirler. Burada kendimi örnek verip, ne demek istediğimi daha iyi açıklamak istiyorum. Birkaç yıl öncesine kadar ben Rusya'yı sosyalist olarak düşünüyordum, ninem Rusya için "Bolşevik, Bolşevik" der dururdu. Ben de onun tesirinde kalarak Rusya'yı bayağı takdir ediyordum. İşte bu tip bilinçsizce yapılan komünizm düşmanlığı yüzünden bugün bu devleti sosyalist olarak görenleri aldatmak Brejnev için çok kolaydır. Böylece Brejnev'in böl-yut politikası çok güzel işliyor. O halde bu böyle devam edebilir mi?

Aydınlık Gazetesinin "Bilinmeyen Sol" dizisi birleştirmede en önemli etkenlerden biridir. Çünkü devrimi kötüleyen bütün maceracı maskeleri aşağı indiriyor ve o gruplar hakkında tam bilgi sahibi olmayan taraftarlarına bütün çıplaklığıyla sunuyorsunuz.

FİKİR MEYDANI

Bazı Eğitim Enstitüsü ve Orta Dereceli Okul idarecilerinin tutumu üzerine

Mehmet Halil Güleç
Devrimci Gençlik Federasyonu
Merkez Yürütme Kurulu Üyesi İzmir DGB Başkanı

BAZI okul idarecileri okullarda huzuru sağlamanın kolay yolunu bulmuşlar da Türkiye gençliğinin haberi yok. Bakınız huzuru sağlamanın yolu nasıl imiş; Okulda olay çıkmaktadır. Kiminle kim arasında, şebekesi olan herkesin okullara can korkusu olmadan gelmesini savunan DGB üyeleri ile kendilerinden başkasının fikirlerine saygı göstermeyen, farklı fikirler taşıyan insanları döverek yola getirmeyi savunanlar arasında çıkmaktadır.

İdarecilerimiz bu tahlili yaptıktan sonra hemen çözüme koyuluyorlar. Okulda DGB üyeleri azınlıktadır. Bunlar okuldan temizlenirse okulda olaylar durulur, öbürleri de saldırılarını azaltır. Bazı okul idarecileri böyle düşünmektedir ve bunu uygulamaya çalışmaktadır.

19 Mart 1979 tarihinde Denizli DGB Başkanı Mehmet Çobanoğlu ve bir DGB üyesine Denizli Eğitim Enstitüsü Müdürünün imzasını taşıyan bir yazı gönderilmiştir. Yazıda Çobanoğlu'nun naklini Yozgat Eğitim Enstitüsüne alındığı belirtilmekte ve Çobanoğlu'nun eski okuluna uğramadan yeni okuluna bir hafta süre içinde başvurması istenmektedir. Kısacası doğma büyüme Denizlili olan Çobanoğlu, Yozgat Eğitim Enstitüsüne sürülmüştür. Okul idaresi, "nakil" işleminin sebeplerini, gönderdiği yazıda belirtmemektedir. Hatırlanacağı gibi bundan bir süre önce AYDINLIK gazetesinde Denizli Eğitim Enstitüsüne girebilmek için faşist olmadığını söylemenin şart olduğu, birkaç defa Mehmet Çobanoğlu'nun sahte solcuların saldırısına uğradığı ve yaralandığını, bir defasında da iki günlük rapor aldığı şeklinde haberler çıkmıştı.

İdare, saldırganın yerine saldırıya uğrayanı cezalandırıyor

Okul idaresi saldırganları cezalandıracağı yerde saldırıya uğrayan ve çeşitli yerlerinden yaralanan öğrencileri cezalandırmaktadır. Kendince olayları böyle yatıştıracağını zannetmektedir.

Bu konuda İzmir Çınarlı Sanat Okulunda olan olaylar idarecilerimize yol göstermektedir. Geçmişte orada DLB'li öğrencilere sahte solcular tarafından yoğun saldırılar olmuştur. Öğrenciler okul idaresinden savcılığa, polisten Milli Eğitim Müdürlüğüne kadar herkese durumun ciddiyetini anlatmışlardır. İdare ise bütün bu olayları geçiştirmiştir. Hatta daha ileri giderek DLB'li öğrencilerin okuldan ayrılmasıyla okuldaki olayların yatışacağını söylemiştir. Bugün DLB'li öğrenciler Çınarlı Sanat Okuluna gidememektedirler. Bundan dolayı sınıfta kalmış durumdadırlar. Peki bütün bu olanlardan sonra olaylar durulmuş mudur? Her gün kavga, her gün çatışma, her gün işgal yine sürmektedir. Daha dün 12 Martta okulu işgal etmişler, okula binlerce liralık zarar vermişler, karanlığa kadar okul öğrencilerini okulda tutmuşlar, polisle çatışma çıkarmışlardır.

Yine Çal Ticaret Lisesinde Çal DLB Başkanı ve DLB üyelerine yönelen birçok saldırı olmuştur. DLB Başkanı ve diğer üyeler okul idaresine okuldaki olayların önlenmesi konusundaki fikirlerini söylemişler idarenin bu konuda önlem almasını istemişlerdir. Okul idaresi ise DLB Başkanına saldırıldığı halde üç gün okuldan uzaklaştırma cezası vermiştir.

Okul idaresi cesaretle olayların üzerine gidip saldırganları zararsız hale getireceğine "kuvvetliye" boyun eğme siyaseti izlemektedir. Böylece ayı, ağzına sürülen balla daha da azgınlaşmakta saldırılarını artırmaktadır. Bu tutum okulda zorbalığı ortadan kaldırıp huzuru sağlayabilir mi? Açıktır ki, bizzat zorbaları ve zorbalığı geliştirir, onların ekmeğine yağ sürer. Okulda zorbalığa karşı çıkan, öğrenci kimliği olan herkesin okula girebilmesini savunan ve hoşgörülü bir tartışma ortamının yaratılmasını isteyen gençleri okuldan sürmekle, cezalar vermekle huzur sağlanamaz. Okul idarecileri okulda kargaşalık çıkaran öğrencilere fikirlerinden dolayı zorbalık uygulayan bir avuç kafası bulanmış unsura karşı, başta okumak isteyen, huzur isteyen öğrencilerle birleşmelidir.

Anarşiste dayanarak anarşi önlenebilir mi? Bugün okullarda en büyük anarşist İGD ve sahte soldur. CHP bu anarşistlerden bağını koparmazsa CHP olmaktan çıkacaktır. Zaten bugün birçok CHP örgütü sahte solcuların örgütü durumuna gelmiştir. Okullarda huzuru sağlamak anarşiyi önlemek en başta okulların savaş alanı değil dostluk alanı olmasını isteyen, gençlere fikirlerinden dolayı saldırılmasına karşı çıkan DGB'li öğrencilerle birleşmekten geçer. Geniş öğrenci yığınlarının isteği budur. Yöneticiler bu konuda cesur olmalı öğrenci kitlelerinin yanında yer almalıdır.

AYDINLIKTA

Sina Çıladır

TOPARLAYALIM

CHP, Ecevit Hükümeti, sıkıyönetim, "TKP", MHP, maceracılık, Güneydoğu Asya olayları vb. konular üzerine bir-iki aydır bu köşede yazıyoruz.

Yazdıklarımıza katılanlar oldu, karşı çıkanlar oldu. Açıkça belirtmeliyiz ki, bize katılanlar, karşı çıkanlardan az. "Katılanlar ve karşı çıkanlar" derken, ölçü olarak, aynı görüşleri paylaştığımız yazar arkadaşlarla, bize mektup gönderen veya görüşlerini başka biçimlerde ulaştıran arkadaşları kastetmiyoruz. Eğer ölçü olarak bunu alırsak, yazdıklarımıza katılanlar çoğunlukta. Ama hayır, ölçümüz başka. Ölçümüz, aynı konulardaki görüşlerini yazılı veya başka biçimlerde açıklayan —özellikle— "sol" çevreler. Aydınlık'ın şu sıralar geniş emekçi kitlelerine kalın çizgilerle tanıttığı dört düzineyi aşkın parti ve grup...

Bu çevrelerle sanki inatlaşıyoruz! Güneydoğu Asya olaylarını alalım:

50 milyon nüfusu, Sovyetler Birliği'nin en modern silahlarla donattığı vurucu gücü gerçekten yüksek ordusu ile Vietnam, henüz hava kuvvetleri bile bulunmayan 6 milyon nüfuslu sosyalist bir ülkeyi, Demokratik Kamboçya'yı paldır-küldür istila ediyor. Bizim, dört düzineyi aşkın "sol" parti ve gruplarımızın ağızlarına lahzada Ortaçağ kilitleri vuruluyor sanki! Tıs yok!... Gerçi bunlardan bir-ikisi, Sovyetler Birliği'nin ve onun iplerini çektiği kukla "TKP"nin borazanları, "proleter enternasyonalizmi" falan gibi ipe-sapa gelmez şeyler geveliyorlar. Elbette gülünç oluyorlar. İyi ama, bağımsız bir ülkenin istilası karşısında susmak ne anlama geliyor? "Sahibinin Sesi" türünden "sol" görünümlü karşı-devrimcilerin kervanına katılmak anlamına gelmiyor mu?

Derken, Çin Halk Cumhuriyeti'nin Vietnam'a karşı "ihtar harekatı" başlıyor. Çin Halk Cumhuriyeti her bakımdan haklı. Bütün dünyaya, bir yanağına tokat yedikten sonra öteki yanağını uzatan İsa Peygamber siyasetinin saçma, teslimiyetçi bir siyaset olduğunu fiilen göstermek istiyor. Gösteriyor da. Saldırgana karşı direnmek gerek!

Ya peki, bizim dört düzineyi aşkın parti ve grubumuz ne yapıyor? Ağızlarındaki Ortaçağ kilitlerini şakur-şukur bir yana atmalarını şu yana koyalım, hemen hepsi, lahzada çene ishaline yakalanıyor! Coca-Cola'dan şeyk dansına kadar her türlü sulu motif de kullanılarak Çin'in "emperyalist" olduğu ileri sürülüyor! Çin Halk Cumhuriyeti, daha önce verdiği sözü tutup, saldırganları cezalandırdıktan sonra Halk Ordusunu geriye çekmeye başlayınca, bu defa Çin'in "emperyalist"liği, "Milliyetçi sosyalizm"e dönüştürülüyor! Yani, ilk sulu değerlendirme biraz daha sulandırılıyor!...

CHP, Ecevit Hükümeti ve Sıkıyönetimi alalım:

CHP'nin güdümlediği hükümet faşist mihrakların üzerine gidebilir, demiştik. Bu, halkın baskısına bağlı bir şeydir. Halen süregiden sıkıyönetim, 12 Mart dönemindeki sıkıyönetimden farklıdır. Bizim görevimiz, "Kahrolsun sıkıyönetim!" diye bağrışıp sonra da sırtüstü yatmak değildir. Sıkıyönetimi elinde tutan gücü; halk kitlelerini aydınlatarak, yani halka karşı güçleri teşhir ederek ve dolayısıyla halkın gücünü siyasi gericiliğe karşı harekete geçirerek anti-faşist doğrultuda yönlendirmeye çalışmaktır. Bu görev, aynı zamanda sıkıyönetimin maddi temellerinin ortadan kaldırılmasına yönelik bir görevdir. Açıktır ki sıkıyönetimin maddi temelleri ortadan kalkmadan, sıkıyönetim kalkmaz. En geniş halk kitlelerini özgürlük mücadelesine çekmeye çalışmalıyız. Özgürlük mücadelesi üç-beş ahbap çavuşun korsan gösteriler ya da naylon mitingler düzenlemesi demek değildir. Şuraya buraya bombalı pankart asmak, duvarları boyamak hiç değildir! Asıl önemli olan, halka karşı güçleri teşhir ederek halkla bütünleşmek ve "halkçı"lık savındaki "işbaşındaki" gücün sık sık halka doğru dağılan "dikkatini" faşist mihraklar üzerinde toplaması için baskıda bulunmaktır.

Her tondan revizyonist koro:

—Ecevit Hükümeti faşist bir hükümettir; dolayısıyla faşist mihrakların üzerine gidemez. En iyisi bu hükümeti yıkmaktır!...

Ecevit Hükümeti elbette ki tek seçenek değildir. Siyasi gericiliğin MHP ve yandaşları biçimindeki unsuruna karşı halen de tutarlı, aktif bir siyaset izleyemiyor. Bunun dışında siyasal gericiliğin Sovyetler Birliği—"TKP" biçimindeki yükselen unsuruna karşı da çok duyarsızdır. Bunlarla ittifaka bile girişiyor... Öyle ama, bütün bunlar, CHP'yi ve onun yönlendirdiği hükümeti siyasi gericiliğin en bağnaz, en terörist unsurlarına armağan etmemizi gerektirir mi? Bu mudur devrimci siyaset? Devrimci siyaset düşmanı güçlendirmek midir, yoksa tecrit etmeye çalışmak mı? Hem sonra hayat kimi doğruluyor?

Revizyonist koro:

—Yaşasın "Eylembirliği!", "Yaşasın iç savaş!...

"Eylem Birliği" ülkemizin ulusal bütünlüğüne yönelik bir "belgi" Taktik siyaset olarak gerici bir iç savaşı öngörüyor. İşin ilginç yanı siyasi gericiliğin halk kitlelerinden hızla tecrit olan MHP ve yandaşları biçimindeki unsuru da, tecritten sıyrılmak için aynı taktik-siyaseti izliyor. Bu, tümüyle halka karşı girişilen bir maceracılıktır...

Maceracılığı alalım:

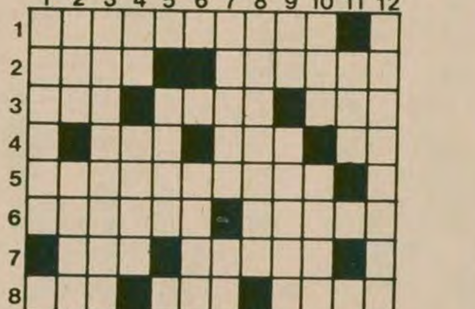
"Türkiye tarihinde maceracılığın (terörizm-anarşizm) halk kitlelerine bu denli ters düştüğü görülmemiştir. Maceracılık bugün tamamiyle halka karşı bir hareket haline geldi. Zaten pratik-siyaset de bunu giderek daha açık biçimlerde doğruluyor. Maceracı gruplar pratik-siyaset içinde kiminle kucak-kucağalar? Düzmece TKP ile somut ittifaklar yapanlar bunlar değil mi? TKP'nin "eylem" anlayışı MHP ile çakıştığına göre, siyasi gericiliğin bu yanı ile de elele tutuşanlar bunlar değil mi?

Revizyonist koro:

—Siz hainsiniz! Sizi fizikman ortadan kaldırmak gerek!...

İşte bu noktada da bilmem kaç grup ve parti ile tamamen ters düşüyoruz. Çünkü, cümle alem bilir ki, halkı tümüyle yok etmeden, halkın devrimci hareketini yok etmek olanaksızdır.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Geçen yıl ölen değerli bir şairimiz. 2) Serbest bırakma - Tersi açık, apaçık. 3) Tersi bir çoğul eki - Tersi etkin, hareketli - Bir peynir cinsi. 4) Tersi öğütücü dişlerimiz - Bir gelecek zaman eki - Tersi bir renk. 5) Kırsal alanlarda, feodal bir kalıntı olarak varlığını sürdüren, bir toprak işleme biçimi. 6) Her türlü uzlaşmayı reddeden, katı tutum - Toprak, arsa. 7) Mavi (eski dil) - En büyük sinema ödüllerinden biri. 8) Tabaklanmış kalın deri, kösele - Ünlü İngiliz televizyonu - Odunculukta bir ağırlık ölçüsü.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) 'Çakal' lakabıyla tanınan uluslararası terörist. 2) Üzme (eski dil) - Bir halife. 3) Elektrik akımını geçirmeyen. 4) Tersi Kimya'da Toryum'un simgesi - Kişisel, özlük (eski dil). 5) Laka ile cilalanmış. 6) Tersi geri verilmek üzere alınmış para. 7) Üretici malının tüketiciye ulaşması sürecinde, arada yer alan ve o malın pahalılanmasında önemli rolü olan kişilere denir - Kimyada Skandiyum'un simgesi. 8) Tersi geminin kaplama tahtalarını su geçirmez hale getirme işi. 9) 'Ufuk'un yarısı - verimsiz toprak. 10) En iri kara hayvanı - Dört kenarı birbirine eşit dikdörtgen. 11) Fiziksel ya da ruhsal bir darbe sonucu geçirilen sarsıntı. 12) Japon usulü intihar.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

EDİRNE

Seçimde Çavuşlu'ya yolu düşenlere söylenecek çok şeyimiz var

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlağına

Enerji tasarrufu için her fırsatın değerlendirilmeye çalışıldığı günümüzde bizim de sesimizi duyan olur diye aylar evvel yine AYDINLIK gazetesinde köyümüz ve çevresinin Linyit sömürüsünü içeren bir yazı göndermiştik. İşçilerin kendi sesinden, kendi dileklerini anlatmıştık. Bekledik belki devletin denetimi geç de olsa bize de ulaşır diye aylarca sabırla bekledik. Ne gelen var, ne soran. Her şey eskiye göre daha artan oranda devam ediyor. Linyit ağalarının sömürüsü. Ne vurursam kârdır zihniyeti ile bütün miyonları vuruyorlar.

Yine sigorta yok, sendika yok, vergi denetimi yok. Maden ocaklarında sağlık koşulları uygun değil. Her yıl, birkaç işçi göçük altında kalarak ölüyor. Topraklarından milyonlar kazanılan köylü yine sefil. Bu yıl yapılacak seçimde buralara yolları düşenlere söyleyecek çok şeyimiz var. Sizin de haberiniz olsun.

Hasan Irmak
Çavuşoğlu Köyü'nden-

ANKARA

Merkez Cezaevinde karavanalara sadece kediler yanaşıyor

Bizler cezaevinde tutuklu ve hükümlüleriz. Şu bizim cezaevlerinin günlük gideri olarak ortalama 18 bin lira harcanıyormuş. Bizlere verdikleri karavana ve ekmek. Ama nasıl veriyorlar, haberiniz var mı?

Söze şu bizim İDAMLIK OSMAN'la başlamak istiyorum. İdamlık Osman, doğma büyüme cezaevinin yerlisi olan bir kedidir. Hani şu bildiğiniz kedilerden. Sözü Osman'dan açtım. Çünkü karavanalarla ilgilenen odur. Afedersiniz, köpeğin önüne atılırcasına kapı önlerine bırakılan karavana kaplarına İdamlık Osman'dan başkası yanaşmaz. Çünkü yemeğin yüzünü gören, üç dört gün yemekten kesilir. O para verip de alamadığımız fasulyeler, barbunyalar, nohutlar kokar kalır kapı önlerinde günlerce. Bu arada fırsatı kaçırmayan bizim İdamlık yumulur başına. Yiyebildiği kadar yer, kalanını ise doğru çöpe.

Hele ekmekleri sormayın. İyi pişmediğinden hamurlaşmış, binbir güçlükle meydana gelen ekmeklerin iç kısımları tüm mahkumlar tarafından çıkartılıp atılıyor. Atmayın, yiyin diyeceksiniz. Yediğimiz zaman hemen küp gibi şişiyoruz. Sonra başlıyor kıvranmalar ve mide ağrıları.

Akşam oldu, işte yine yirmiye yakın kocaman çöp bidonları ekmekten taşıyor. Bunlar savurganlık olmayıp da ne oluyor acaba?

Düzenin bozukluğuna kurban giden bizler ikinci bir mahkumiyete itilip duruyoruz. Sizlerden duyduğumuza göre dışarıdaki pahalılık son derece yüksek boyutlara ulaşmış. Bunu tartışmaya gerek olmadığı kanısındayım. Ama buradan haberiniz var mı? Yoksa bir daha duyuralım. Buranın sömürü çarkları mükemmel dönüyor.

Hiç duydunuz mu, 10 liralık 100 gram çayın 60 lira olduğunu, 1 kilo çay 600 lira. Bir adet yumurta 4 lira. Hazır çorbalar 10 lira. Daha nice değişik maddeler, iki misline satılıyor.

İşte sorunlarımız bunlar. Ama maalesef yetkili idarecilerimiz bunları gördüğü halde hiç bir önlem almıyorlar. Günlerdir savurganlık konusunda yazıldı, konuşuldu, tartışıldı, nerede önlemler?

Zaten balık baştan kokmuş.

Ankara Merkez
Kapalı Cezaevinden
Bir Mahkum

BU NASIL DOKTOR?

ADANA

Hem çocuğun felç olmasına sebep oluyor, hem de küfrediyor

22 Mart 1979 tarihinde Adana'nın Kadirli İlçesinden Ahmet İnce adında Kurtuluş Mahallesinde oturan bir vatandaş bir yaşındaki çocuğunu alarak Doktor Atalay Şevket-tin'e götürmüştür. Gereken teşhis konduktan sonra reçete yazarak iğne yaptırıp yollamıştır. İğne aksi tesir yapıp çocuğun felç olmasına neden olmuş.

24 Mart 1979 tarihinde çocuk tekrar götürülüp muayene ettirilmiştir. Çocuğa yazılan reçete tekrar doktora verilip çocuğun felç olmasına atılan iğnenin sebebiyet verdiği söylenince duruma itiraz ederek küfretmiş ve vatandaşı kovmuştur. "Senin hakkında davacı olacağım" denince de "git bildiğin yere şikayet et" diyerek küfür etmiştir. Böyle bir davranışın doktor tarafından yapılması insanlık dışı bir olaydır.

Demek oluyor ki fakir ezilen halkın durumu hiçe sayılıyor.

Mustafa İnce

ANLAŞMA İMZALANDI AMA...

Begin'in Kahire ziyareti sönük geçti

● Başbakan Mustafa Halil istifa söylentilerini yalanladı
● ABD'nin Lübnan Büyükelçiliği bombalı saldırıya uğradı

KAHİRE (AJANSLAR)

İsrail Başbakanı Menahem Begin, 24 saatlik resmi ziyaretini tamamlayarak Kahire'den ayrıldı ve Kudüs'e döndü.

2 Nisan günü, ''Soğuk' bir karşılama töreninden sonra Kahire'de bir sinagogu gezen Begin, ilk kez olarak akşam yemeğinde Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat ile buluştu.

Az sayıda davetlinin önünde yapılan akşam yemeğinde Begin ve Sedat birer konuşma yaptılar. Her iki devlet adamının da son derece temkinli cümleler kullandığı, ayrılık noktaları üzerinde hiç durmadıkları dikkat çekti. Sedat, İsrail yönetiminin de Orta Doğu'da başlayan barış sürecine katkıda bulunmasını isterken, Begin ''Mısır ile İsrail'in totaliter rejim heveslilerine karşı demokrasiyi savunduğunu'' ileri sürdü.

Begin ile Sedat arasında yapılan görüşmelerde, İsrail'in Sina'dan geri çekilmesi, bölgedeki petrol kuyularını Mısır'a devretmesi ve iki ülke arasındaki sınırların açılması sorunu ele alındı.

Önümüzdeki ay başlayacak olan görüşmelerin de Sina'nın kuzeyindeki El Ariş kentinde yapılması kararlaştırıldı. İki devlet adamının yaptığı 50 dakikalık görüşmeden sonra, Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ın 27 Mayıs tarihinde El Ariş'e gideceği açıklandı.

Sedat akşam yemeğinde yaptığı konuşmada, ''Şimdiye kadar savaştık. Bundan sonra da savaşmaya devam edeceğiz. Ancak biz komşuluk ilişkilerinin iyi bir şekilde gelişmesini istiyoruz'' dedi. İsrail başbakanı ise, Kahire ile Kudüs arasında sık sık bu tür ziyaretler yapılmasının faydalı olacağını söyledi.

Begin, 1973'ten beri İsrail İşgali altında bulunan Sina yarımadasının merkezi El Ariş kentinin 26 Mayısta Mısır'a geri verileceğini açıkladı. Begin 27 Mayısta El Ariş'e giderek burada Enver Sedat'la birlikte Sina'daki ortak sınırları ilan edeceklerini belirtti. Begin Kahire ile Ben Gurion arasındaki hava sahası ile kara sınırındaki ortak sınırların yine 27 Mayısta belirleneceğini söyledi.

Her iki ülkenin dışişleri bakanları parlamentolarınc . onaylanan anlaşma metinlerini, teati edecekler.

İsrail askeri birlikleri 26 Mayıstan başlayarak 3 yıl içinde Sina yarımadasını boşaltacaklar. Begin anlaşmaların teati edilmesinden bir ay sonra, Gazze şeridi ve Şeria nehrinin batı yakasındaki Filistinlilere özerklik verilmesi görüşmelerinin başlayacağını söyledi.

Begin'in Kahire ziyareti ile ilgili olarak Arap basını çeşitli yorumlar yayınladı. Körfez ülkeleri gazeteleri Sedat'ı kınayan yazılara yer verirken, Red Cephesi ülkelerinin basını Sedat'a karşı nispeten daha yumuşak eleştiriler yöneltti.

ISRAİL, KIBRIS BANDIRALI BİR GEMİYE EL KOYDU

İsrail Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, İsrail karasuları dışında seyreden Kıbrıs bandıralı bir gemiye el koyduğunu açıkladı. Amerikan AP ajansı, 500 tonluk gemide 5 Filistinli gerillanın bulunduğunu, ayrıca gemide yüklü miktarda silah olduğunu bildirdi.

ABD'NİN BEYRUT BÜYÜKELÇİLİĞİ BOMBALANDI

Amerika'nın Beyrut'taki Büyükelçiliği 2 Nisan öğleden sonra bombalı saldırıya uğradı. Kimliği tesbit edilemeyen iki kişinin attığı iki roket bombası can kaybına yol açmadı ancak maddi hasar yarattı. Gözlemciler, saldırıyı Mısır-İsrail Anlaşmasına karşı çıkan ve ABD'nin de cezalandırılması gerektiğini açıkça belirten Filistinli tedhiş örgütlerinin gerçekleştirdiğini söylüyorlar

ARAP BİRLİĞİ MERKEZİ TUNUS'A TAŞINIYOR

Arap Ülkeleri Dışişleri ve Maliye Bakanlarının Bağdat toplantısında aldığı kararlar uyarınca, Arap Birliği Örgütü Genel Merkezinin Kahire'den Tunus'a taşınacağı bildirildi. Bu konuda bir açıklama yapan Tunus Dışişleri Bakanı, taşınma kararının yerinde olduğunu öne sürerek, Tunus'un son derece memnun olduğunu söyledi. Bu arada, örgütün Genel Sekreterliğine, Lübnanlı El Esad'ın atandığı öğrenildi.

Öte yandan Arap Ekonomik Birliği'nin Genel Sekreteri, Örgütün 4 Haziran'daki toplantısını Amman'da yapacağını açıkladı.

MISIR VE İSRAİL'E YAPILACAK YARDIM ABD KONGRESİNE SUNULDU

ABD Başkanı Carter, Mısır-İsrail Barış Anlaşmasının imzalanmasından sonra, Mısır ve İsrail'e yapılacak ekonomik, mali ve askeri yardımları içeren bir karar tasarısını Kongreye sundu. Tasarıya göre, ABD her iki ülkeye toplam olarak 4,8 milyar dolar yardım yapacak. Carter, sözkonusu tasarının Kongreden ivedilikle onaylanmasını talep etti.

İran'da Türkmen bölgesinde çatışma yeniden başladı

TAHRAN (AJANSLAR)

İran Radyosu Gümbed-i Kavus kentinde dört maddelik bir ateşkes anlaşması sağlandığını açıkladı. Öte yandan ateşkese rağmen Türkmenistan'da çatışmaların sürdüğü bildirilmektedir.

Tahran Radyosu, ateşkesin şu maddeleri içerdiğini açıkladı:

- Yaralılar derhal hastaneye kaldırılacak ve çarpışan taraflar mevzilerini terkedecekler.

- Kentteki tüm barikatlar kaldırılacak.

- Tutukluların serbest bırakılması için görüşmeler başlayacak.

- Kentte düzeni silahlı kuvvetler sağlayacak.

Bu arada Bazergan, bölücülüğe izin verilmeyeceğini belirterek, merkezi hükümetten kopmamak koşuluyla, bazı milliyetler için bir özyönetim modeli geliştirilmesi amacıyla çalışmalar yapılacağını söyledi.

Harrisburg'daki nükleer enerji santralinde kazanın meydana geldiği ilk gün yaklaşık 50 bin insan bölgeyi terketti. Ancak, radyoaktivite sızmasının engellenmesiyle, bölge halkını boşaltma işlemi durduruldu.

HARRİSBURG NÜKLEER SANTRALİNDEKİ KAZA PANİK YARATMIŞTI

Radyo-aktif sızıntı önleniyor

● Carter, santralde inceleme yaptı
● Bölge halkını boşaltma işlemi durduruldu

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Amerika'da ve bütün dünyada büyük endişe yaratan ''Three Mile İsland'' Nükleer enerji reaktöründe meydana gelen kazanın büyük ölçüde atlatıldığı bildiriliyor. Reaktörü işleten ''Metropolitain Edison'' şirketinin baş mühendisi Doktor Benton'un yaptığı açıklamaya göre, reaktörün soğutma sistemi yeniden işlemeye başladı. Radyoaktif sızıntının da büyük ölçüde kesildiği gelen haberler arasında yer alıyor.

Doktor Benton'un açıklaması Amerikan çevrelerinde memnunlukla karşılanırken, uzmanlar tehlikenin tamamen bertaraf edilmesi için en az bir haftalık bir sürenin gerektiğini bildiriyorlar.

Yapılan açıklamaya göre, reaktörün içinde halen çok miktarda hidrojen gazı bulunuyor. Ancak reaktörün ısısının düşmesi sayesinde saçılan radyoaktif miktarı git gide azalıyor.

Harrisburg civarından son 48 saat içinde yaklaşık 50 bin kişi bölgeden ayrıldı. Yetkililerin bildirdiğine göre, en az 100 bin kişinin daha boşaltılması için gerekli bütün önlemler alındı. Ancak, şimdilik çalışmaların başarılı gitmesi sayesinde boşaltma işlemi durduruldu.

CARTER REAKTÖRÜ GEZDİ

ABD Başkanı Jmmy Carter, Harrisburg'a giderek eşi ile birlikte ''Three Mile İsland'' reaktöründe bir inceleme yaptı. Çevre halkının paniğe kapılmaması gerektiğini söyleyen Carter, gerekli bütün güvenlik önlemlerinin alındığını sözlerine ekledi.

Carter'in yaptığı açıklamaya göre, bundan böyle meydana gelmesi muhtemel benzeri kazaları önlemek amacıyla ''Kriz Harekatları Federal Ajansı'' adı altında yeni bir kurum oluşturuldu.

NÜKLEER ALEYHTARI GÖSTERİLER

''Harrisburg kazası'' ABD'de ve bütün Avrupa'da nükleer enerji aleyhtarlarının geniş kitle gösterileri yapmasına neden oldu. Fransa'da ve Almanya'da yapılan gösterilerde Paris ve bonn hükümetlerinin nükleer enerji politikaları kınandı. Amerika'da ise göstericiler, Rhode Adası ve Ohio'da yapılması tasarlanan nükleer santral tasarılarına karşı çıktılar.

Bu arada 17 bin bilim adamının üye olduğu Amerikan Bilim Adamları Derneği adına bir açıklama yapan Robert Pollard, nükleer enerji kullanımına karşı çıktı. Nükleer enerji santrallerindeki kazaların önemine değinen dernek sözcüsü, yapılması tasarlanan santrallerin de ortadan kaldırılmasını istedi. Pollard açıklamasında, kazalarla ilgili bilgilerin kamuoyundan gizlendiğini söyledi.

SANTRALLERDE ÜRETİLEN ELEKTRİK

Amerikalı nükleer enerji uzmanları, ''Three Mille İsland'' santralinde meydana gelen kaza hakkında açıklamalar yaparken, nükleer enerji sayesinde üretilen elektriğin son derece ucuz bir fiyata mal olduğunu belirttiler

Açıklamaya göre, kömürle işleyen bir santral 1 kilovat-saat elektriği 8 sente (40 kuruş), petrolle çalışan bir santral aynı miktarda elektriği 3,5 sente (85 kuruşa) mal ederken, nükleer enerji santrallerinde 1 kilovat-saat elektrik sadece 1 sente (25 kuruşa) mal oluyor.

halkların dünyası

Nükleer enerji kullanımı ve geleceği

ABD'nin Harrisburg Nükleer santralinde olup bitenler bütün ajansların, radyoların, gazetelerin birinci haberini oluşturuyor. Sızıntı nasıl engellenecek? Kadınlar ve çocuklar neden bölgeden uzaklaştırıldı? Radyo-aktivite yayılırsa nasıl bir zarar verir? Ve nihayet, Başkan Carter niye Pennslyvania'ya kadar gitti?

İşte kamuoyunu bu sorular meşgul ediyor. Fizik uzmanları ise, radyasyon tehlikesi hakkında çeşitli görüşler öne sürüyorlar.

Harrisburg santraline yalnız Carter gitmedi. Batı Avrupalı, Kanadalı ve Japon uzmanlar da Amerikalı meslektaşlarına yardım etmek, tehlikeyi el birliği ile savuşturmak için santralde çalışmalar yapıyorlar.

Gelen haberler çalışmaların başarılı olduğunu ve tehlikenin tamamen bertaraf olabileceğini gösteriyor. Ancak, bu olay bütün dünyada nükleer enerji politikası konusunu yeniden gündeme getirdi. Amerikan Enerji Bakanı Schlesinger, Washington'da dün yaptığı bir açıklamada, ''Harrisburg olayının'', nükleer enerji politikasında bir değişiklik meydana getirmeyeceğini açıkladı. Ve Schelesinger, dünyadaki petrol bunalımı yüzünden nükleer santrallerden enerji sağlamanın tek çıkar yol olduğunu belirtti.

Bilindiği gibi Batı'da nükleer enerjiye karşı esas olarak iki tutum var. Birincisi, nükleer enerjinin tamamen karşısında. Özellikle Avrupa'da Troçkist örgütlerin başını çektiği bu akım, nükleer santrallerin son derece tehlikeli olduğunu, ve bu merkezlerin ''İnsanlığın en büyük düşmanı'' olduğunu öne sürüyor. Çeşitli küçük burjuva akımlarının da desteğini alan bu hareket şimdiye kadar çesitli kentlerde büyük gösteriler düzenledi. (Fransa'da Malville, Almanya'da Kiel...vs...) Bu gösterilere revizyonistler de geniş bir sekilde katılıyor. Onların esas amacı ise, enerji bunalımına düşen Batı Avrupa hükümetlerini iyice güç duruma düşürmek.

Nükleer enerji konusundaki ikinci akım ise santralleri ''Bilimin insanlığa bir katkısı'' olarak değerlendiriyor. Nükleer enerji santrallerine topyekün karşı çıkmanın gericilik olduğunu belirten bu hareket, petrol bunalımı karşısında etkili tek yolun, ''Güvenlik koşullarına uygun olarak kurulan nükleer santrallerdir'' tezini savunuyor.

Güvenlik koşulları derken, akla kuşkusuz ilk olarak çevre halkının sağlığı ve santral emekçilerinin iş güvenliği geliyor.

Resmi istatistikler, şimdiye kadar hiç bir nükleer enerji santralinde ölümle sonuçlanan bir kaza olmadığını bildiriyor. Kömür madenlerinde petrol kuyularında şimdiye kadar ''İş kazaları'' sonunda ölen emekcilerin sayısını düşünürsek, bu durum nükleer santrallerin ilk başarısı olarak kabul edilebilir.

Ne var ki, uzmanlar, nükleer enerji politikasının geleceğini önümüzdeki ilk on yılda gerçekleşmesi muhtemel nükleer kazalara bağlıyorlar. Yani 2000 yılına kadar, büyük bir nükleer santral kazası olmazsa, nükleer enerji aleyhtarları azalacak, taraftarları ise artacak. Tersi bir durumda ise, basın-yayın organları nükleer aleyhtarları için olumlu bir ortam hazırlamış olacaklar.

Bu, uzmanların yani teknik adamların görüşü. Nükleer enerji politikasının geleceğini esas olarak tayin edecek olan olgu ise, bağımsız enerji politikası güden ülkelerle, nükleer alanda tekelciliklerini kabul ettirmeye çalışan ABD ve Rusya arasındaki mücadeledir.

Üçüncü Dünya ülkeleri bağımsız enerji politikalarına hizmet edebilecek bir şekilde nükleer enerji santrallerinin yapımını teşvik ediyorlar. Dünyada, ABD ve Sovyetler Birliği'nin, bu alandaki tekelini kırmak amacıyla Üçüncü Dünya ülkeleri özellikle Fransa ve Batı Almanya ile ilişkilerini geliştiriyor.

Bilimin galip gelerek, ''Harrisburg felaketini'' tamamiyle önlemesi şimdilik, nükleer enerji taraftarı veya aleyhtarı herkesin ortak dileği değil mi?

İRAN'DA SOVYET TEHLİKESİNİ EN İYİ GÖREN ÖRGÜT:

İnkilab-i Tudeh

İran nereye gidiyor?

Yazı ve fotoğraflar:
ÇIĞDEM KÖMÜRCÜOĞLU
SABIT YÜRÜRDURMAZ
(12)

Bugün İran'da, biri iki süper devletten, özellikle de Sovyetler Birliği'nden gelen tehlikeyi net bir şekilde gören, diğeri de tamamen beşinci kol durumunda Kremlin yöneticileri hesabına çalışan iki örgüt var.

Bunlardan biri Tudeh Partisi. Ülke içinde gücü çok az olmasına karşın, ''Kayhan'' gazetesi, radyo - TV gibi etkinlik yaratabilen kimi basın - yayın organları içine sızabilmiş. Büroksraside, demokratik örgütlerde, aydınlar hatta mollalar içinde faaliyet gösteriyor. Ayrıca, bizdeki sahte sola benzer özellikler taşıyan ''Halk Fedaileri'' gibi grupları -ki bunlar silahlıdır- kullanabiliyor. Amerikan Elçiliğinin basılmasında, sürüp giden Gümbed-i Kavus olaylarında olduğu gibi. Bir yandan da dışardaki güçleri kullanarak kendini hükümete kabul ettirmek istiyor. Bu konuda Moskova, Tudeh'in Bazergan hükümetince tanınması için Yaser Arafat'tan aracılık yapmasını istemişti. (Ancak Arafat bunu kesinlikle reddetmişti).

Bu Partinin bütün eylemlerinin tek amacı, ülkenin bu nazik anında karışıklığın artması, milli güçlerin zayıflaması, yeni provokasyonların tezgahlanmasıyla sosyal-emperyalistlerin İran'a müdahalesini sağlamaktır.

İşte Tudeh'in siyaseti budur.

''DEVRİMİN MEVZİLERİNİ KORUYALIM''

Diğeri ise İnkilab-i Tudeh Örgütü (Devrimci Tudeh).

İnkilab-i Tudeh'in bu koşullardaki siyasetini 16 Şubat 1979 tarihli kendi bildirisinden aktaralım:

''..İnkilab-i Tudeh, işçi sınıfının somut çıkarlarından hareket ederek bugünkü geçici hükümeti desteklemeye ve ona gelişip güçlenmesi için imkan tanımaya kararlıdır. Neden? Çünkü, bugün devrimimizi iki emperyalist ve onlara bağlı olan iki karşı-devrimci güç tehdit etmektedir. Bu güçler:

1- ABD emperyalizmi ve ona bağımlı olan önceki rejimin iflah olmaz kalıntıları,

2- Rus emperyalizmi ve ona bağımlı unsurlardır.

''Biz Mehdi Bazergan hükümetini destekliyoruz. Çünkü bu hükümet... bugünkü devrimimizin kazandığı mevzileri koruyabilecek güce sahiptir... Tudeh Partisi Merkez Komitesi, başarı kazanan devrimimizi son günlerde sözde desteklemektedir. Ancak... biz Bazergan hükümetinin programında demokrasi, karşı-devrimci güçleri yok etme ve emperyalizme bağlı unsurlara karşı mücadelede kararlılık göstermek gibi konularda bazı eksiklikler olduğunu görmekteyiz. İşte tam bu nedenledir ki, bizce Tudeh Partisi Merkez Komitesi bu eksikliklerden yararlanarak... hükümeti hedef alan karşı-devrimci bir hareket yaratmak... istemektedir.''

İnkilab-i Tudeh ülkenin içinde bulunduğu ağır ekonomik durum için ise şu önlemleri öneriyor:

•''...Ülkenin ekonomik çarkını işletmeli, kitlelerin ve özellikle durumu son aylarda diğer sınıf ve tabakalara göre daha kötüye giden emekçilerin yaşama şartlarını iyileştirmeli ve devrimci bir disiplin yaratmalıyız.''

İşte İran için iki siyaset.

İNKİLAB—İ TUDEH'İN KURULUŞU

Petrolleri millileştiren Ulusal Cephe Lideri Dr. Musaddık'ın 1953 Ağustosunda CIA tarafından devrilmesiyle Tudeh Partisi de darbe yedi. Amerikan emperyalizmi ülkedeki tüm anti-emperyalist güçleri hedef almıştı. Parti önderlerinin bir kısmı yurt dışına çıkmıştı. Partinin ne olacağı sorusunu birbirine soran bazı genç kadrolar da yurt dışına çıktılar. Ülkede bulundukları sırada teorik düzeyleri oldukça düşük olan bu kadrolar bir süre sonra Marksizmi incelemeye, yenilginin nedenlerini araştırmaya başladılar.

1956'da yaptığı 4. Plenumda ''Marksizm-Leninizm''i benimsediğini söyleyen Tudeh, o zamana kadar reformist bir çizgi izlemişti. Oysa Partinin ''Marksizm-Leninizm'' dediği, Kureşçev'in modern revizyonist tezleriydi.

Kruşçev'in revizyonist tezlerine karşı ÇKP ile SBKP arasında açılan polemik diğer partilerde olduğu gibi Tudeh içinde de tartışmalar doğurdu. Karşılıklı yazılan mektuplar ışığında bazı üyeler Tudeh içindeki revizyonizmi eleştirdiler. Parti yönetiminin yurt içinde mücadelenin başına geçmesi gerektiğini belirten bir grup, Tudeh'ten ayrıldı ve 1964'de İnkilab-i Tudeh'i kurdu.

FEODAL Mİ, YARI-FEODAL Mİ?

İnkilab-i Tudeh Örgütü, revizyonizmi ve Tudeh'in sınıf düşmanı karakterini teşhir etmekle kalmayıp, Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesini İran koşullarına uygulamaya çalıştı. Örgüt, Marksizmi kitlelere götürmeyi, İran'a dönerek orada örgütlenmeyi, çeşitli gruplar ve devrimci unsurlarla birlik kurmayı, emekçilerle birleşerek komünist partisini kurmayı programına aldı.

Ancak Örgüt, ülkenin yapısını ''feodal'' olarak tesbit etmişti. Bu yüzden Örgüt içinde hatalı eğilimler baş gösterdi. Bunlar, fokoculuk, Küba tipi silahlı mücadele idi. Bu siyaseti güden Örgüt kitlelerle birleşemedi. Bu siyasetlerin hayatla uyuşmadığını kendi pratiği ile gördü. Geçmiş hatalarından ders çıkardı. Bunun özeleştirisini yaptı. Bu derslerin ışığında ülkenin ''yarı-feodal, yarı-sömürge'' olduğu doğru tahlilini yaptı. 1968'de Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesini tamamen benimsedi.

İnkilab-i Tudeh Örgütünün başka bir hatası da, Tudeh Merkez Komitesine muhalefet yürüterek Merkez Komitesinden atılan üç yöneticiyi kendi içine almasıydı. Örgüt bu kişilerden Tudeh'te bulundukları sırada geçmişleri hakkında özeleştiri istedi. Ancak bu üç eski yönetici, geçmişte yaptıkları hataları kabul etmiyorlardı. Özeleştiri konusunda ise Örgütü oyalıyorlardı. Giderek de Örgütü ele geçirme faaliyetlerine girişmişlerdi. Onlar Örgütün İran'a dönmesinin hatalı olduğunu, yurt dışında kalması ve ''işçi sınıfının siyasi örgütünün'' yurt dışında yeniden canlandırılması gerektiği tezlerini savunuyorlardı. Fakat İnkilab-i Tudeh bu üç eski yönetici karşısında aldığı hatalı tutumu zamanında kavradı. Bu oportünist yöneticileri Örgütten attı ve onları teşhir etti.

İnkilab-i Tudeh Örgütünden atılan bu üç eski yönetici, ''Tufan''ı kurdular. Tufan, Tudeh Partisini, işçi sınıfının partisi olarak görüyor, O'nun yeniden canlandırılması gerektiğini belirtiyorlardı. Oysa Tudeh Partisi geçmişte parlamentarist- reformist, Kruşçev'in tezlerini benimsemesinden sonra ise revizyonist bir partiydi. Bundan da öte sosyal-emperyalistlerin beşinci kolu haline gelmişti.

TASFİYECİLER

İnkilab-i Tudeh Örgütü daha sonra tasfiyecilikle karşı karşıya kaldı. Örgütten ayrılan bir grup, İran'a dönmenin ve komünist partisini orada kurmanın hatalı olacağını öne sürdü. Hatta o ülkedeki komünist hareketin geçmişini reddetti. Bu grup kendi görüşlerini yayma cesaretini gösteremedi. İnkilab-i Tudeh bu tasfiyeci görüşlere karşı mücadele etti ve onları teşhir etti.

İran Kürdistanındaki Kürtleri, demokratik haklar elde etmek için 1967-1968 yıllarında mücadeleye atıldı. Silahlı bir şekilde ve İran Kürdistan Demokratik Partisi Devrim Komitesince yürütülen bu mücadeleye İnkilab-i Tudeh Örgütü aktif olarak katıldı. Haklı ve milli talepleri içeren bu ayaklanma, köylük bölgelerde başladı. Hareketin gücünü yoksul köylüler oluşturuyordu. Gelişen bu mücadelenin karşısında, düşman saflarda, Şah rejimi, Molla Mustafa Barzani ve Beşinci Kol Tudeh Partisi vardı.

''SOL'' OPORTÜNİZME KARŞI MÜCADELE

İşçi hareketinin geçmişini doğru bir şekilde değerlendiren İnkilab-i Tudeh Örgütü, merkezinde Kruşçev-Brejnev kliğinin olduğu modern revizyonizme karşı çok yönlü bir mücadele yürüttü ve onu teşhir etti. Revizyonizmden kaynaklanan ''sol'' görünümünde, kitlelerden kopuk, kendi başına ''silahlı mücadele'' yürüten ''sol'' oportünizme karşı çıktı. Troçkizm görünümünde de ortaya çıkan bu akımların modern revizyonizme hizmet ettiğini vurguladı.

BUGÜNKÜ GÖREVLER

Şah rejimi devrilmeden önce Örgüt, üç alanda mücadelenin yürütülmesi gerektiğini tespit etmişti: Emperyalizme karşı mücadele, faşist diktatörlüğe karşı mücadele ve emekçilerin azgın bir şekilde sömürülmesi ve baskı altında tutulmasına karşı mücadele. Örgüt buna bağlı olarak şu sloganları tesbit etmişti: Ne Amerika Ne Rusya, Bağımsız, kendi gücüne dayanan İran; Şahın faşist diktatörlüğüne ölüm, İran halklarına özgürlük; Emekçilerin sömürülmesine ve baskı altında tutulmasına son, Emekçilerin genel refahını sağlamak.

İnkilab-i Tudeh Örgütü, bugün için Komünist Partisinin kurulması görevini tespit ediyor. Örgütün revizyonizme, oportünizme, tasfiyecilere karşı savaş, kitlelerin mücadelesine katılma ile geçen 15 yılın sonunda, Komünist Partinin kurulması için ideolojik ve siyasi çalışma ve hazırlığın yapıldığını belirtiyor. Bu Örgüt, ''Komünist Partisini Kurma Komitesi''ni oluşturdu.

Şahın kaçmasından sonra Amerikan emperyalizminin büyük ölçüde darbe yediğini belirten İnkilab-i Tudeh, İran'ın iki süper devletin özellikle de Sovyetler Birliği'nin tehditi altında olduğunu vurguluyor.

İnkilab-i Tudeh'in şehitleri (üstten sırayla):
• Hosro Safayi,
• Gersivaz Brumand,
• Tagi Süleymani,
• Perviz Vaizzadeh Mercani,
• Masume Tavafçiyan,
• Mahveş Casemi,
• Başir Hosrevi

YARIN:
HİÇ BİR ŞEY ÜRETİLMEZKEN HALK NASIL YAŞIYORDU?

İDİ AMİN REJİMİNİN SON GÜNLERİ

Tanzanya birlikleri Kampala civarını bombalıyor

● Libya, İdi Amin'e güç durumda da yardım edeceğini açıkladı

NAİROBİ (AP—AA)

Tanzanya Hava Kuvvetlerinin dün Kampala'da bir petrol deposunu havaya uçurduğu ve Jinja kentinde askeri barakaları bombaladığı bildirildi. Tanzanya kuvvetlerinin yanı sıra, İdi Amin rejimini yıkmak için mücadele eden Uganda Ulusal Kurtuluş Cephesi de başkentin kuzey bölgelerinde yeni harekatlar düzenledi.

Tanzanya birliklerinin 5 aydır devam eden çarpışmalar sırasında ilk kez Entebbe Hava Alanını da bombaladıkları bildiriliyor. Kampala'dan gelen haberlere göre Tanzanya birlikleri, bu harekatı MİG-21 uçakları ile gerçekleştiriyor.

LİBYA İDİ AMİN'i YALNIZ BIRAKMAYACAKMIŞ

Trablusgarp'ta bir açıklama yapan Libya hükümetinin sözcüsü, İdi Amin Dada'nın Müslüman ve devrimci bir lider olduğunu öne sürerek, Libya'nın İdi Amin'i zor günlerinde de yalnız bırakmayacağını açıkladı. Hükümet sözcüsü Libya'nın Kampala rejimine ne tür yardım sağladığı konusunda bir açıklama yapmaktan kaçındı.

Belçika'da yeni hükümet kuruldu

BRÜKSEL (AA)

Belçika Kralı Baudouin, Flaman Sosyal Hıristiyan Wilfried Martens Başkanlığında kurulan yeni koalisyon hükümetinde yer alan bakanları dün kabul etti.

Belçika yeni kabinesinde yer alan bakanlar şöyledir:

Başbakan Yardımcısı ve Savunma Bakanı Paul Vanden Boaynants, (Sosyal Hıristiyan Frankofon Cephesi), Başbakan Yardımcısı ve Ekonomik İşler Bakanı Willy Claes (Sosyalist Flaman), Başbakan Yardımcısı ve Maliye Bakanı Guy Spitaels (Sosyalist Frankofon Cephesi), Adalet Bakanı Renaat Van Elslande (Sosyal Hıristiyan Flaman), Dışişleri Bakanı Henri Simonet (Sosyalist Frankofon Cephesi), Ulaştırma Bakanı Jos Chabert (Sosyal Hıristiyan Flaman).

örse çekiç

Gülay Kurnaz

Türk-İş ve faşizm -2-

Dünkü yazımızda "TKP"nin, Türk-İş'e "faşist" damgasını vuranların başını çektiğini belirtmiştik.

Bugünkü yazımızda, Bilen'lerin son günlerde iyice yoğunlaşan bu suçlama kampanyalarının ardında ki hesaplardan sözedeceğiz.

"TKP"liler, faşizmin Türk-İş içindeki gücünün gitgide zayıfladığını göremedikleri için mi, böyle "faşist"naraları atmaktadırlar?

TKP'yi biraz tanıyan biri için böyle düşünmek herhalde büyük bir safdillik olurdu.

Aslında, "TKP"nin Türk-İş politikası, Türkiye çapında uygulamaya çalıştığı politikanın tam bir devamıdır.

Türkiye'de ne yapmaya çalışıyor "TKP"? Önce, var gücüyle Türkiye'de tırmanan bir faşizmin, faşist diktatörlük tehlikesinin propagandasına girişiyor. Arkasından, AP'yi, MSP'yi, MHP'yi hatta CHP'nin kendine göre böldüğü bir kanadını aynı sepete doldurup, hepsine birden faşist-gerici diye saldırıyor. Böylece, Türkiye halkını bölen, suni bir cepheleşme yaratmaya çalışıyor. Sonra da, o "faşist" cephenin karşısındaki "ilerici anti-faşist" cephenin liderliğine adaylığını koyuyor. Bir başka deyişle, yarattığı suni cepheleşmeye dayanarak güç toplamaya çalışıyor.

İşte, "TKP"nin Türk-İş için izlediği politika da aynen budur. Bilen'ler, Türk-İş yönetiminin faşist olduğunu, konfederasyon içinde asıl düşmanın faşizm olduğunu tekrarlayıp dururken, aslında kendi sızmalarını gözlerden gizlemeye uğraşıyorlar.

Ne olacaktır Türk-İş yönetimi faşist olursa? O zaman, konfederasyon içindeki o hayali faşist yönetime karşı mücadele, yegane ve en önemli mesele halini alacak, bizim militeciler de, anti-faşist mücadele şiarları atarak bu mücadelenin içine sızma imkanına kavuşacaktır.

"TKP"nin, Genel Kurul öncesi Türk-İş'teki iç mücadelenin şiddetlendiği bu günlerde "faşist-gerici-CIA ajanı" propogandasını daha da yoğunlaştırmasını bu politika ışığında değerlendirmek gerekir. "TKP", bir yandan Türk-İş yönetimine karşı saldırılarını yoğunlaştırırken, bir yandan da vargücüyle 19'lar hareketinin arkasına geçmeye uğraşmaktadır.

Bu şartlarda ve Türk-İş açısından oldukça önemli olan bu günlerde, Türk-İş'li sendikacıların, özellikle de sosyal demokrat kanadın bazı gerçekleri daha berrak görmeleri önem kazanmıştır:

●Bugün, Türk-İş içinde tecrit edilmesi gereken iki mihrak vardır. MHP ve "TKP". MHP, daha önceki yazımızda da belirttiğimiz gibi gerileyen bir düşmandır. "TKP" ise, muhalefet hareketinin arkasına geçerek güçlenmeye çalışmaktadır. MHP son bir yıl içinde iki üç sendikadan birden kovulurken, revizyonizm aynı yıl içinde Petrol-İş, Hava-İş ve TGS gibi sendikalarda belli bir etkinlik yaratabilmiştir. Türk-İş'in önemli sendikalarından biri olan Yol-İş'te "Kurtuluşçu"ların cirit attığı, sendika dergisinde revizyonist etkilerin gitgide yoğunlaştığı da bilinen bir gerçektir. Bütün bu gerçekler, bugün revizyonizmin Türk-İş içinde, sadece ideolojik ve siyasi olarak değil, somut olarak da baş düşman haline geldiğini bir kere daha göstermektedir.

●TKP'nin sızma hesaplarına karşı uyanık olmayan, revizyonist tehlikeyi görmeyen bir "anti-faşist" mücadele, sonuçta sadece revizyonizmin güçlenmesine yarayacaktır.

*Aynı şekilde, Türk-İş'in şimdiye kadar elinden bırakmadığı anti-komünizm silahı da yine en fazla revizyonizme yaramaktadır. Zira, bugün, dünyada Rusya'dan ve onun uşaklarından daha kararlı anti-komünist yoktur. Türk-İş'in eline aldığı anti-komünizm silahı, örgüt içinde revizyonizme karşı en kararlı mücadele edebilecek güçleri hedef almakta ve bu noktada "TKP"nin yıllardır "sol" maske takarak yürüttüğü anti-komünizm ile tam bir uyum göstermektedir. Anti-komünizm, Türk-İş yönetimini işçi tabanından soyutlamakta, ve devrim isteyen kitleleri revizyonizmin etkisine açmaktadır.

Yukarıdan beri sıraladığımız gerçekler, aynı zamanda Türk-İş'in izlemesi gereken doğru yolu da ortaya koymaktadır:

Revizyonist sızmaya karşı uyanıklıgı elden bırakmadan MHP'yi ve "TKP"yi hedef alan bir mücadele vermek. Anti-komünizm silahını terketmek ve demokratik bir ortamda işçi tabanıyla birleşmeye çalışmak. Türk-İş'in toplumda saygınlığı olan, en büyük işçi kuruluşu niteliğini koruyabilmesi ve tabanıyla daha sıkı birleşebilmesi ancak bu yolda ilerlendiği takdirde mümkün olabilir.

DİSK 3.Bölge Başkanı Saim Akbulut:

"İzmir'de DİSK imzasıyla dağıtılan bildiriler gerçek dışıdır"

● Akbulut, bildiride imzası bulunan Cemal Kral'ın DİSK 3.Bölge Başkanı olmadığını belirtti

● Lastik-İş İzmir Şube Başkanı, ihraç kararlarının DİSK'i parçalayabileceğini öne sürdü

İZMİR(ÖZEL)

DİSK 3. Bölge Temsilcisi Saim Akbulut dün bır açıklama yaparak "DİSK'in dört Sendikayı ihracı kınandı" başlığı altında önceki gün dağıtılan bildirilerin gerçeği yansıtmadığını söyledi.

Bildirinin altında imzası bulunan Cemal Kral'ın DİSK 3. Bölge temsilcisi olmadığını hatırlatan Saim Akbulut "Üstelik Bölge Temsilciler ve Yürütme Kurulu üyeleri ortak toplantı düzenlememiş, basına böyle bir açıklama yapmamıştır" dedi.

SAİM AKBULUT'UN AÇIKLAMASI

Saim Akbulut ihraç edilen sendikaların yöneticilerini suçladığı açıklamasında şu görüşlere yer verdi:

"Siyasi bir grup olarak çeşitli sendikaların başına çöreklenenler işçi sınıfının ekonomik ve siyasal çıkarlarını hiçe sayanlar, tabanda kendilerini kara hiç bir muhalefete tahammül edemeyip tasfiyeciliği kendilerine meslek edinenler elbette en iyi yanıtı yine tabandaki bilinçli işçilerden alacaklardır.

"Konfederasyonumuzdan geçici süre ihraç edilen Maden-İş, Bank-Sen, Baysen ve Yeraltı Maden-İş sendikalarının tabana her zaman olduğu gibi DİSK'in güvencesi altındadır. Sendikalar şu ya da bu grubun ve kişilerin malı değil işçi sınıfının ekonomik demokratik mücadelesinin birer aracıdır. Ayrıca işçi sınıfımızın gözü gibi koruduğu demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerine bağlı örgütümüz DİSK karşısında, herkes duyarlı olmak zorundadır. DİSK Onur Kurulunun dört sendika hakkında vermiş olduğu geçici ihraç kararına Ana Tüzük gereğince DİSK Genel Kurulunda itiraz edilebilir. DİSK'in demokratik merkeziyetçilik işleyiş ilkelerine ve sendikal demokrasi anlayışına göre bu kararı tartışacağımız görüşlerimizi bildireceğimiz yer DİSK Genel Kuruludur. Türkiye işçi sınıfı her türlü engele karşın mücadelesini sürdürmeye kararlıdır."

LASTİK—İŞ İZMİR ŞUBE BAŞKANININ GÖRÜŞÜ

Öte yandan Lastik-İş İzmir Şube Başkanının ihraçlar konusunda DİSK yönetimine cephe alan bir tutum aldığı bildiriliyor. Şube başkanı Nail Karakaş dün Bölge Temsilciler toplantısından sonra yaptığı açıklamada ihraç kararlarının DİSK'i parçalayabilecek nitelikte olduğunu öne sürdü ve bir an önce bu sendikaları DİSK çatısı altında görmek istediğini belirtti.

Devrek Belediye Başkanı işçilere olan 1 milyonluk borcunu vermek istemiyor

MUSTAFA KARADEMİR

Devrek Belediyesi ile Devrek Genel-İş Şubesi arasında toplusözleşme imzalandı. Sözleşme ile birlikte işçilerin ücretlerine birinci yıl 150 TL, ikinci yıl 125 TL zam yapıldı, yılda üç maaş ikramiye, 45 günlük kıdem tazminatı ödenecek.

49. MADDEYE KARŞI İMZA TOPLANMASI TEPKİ YARATTI

Sözleşme görüşmeleri sürerken, işçilerin geçmiş dönemde sözleşmede yer alan 49. maddeden vazgeçmeleri için imza toplanması huzursuzluğa yol açtı. Bu maddeye göre, asgari ücret yükseltildiği takdirde aradaki fark otomatik olarak işçinin ücretine ekleniyordu. Geçmiş dönemde asgari ücretin yükseltilmesi sırasında bu madde işçilere uygulanmamış, 1 milyon lira tutan bu para işçilere ödenmemişti. Belediye Encümen Heyeti ve Uzlaştırma Kurulu paranın ödenmesi gerektiğine karar verdiği halde Belediye Başkanı bu hükmü uygulamamış ve Danıştaya itirazda bulunmuştu. Danıştay bu itirazı reddetti.

Mersin Soda'da neler oluyor? 1

Sema Atilla

Mersin Soda' da işçi ücretleri 2500-3000 lira dolayında idi

● İşveren gazetelere ilan verince herkesi merak sardı

Mersin girişinde, deniz tarafındaki dev fabrikalardan biri de Soda Sanayii'dir. Senelerdir çok az kimsenin aklına, acaba buradaki işçiler ne durumda, burada ne yapılır, ne satılır, burası nasıl çalışır şeklinde sorular gelmiştir. Fakat Mart ayının sonlarına doğru bütün gözler, özellikle Mersin halkının ve işçilerinin gözleri, Soda'ya çevrildi. Patronun yayınladığı sayfa boyu bildiriler, herkesi meraklandırdı.

Gerçekten, Soda'da neler oluyordu? İşçilere 17 bin lira veren bu iyi kalpli patrona karşı (!) işçiler neden böyle sert davranıyorlardı? Esas anlaşmazlık konuları neydi? Bir grevin, 870 işçinin birden kapı dışarı edilmesiyle sonuçlanması, sık rastlanan bir durum değildi.

Evet, neydi Soda'yı bu hale getiren? Bu sorunun cevabını, çeşitli işçilerle, sendikacılarla görüşerek bulmaya çalıştık.

GÜNEYİN EN GÜÇLÜ İŞLETMELERİNDEN BİRİ: SODA ŞİRKETİ

Soda Sanayii, özel şahıslara değil, kuruluşlara ait bir fabrika. Sümerbank'ın yüzde 20, İş Bankası'nın yüzde 40 ve Şişe Cam Holding'in yüzde 40 hisseleri var. Yüzde 3-4 kadar da özel şahısların payı var.

Bilindiği gibi, Sümerbank, devlet demektir. Şişe Cam Holding de zaten İş Bankası'na bağlıdır. Dolayısıyla İş Bankası'nın hissesi yüzde 80'dir. İş Bankası da hükümetin kontrolünde, içinde Maliyenin, İş Bankası Çalışanları Sendikasının ve CHP'nin hissesi olan bir kuruluş. Dolayısıyla burada hükümetin ve CHP'nin sözünün geçmesi lazım.

İşte bu fabrika, Türkiye'nin hatta Orta Doğu'nun tek büyük soda fabrikası olarak biliniyor. Soda Sanayisine bağlı olarak, birbirinden uzak yerlerde Tuz ve Kalker İşletmeleri de var. Bunlar da Soda gibi Petkim-İş Sendikasına bağlı ve şimdi grevdeler.

Soda Sanayii, her türlü hammaddesini yurt içinden temin edebilen ve buna karşılık dış satım da yaparak ülkeye döviz kazandırabilecek bir fabrika. Dolayısıyla bu fabrikanın çalıştırılması, milli bir kazanç, durması ise milli bir kayıp oluyor.

GÜNEY'İN EN DÜŞÜK ÜCRET VEREN İŞLETMESİ

Bu şartlarda insanın aklına hemen şu düşünce geliyor: "Eh, bu kadar önemli bir yerde, üstelik devletin de el attığı bir işletmede işçilerin ücretleri, çalışma şartları, diğer yerlere göre iyidir."

Fakat gerçek, bunun tam tersi, günlük ücret 70-80 lira civarında. Bu konuyu, bazı bordrolara bakarak ve işçi arkadaşları dinleyerek açıklayalım. Mesela Yusuf Yavuz, saat ücreti 18 lira. 1154 lira avans almış. Elimizdeki kağıtta da 1174 lira aldığı gözüküyor. Bir ayda eline geçen para, 2328 lira. Bu, bir ustanın aylığı.

İşçi M.Şerif Pak'ın saat ücreti ise 16 lira.

Hemen hemen en ağır işlerden olan iş makinaları operatörü. Erdoğan Baldırcı'nın saat ücreti 16.50 lira.

—4 senelik işçiyim, ayda 2500 lira alıyorum.

—5 senelik işçiyim, 2700 lira alıyorum.

—6 senelik işçiyim, 2200 lira alıyorum. Bu ücretlere, çocuk paraları da dahil.

—Şef yardımcısıyım, 3000 lira alıyorum. En yüksek ücret budur.

Patron, yılda bir maaş tutarında prim veriyor. Bunu 4 kerede veriyor. Verirken de çalışmaya göre değil, rastgele veriyor. Mesela bir işçi 200 alırken, diğeri 400 veya 600 alıyor. Böylece işçi birbirine düşürülüyor.

İşçilere zorla mesai yaptırılıyor. Aldıkları para da kesintiye giriyor. Böylece mesaiden ellerine ek bir şey kalmıyor.

Fabrikada 30 kadar da kadın işçi var. Genellikle İç Hizmetler Servisinde çalışıyorlar. Mesela mutfakta çalışan bir kadın işçinin saat ücreti 14.50 lira . Onlar da bulaşıkçılık yanında temizlik, aşçı yardımcılığı da yapıyorlar.

İŞÇİLER NE İSTİYOR?

Bu şartlarda çalışan işçiler neler istiyorlardı? Bu konuyu çeşitli işçilerden dinleyelim:

—Toplusözleşme başladığında eski baştemsilci bize kağıtlar dağıttı. Neler istiyoruz diye? O zaman 160-160 istiyorduk. Eski toplusözleşmede 4 ikramiye hakkımız vardı. Fakat fabrika çok kâr edince patron kendiliğinden 5 ikramiye verdi. Biz de yeni sözleşmede 5 ikramiye istedik.

—Son durum şuydu: Patron, 120-120 vereyim, fakat 2,5 senelik olsun diyordu. Ayrıca grevde geçen süreyi de saymıyor. O zaman 3 senelik oluyor ve her seneye 80 lira düşüyor.

Petkim-İş Sendikası Şube Başkanı Oktay Erbakan ise şunları söyledi:

"Patron, 120-120 verdi. Biz 130-140 istedik. Fakat bizim için ücret tek mesele değildir. Bunun üzerinde çok durmalıyız. Başka önemli konular üzerinde durduk.

Başka önemli konular nelerdi? Daha sonra 12'ler diye adlandırılan müdür, mühendis ve şeflerin bildirisinde şöyle deniyordu: "Sözleşmenin imzalanmasında bir engel oluşturduğu bilinen kapsam konusunun, şefler ve mühendislerin tümü dahil, müdürler dışında tüm çalışanların kapsam içine alınacak şekilde sonuçlandırılması." "

Patron, bunların sendikalı olmasına yanaşmıyordu. Bir önemli anlaşmazlık konusu da iş güvenliği meselesiydi.

YARIN: GREV BAŞLIYOR

Dikenli tellerle ayrılmış iki kardeş toplum

ERDOĞAN ÖZBALIKÇI

Türk liderler ne diyor? 6

Demokratik Halk Partisi Başkanı Nejat Konuk:

"1974'DEN SONRA TAMAMEN TÜRK EKONOMİSİNE BAĞLANDIK"

□ Kıbrıs, özellikle petrol üreten ülkelere nüfuz etme açısından önemli bir yer tutmaktadır"

□ Süper devletlerin Kıbrıs'ta nüfuz alanı yaratması ve bunu sürdürmesi büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle büyük devletler, Kıbrıs'a sarkmak ve kendilerine yeni nüfuz alanları yaratmak ve var olan nüfuzlarını sürdürme çabalarını sürdürmektedirler

ÖZBALIKÇI — *Kıbrıs meselesi, bölgemizde süper devletlerin özellikle Rusya'nın yayılması için elverişli bir zemin yaratmaktadır.*

Kıbrıs meselesinin bir an çözümü gerek Türkiye, gerek Yunanistan gerekse de Kıbrıs halklarının yararınadır. Partiniz barış konusunda neler düşünüyor?

KONUK — 20. yüzyılda, yeni bir sömürgecilik anlayışının büyük devletlere egemen olduğunu gözlemekteyiz.

Büyük devletler, kendilerine dünyada nüfuz bölgeleri ayırmakta ve çıkarlarını bu bölgelerde, bu sömürgecilik anlayışı ile sürdürmeyi amaçlamaktadır.

Kıbrıs, özellikle petrol üreten ülkelere nüfuz etme açısından önemli bir yer tutmaktadır.

Süper devletlerin Kıbrıs'ta nüfuz alanı yaratması ve bunu sürdürmesi büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle büyük devletler, Kıbrıs'a sarkmak ve kendilerine yeni nüfuz alanları yaratmak ve var olan nüfuzlarını sürdürme çabalarını sürdürmektedirler.

Sorunun bir de başka yanı vardır. İletişim olanakları nedeniyle dünyanın herhangi bir yerindeki siyasal anlaşmazlık bütün dünya ülkelerini şu veya bu ölçüde ilgilendirmektedir. Bu nedenle Kıbrıs sorunu bütün dünya ülkelerini ilgilendiren bir sorun haline gelmiştir. Barış, bütün bu ülkelerin çıkarlarını bir ölçüde dengeleyen çok duyarlı bir sistemle sağlanabilir. Bu konuda Kıbrıs Türk Toplumu ve Türkiye'nin olumlu bir yaklaşım gösterdiklerini rahatlıkla söyleyebiliriz.

Bağımsız, bağlantısız, iki bölgeli, iki toplumlu ve yabancı üslerden arındırılmış bir Kıbrıs Cumhuriyeti hem bütün dünya ülkelerini rahatlatacak bir çözüm şeklidir hem de BM ilkelerine uygun bir devlet düzenini öngörmektedir. Eğer bu konudaki yaklaşımlar olumlu bir yanıt alabilseydi, barış sağlanabilirdi.

Ancak bazı büyük devletlerin kendi nüfuz alanlarını genişletmek amacıyla, fiilen hükümet etme olanağını ele geçirmiş bulunan Rum toplumuna, sorunun sürüncemede kalışını cesaretlendirici, teşvik edici bir tutum içerisine girmeleri, barışı geciktirmektedir.

Rum toplumu ve Yunanistan barışın gecikmesiyle, hem kendilerine hem de Türkiye ve Türk toplumuna zararlı olduklarını ve olumlu bir kavrayış içine girmemekle büyük devletlere sağladıkları çıkarları anladıkları zaman, barış sürat'e oluşabilir. Biz Türk toplumu olarak ekonomik gelişmemizi sağlamak ve kendi kendimize yeterli olabileceğimizi kanıtlamak suretiyle, Rum toplumuna ve Türk toplumuna, gerçekleri değerlendirme olanağı sağlayabiliriz görüşündeyiz.

Ekonomimiz tamamen Türk ekonomisine bağlı

ÖZBALIKÇI — *1974'den sonra Kıbrıs'ın Türk kesiminde önemli bir ekonomik potansiyel kalmıştır. Oysa Türk toplumu bugün Türkiye'den borç alma durumunda kalmıştır. Ekonomik güçsüzlüğün sebepleri nelerdir?*

KONUK — Türk kesiminin büyük bir potansiyele sahip olduğu gerçektir. Ancak, bu potansiyelin kullanılabilmesi bazı koşullara bağlıdır.

Daha önceki sorularınıza verdiğim yanıtlarda, fiilen hükümet etme olanağını Rum toplumunun gaspettiğini söylemiştim. Bundan yararlanarak Rum toplumu liderleri Federe Devletimize ekonomik abluka uygulamaktadır. Ercan Havaalanı uluslararası bir havaalanı olmadığı için yabancı uçak şirketlerine kapalı kalmıştır.

Aynı şekilde Magosa limanı da kapalıdır. Döviz getirilebilecek yabancı turistleri Federe Devletimize getirme olanağı yoktur.

Bu şekilde, turizm endüstrisine dayalı küçük endüstri alanlarındaki potansiyelden yararlanma olanağı da mümkün değildir.

Kıt olanaklarla elde edilen ürünlerin pazarlanmasında da aynı nedenlerle büyük zorluk çekilmektedir.

74'den sonra ortaya çıkan durum uyarınca Federe Devletimizin ekonomisi tamamen Türk ekonomisine bağlanmıştır. Türk ekonomisinin geçirmekte olduğu bütün sıkıntılar aynen Federe Devletimizin ekonomisine yansımaktadır.

Merkez Bankasının ekonomiyi düzenleyici etkinliklerine sahip olmayışımızda ayrı bir para biriminin kullanılması yoluyla kendi olanaklarımızı, üretim alanlarına kanalize edemeyişimiz bugünkü ekonomik sıkıntılarımızın gerekçelerini sergilemektedir.

Şimdiki iktidarın partizanca tutumu bu konudaki ekonomik çöküşü daha da hızlandırmaktadır.

Bizim görüşümüze göre bütün olanaksızlıklara karşın, az da olsa var olan ekonomik olanakları Türkiye'nin yardımı ile değerlendirerek ekonomik gelişmeyi zor da olsa sağlayabilme ortamı vardır.

Güç de olsa bu olanaklardan yararlanabilmek ve bu yönde siyasal çözümü kolaylaştırmak iktidarın sorumluluğundadır kanısındayız.

Birlikte yaşamak için önce yan yana yaşamak şart

ÖZBALIKÇI — *İnsan hakları ve kayıp insanlar sorunları ve iki toplumun içiçe, beraberce yaşaması konusunda neler düşünüyorsunuz?*

KONUK — Bence barış, iki tarafın içten hareketleriyle sağlanabilir.

1974 Barış Harekatından sonra Türk tarafında bulunan bütün esirlerin Rum tarafına iade edildiği bir gerçektir. Rum tarafı bazı kayıpların bulunduğunu söyleyerek, bu konuyu siyasal açıdan istismar etme çabası içinde görünüyor.

Halbuki Türk toplumunun da kayıpları vardır. Rum tarafında olan kayıpların Samson darbesi sırasında olup olmadığı da tartışma konusudur.

Rum yönetimi ileri gelenlerinin gerek 74'den sonra, gerekse şimdi zaman zaman verdikleri beyanatlarda Samson darbesi sırasında insanlık dışı bazı davranışların olduğu anlaşılmaktadır.

Her iki tarafın kayıplarını, BM kararlarına uygun biçimde araştırıp bu konudaki anlaşmazlığın süratle çözümlenmesi hepimizin arzuladığı barışı kolaylaştırır. Yeter ki bu insani sorun bir siyasi istismar aracı olarak kullanılmasın.

1958'den bu yana özellikle Rum toplumu liderlerinin neden olduğu soykırım hareketleriyle Türk toplumu büyük bir deneyim sahibi olmuştur.

12 Şubat 1977 tarihinde Denktaş-Makarios görüşmesiyle varılan 4 ilke anlaşması federal bir devleti, gerçekçi bir yaklaşımla, öngörmektedir. Türk toplumunun en azından Rum toplumu liderliğine karşı beslediği güvensizlik duygusunu ortadan kaldırabilmek için, her iki toplumun federal bir Kıbrıs Cumhuriyetinde yanyana yaşayabilme deneyimi geçirmeleri zorunludur.

İçiçe yaşayabilmek, bu deneyim süresinin sonunda düşünülebilir. İki toplumun birbirine karşı, bunca olaydan sonra haklı olarak besledikleri güvensizlik duygusu bu aşamada içiçe yaşamayı engellemektedir. Aksi bir uygulama bölünmeyi ve Kıbrıs Cumhuriyetinin, istenmeyen bir tarzda, sona erişini gündeme getirebilir. Dünyada yeni bir siyasal dengesizlik, yeni yeni sorunların ortaya çıkışını körükleyebilir.

ÖZBALIKÇI — *Çok teşekkür ederiz, Sayın Konuk.*

□ Türk ekonomisinin geçirmekte olduğu bütün sıkıntılar aynen Federe devletimize yansıyor

□ Türk toplumunun Rum toplumu liderlerine karşı beslediği güvensizlik duygusunu ortadan kaldırabilmek için, her iki toplumun federal bir Kıbrıs Cumhuriyetinde yanyana yaşayabilme deneyini geçirmeleri zorunludur

YARIN: Ulusal Birlik Partisi Başkanı Mustafa Çağatay'ın görüşleri

Kıbrıs Türk Toplumu Lideri Rauf Denktaş, Başpiskopos Makarios ve BM Genel Sekreteri Waldheim, 12 Şubat 1977 günü yapılan görüşmede birarada görülüyor.

Yıldırım Beyazıt Orta Okulu Müdürü

MUSA AKKUŞ:

"Farklı fikirler tartışma yoluyla çözümlenmelidir"

Yıldırım Beyazıt Ortaokul Müdürü Musa Akkuş, okullarda huzurun sağlanması için farklı fikirlerin kaba kuvvetle değil, tartışma ve ikna yoluyla çözülmesi gerektiğini belirterek şunları söyledi:

''Hangi görüşü savunursa savunsun bütün öğrenciler okullarına serbestçe girebilmelidir. Biz öğrencilerimize farklı görüşlerinizi kaba kuvvete başvurmadan tartışma yoluyla çözün diyoruz.'

Polisiye tedbirlerle öğrenim kurumlarında huzurun sağlanamayacağını, ayrıca polislerinde daha iyi bir eğitimden geçmeleri gerektiğini belirten Akkuş, eğitim sisteminin de değiştirilerek gerçeğe dayandırılmasını istedi.

50. yıl Lisesi Öğretmeni

ZİYA ÜSTÜNSOY:

"Demokratik bir ülkede öğretimde ayırım olmaz"

Öğrencilerin görüşlerinden dolayı okullara alınmamasını olumlu görmüyorum. Demokratik bir ülkede öğretimde ayırım olamaz. Böyle bir tutum Türkiye'yi daha da geriye götürür. Öğrencilerin okullarına ölmek ya da yaralanmak korkusu duymadan huzur içinde gidebilmesi, öğrencilerin birbirlerinin fikirlerine saygılı insancıl hareketleri ile sağlanır. Okul yöneticisi ve öğretmenlerinin de hareketleri ile sağlanır. Okul yönetmelikleri uygulaması ve kardeşlik havası içinde öğretimi sürdürmesi gerekir. Öğrencilerin birbirlerine düşmanlığı hiçbir şeyi çözmez. Aksine bu durumu giderek daha büyük patlamalara yol açabilir.

Selahattin Kılıç, Türkiye'deki terör örgütlerini hangi ülkelerin desteklediklerini sordu

ANKARA (THA) Adalet Partisi Adana Milletvekili Selahattin Kılıç Millet Meclisine sunduğu bir soru önergesinde Türkiye'de hangi örgütlerin yabancı ülkeler tarafından desteklendiğini sordu.

İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'in "Türkiye'deki bazı terörist örgütler bazı ülkeler tarafından desteklenmektedir. Desteklendikleri ülkelere vekaleten anarşiyi sürdürmektedirler" şeklindeki açıklamaların devlet arşivlerine dayandırılmış olması tabiidir denilen soru önergesinde şu soruların cevaplandırılması istendi:

1. Hangi örgütler dış ülkelerce desteklenmektedirler?

2. Hangi ülkeler bu tür örgütleri desteklemektedirler?

Kahramanmaraş katliamı sanıklarının duruşması yakında Adana'da başlıyor

ADANA (ÖZEL) Adana, Kahramanmaraş, Gaziantep, ve Urfa illeri Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesinden bildirildiğine göre, Kahramanmaraş toplu öldürme olaylarının duruşmasına, Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi 3 numaralı duruşma salonu haline getirilen kapalı spor salonunda yakında başlanıyor.

Komutanlıktan yapılan açıklamaya göre, ''Anılan olayların genişliği, sanık sayısının çokluğu, suçların niteliği ile yasalara ve tarafsız tutuma riayet çabası, soruşturmanın kısa bir süre içinde neticelendirilmesine imkan vermemiştir. Bu nedenle kamuoyunda meydana gelmesi muhtemel, tereddüt ve düşüncelerin giderilmesi maksadıyla şu hususların açıklanması lüzumu hasıl olmuştur:

a. Kahramanmaraş olaylarının soruşturması tefrik edilmiş olan 6 askeri savcı tarafından mahallinde yürütülmekte olup yakın bir tarihte tamamlanmaya çalışılmaktadır.

b. 30 Mart tarihine kadar yapılan soruşturmalar sonunda 1308 sanık tespit edilmiş, bunların 752'si Sıkıyönetim Askeri Mahkemesince tutuklanmıştır.''

Yunanistan AET'ye tam üye olmak için son görüşmelerebaşladı

LÜKSEMBURG (THA) Yunanistan'ın Avrupa Ekonomik Topluluğuna tam üye olmak için yaptığı girişimin son aşamasına geldiği bildirildi.

AET ve Yunanistan arasında Lüksemburg'ta başlayan görüşmelerde, Yunanistan'ın AET'ye tam üyeliğinin kabul edileceği tarih, konuyla ilgili anlaşmanın imzalanacağı yer ve Yunanistan'ın AET ülkelerinde çalışan işçilerinin durumu konularının görüşüleceği bildiriliyor.

İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil, ulaşıma konulması düşünülen otobüsler hakkında bilgi alıyor.

MACARİSTAN'DAN ALINMASI TASARLANAN

Körüklü otobüs basına gösterildi

İSTANBUL(ÖZEL) İstanbul Belediyesince Macaristan'ın İkrapus firmasından satın alınması planlanan 330 otobüse örnek olarak İstanbul'a getirilen bir normal ve bir körüklü otobüs dün düzenlenen bir törenle basına tanıtıldı ve bir deneme seferi yapıldı.

Belediye Başkanı Aytekin Kotil otobüslerin basına tanıtılması sırasında yaptığı konuşmada körüklü otobüslerin 200-250 yolcu taşıyacağını ve manevra kabiliyetinin normal otobüslere eşit olduğunu belirterek bu otobüslerin, var olan otobüslerden iki kat daha fazla yolcu taşıdığını buna rağmen ancak yüzde 20 oranında fazla mazot yaktığını açıkladı.

Kotil daha sonra şunları söyledi:

"Körüklü otobüsleri Sirkeci-Yeşilköy, Taksim-Levent, Kadıköy-Bostancı veya Kadıköy-Kartal arasında çalıştırmayı düşünüyoruz. Yeterli otobüsler olduğunda yeni tercihli yollar açmak amacındayız. Aksaray-Yenikapı-Levent, Topkapı-Sirkeci ve Kadıköy-Kartal arasında yeni tercihli yolları yıl sonuna kadar açmayı planlıyoruz"

Karşılığını dövizle ödemek koşuluyla

Yurt dışında bulunanlara 300 bin liraya kadar kredi açılacak

ANKARA(THA) Maliye Bakanlığınca yayınlanan bir tebliğde yurt dışında bulunan ve döviz geliri olan işçi, serbest meslek sahibi, bağımsız iş sahibi ve kendilerine döviz gönderilmek koşulu ile görev yapan kişilere, para ve faizleri dövizle ödenmek koşuluyla Türkiye'deki bankalardan 300 bin liraya kadar kredi verilmesi kararı alındığı belirtildi.

Söz konusu kredinin 6, 12, 18 ve 24 ay vadeli olacağı da öğrenildi. Tebliğe göre ana para geri ödemeleri aylık olarak yapılacak ve açılacak krediler için "hesap vaziyeti" aranmayacak.

Öte yandan Maliye Bakanlığı tarafından yayınlanan tebliğde yer alan başka bir hükme göre de dövize çevrilebilir Türk lirası mevduat hesabı olanlar, Türkiye'de kullanmaları koşuluna bağlı olarak bankalardan talep ettikleri krediler için söz konusu hesaplarını "teminat olarak" gösterebilecekler.

KIBRIS

ABD, toplumlararası görüşmelerin başlamasını istiyor

□ Kıbrıs'ta gelişmeler hızlandı

LEFKOŞE ABD Temsilciler Meclisi Uluslararası ilişkiler Komitesi 1974 yılından beri atıl durumda bulunan Maraş kentinin Kıbrıslı Rumların yerleşmesine açılması ve BM kontrolüne verilmesini istedi. Komitenin Kıbrıs konusunda, Temsilciler Meclisince, kabul edilen kararında ABD'nin sunduğu 12 maddelik planın sorunun çözümüne yararlı olacağı savunuldu. ABD Dışişleri Bakanlığı Danışmanı Nimetz de Amerika'nın Sesi Radyosunda yayınlanan bir demecinde planın görüşmeler için başlangıç olarak alınmasını istedi.

Bu arada Kıbrıs Rum Temsilciler Meclisi Başkanı Mihailides, BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in, tarafları, B.M kararlarına göre görüşmelere çağırmadığını söyledi. Mihailides Waldheim'ın toplumlararası görüşmeleri B.M kararlarına uygun bir biçimde başlatması halinde Türk tarafının görüşmelere gelmeyeceğini ancak kendilerinin masaya oturacaklarını söyledi.

Birleşmiş Milletlerin geçtiğimiz yıllarda Kıbrıs konusunda aldığı karar yabancı askerlerin adadan çekilmesini ve göçmenlerin evlerine dönmelerini öngörüyordr.

Avrupa Konseyi Genel Sekreter adayı

Peronnet, bugün Ankara'ya geliyor

Avrupa Konseyi Genel Sekreter adaylarından Fransız Milletvekili Gabriel Peronnet, Avrupa Konseyi Parlamenterler Kurulu Türk grubu üyeleri ile görüşmek üzere bugün ülkemize geliyor.

Peronnet bu ziyareti sırasında ayrıca Senato ve Meclis Başkanları ile Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün tarafından da kabul edilecek.

Peronnet 7 Nisan günü ülkemizden ayrılacak.

Halen Avrupa Konseyi Genel Sekretertliğini yürüten George Kahn Ackerman'ın görev süresi 1979 yılı Eylül ayında son buluyor. Yeni Genel Sekreter seçimi Avrupa Konseyi delegeler komitesi tarafından sunulacak adaylar arasından parlamenter kurulunun Mayıs ayındaki toplantısında yapılacak.

Adaylık için başvurma süresi 1978 yılının Aralık ayında sona ermiş, sonucunda üç aday ortaya çıkmıştı. Avusturya hükümeti bu görev için parlamenter Dr. Franz Karasek'i, İsveç hükümeti ise Londra Elçileri Olos Rydbeck'i aday gösterdiler. Gabriel Peronnet ise Fransız hükümeti tarafından aday gösterilmişti.

Karasek ve Rydbeck temaslarda bulunmak üzere ülkemizi daha önce ziyaret etmişlerdi.

ECEVİT AVRUPA KONSEYİ BAKANLAR KURULUNDA KONUŞACAK

Başbakan Bülent Ecevit'in 7-15 Mayıs tarihleri arasında yapılacak olan Avrupa Konseyi Parlamenterler Kuruluna katılacağı ve 10 Mayısta bir konuşma yapacağı açıklandı.

açıkça DOĞAN YURDAKUL

Sırat köprüsündeki gazeteci

Yazar yazısını, muhabir haberini, sırat köprüsünden geçer gibi, mayın tarlasında dolaşır gibi yazar. Köprüden düşmemek, herhangi bir mayına basıp da patlatmamak düşüncesiyle yazdığını bir daha okur. O da yetmez. Bir kere de Yazı İşleri Müdürü ''aman suç unsuru bulunmasın'' diyerek gözden geçirir. Yazı, bütün bu ''süzgeçlerden'' geçtikten sonra okuyucuya ulaşır.

Bunun adına Türkiye'de ''gazetecilik'', ''basın özgürlüğü'', ''düşünce özgürlüğü'' derler.

Konu yıllardır tartışılır durur. Şimdi Yazı İşleri Müdürlerinin sorumluluğu meselesinin Meclislere getirilmesi ile tekrar güncellik kazanmış bulunuyor.

Basın Kanununun, suç konusu olan herhangi bir yazı nedeniyle, yazının yazarıyla birlikte yayın organının Yazı İşleri Müdürünü de sorumlu tutuyor. Çifte kavrulmuş bir tehdit koyuyor.

Tartışılan güncel konu bu. Meclise getirilen bir değişiklik teklifi, Yazı İşleri Müdürlerine hapis değil, para cezası verilmesini öneriyor. Yani sorumluluk kalmaya devam edecek.

Başka bir öneride ise, sorumluluğun tamamen kalkması, ayrıca daha önceki cezaların da affedilmesi bulunuyor.

Yazı İşleri Müdürlerinin başkalarının yazdığı yazıdan sorumlu tutulması, ''hükümetlerin sansür memuru'' ya da gazete sahiplerinin ''kurbanlık koyunu'' yerine sayılması gerçekten de çok ağır bir haksızlıktır. Bir an önce düzeltilmesi gereken ağır bir haksızlık..

Ancak haksızlığın ve anlamsızlığın temeli, ''fikir suçu'' denilen kavramda yatıyor. Son günlerde yaygınlaşan deyimiyle ''kaleme kelepçe'' vuran anlayışta.

Bu o kadar açık bir anlamsızlıktır ki, sokaktan geçen herhangi bir vatandaşı çevirip sorsanız, size bir kişinin yazı yazdığı için hapse atılmasından hiçbir şey anlamadığını söyleyecektir. Nitekim gazeteciler hapse atıldığı zaman da öteki mahkumların şüpheli bakışlarıyla karşılaşırlar. Yazı yazma suçu diye birşey kabul edilmediği için, gerçek suçunu gizleyip gizlemediğinden şüphe edilir!

Genellikle herkes bu kanıdadır, herkes fikir suçunun karşısında olduğunu söyler ama yıllardan beri de gazeteciler, yazarlar hapislerde yatar durur.

Bu anti-demokratik anlayışın uygulaması da tamamen anti-demokratik cereyan eder.

Savcılar, Basın Kanununu ve Ceza Kanununun ilgili maddelerini otomatikman uygulamak zorundadırlar. Her yayın organını satır satır okuyup, ''suç'' varsa dava açacaklardır. Bir savcının günde binlerce sayfa okuması pek mümkün olmadığından, suç bulmak da otomatiğe bağlanmıştır. Yazıya şöyle bir bakılır, ne yazdığı anlaşılmadan belli kelimeler aranır. Örneğin ''Kürt'' kelimesi, ''faşist'' kelimesi veya benzerleri geçiyor mu diye bakılır. Dava açılırsa, ''fikir suçu''nun öyle senedi, sepeti, tanığı falan da olmadığı için ''bilirkişi''ye gönderilir. O kişi de kendi siyasi eğilimine göre yazıda ''suç'' olup olmadığı yolunda mütalaa verir. ''Sanığın'' yazısını ''savunmasından'' sonra da mahkeme, o kaleme kelepçe takıp takmayacağına karar verir.

Bir gazeteci arkadaş, MC dönemindeki bir yazısında ''Bu hükümet ne dümenler çeviriyor?'' şeklinde bir cümle sarfetmiş. Savcı ''dümen çevirme'' deyimini suç saymış ve hükümete hakaretten dava açmış. Neyse ki mahkeme insaflı davranmış da, ''Hükümet devlet gemisinin kaptanıdır. Zaten işi dümen çevirmektir. Bu nedenle yazıda suç unsuru yoktur'' diyerek beraatına karar vermiş.

Gazetecinin üzerinde yürüdüğü sırat köprüsündeki tek tehdit düşünce özgürlüğünü kısıtlayan kanunların hapis tehdidi de değil.

Gerici bir kargaşalığa sürüklenmek istenen ülkemizde gazeteci, fikirleri nedeniyle demokrasi düşmanlarının dövme ve öldürme tehditleri altında görev yapıyor. İşte Abdi İpekçi.

Yani fikir özgürlüğü mücadelesi, aynı zamanda bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin ayrılmaz bir parçası.

Yazı İşleri Müdürlerinin sorumluluğu kaldırılmalıdır.

Ama, kaleme kelepçe takan anlayışın, ülkemizin düşmanlarından başka kimsenin işine yaramadığını unutmayarak.

NATO Güney Avrupa Müttefik Kuvvetleri Komutanı Oramiral Bini temaslarına başladı

ANKARA (ÖZEL) Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Bülent Ulusu'nun resmi konuğu olarak Türkiye'de bulunan NATO Güney Avrupa Müttefik Kuvvetleri Komutanı Oramiral Mario Bini Ankara'daki temaslarına başladı. Mario Bini dün Deniz Kuvvetleri Komutanı Bülent Ulusu, Milli Savunma Bakanı Neşet Akmandor ve Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren'i ziyaret etti.

Ankara'dan sonra İzmir ve İstanbul'da, Deniz Kuvvetlerine bağlı bazı birlik ve kuruluşlarda incelemelerde bulunacak olan Oramiral Bini 8 Nisan günü yurdumuzdan ayrılacak.

Danaburan'da bir gün 2

Röportaj: Hasan Yıldız-Şahin Tugay

Yıkılmak üzere olan ilkokulun yıllık bütçesi 600 lira

"MC zamanında müracaat etmedik, çünkü sorunlarımıza eğileceğine inanmıyorduk"

''MC döneminde müracaat etmedik sorunlarımız için. Çünkü biz CHP'liydik. MC'nin sorunlarımızı çözebileceğine inanmıyorduk. Sonra Halk Partisi geldi iktidara. Dedik ki bu parti çözer sorunlarımızı. Müracaatlarda bulunduk. 'Ben halkı kurtaracağım dertlerinden' diyordu Halk Partisi.

''İlk olarak 1 Kasım 1978 yılında Tunceli YSE Müdürlüğüne başvuruda bulunduk. Cevap gelmedi. Aradan 14 ay geçti. Bu sefer Elazığ YSE 11. Bölge Müdürlüğüne müracaat ettik. Bu da sonuçsuz kaldı. Ben bu işin peşine düştüm, işi Ankara'ya kadar uzattım. 26 Şubat 1979 günü Ankara Etüt Proje Başkanlığına başvurdum. Dilekçemizin kayıt numarası 11 bin 1'dir. Gene cevap alamadım. Artık umudumuzu yitirdik. Anladık ki bu hükümetten de bize fayda yok.

''Sorunlarımız çok. Köyümüz halkı çalışkandır. Devlet bize biraz yardım etse sorunlarımızı çözebiliriz. Geçen yıl Mazgirt'e bağlı Beyler Mezrası, Kızılcık, Lazvan, Göktepe, Temurtağ muhtarlarıyla birlikte grupça elektrik almak üzere Elazığ TEK 8. Bölge Müdürlüğüne başvurduk. Sorunumuzu Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına da bildirdik. Bize elektrik verilsin direkleri biz dikeriz.

''YSE bize yol yapacaktı, bazı çıkarcılar yolu Mazgirt'e bağlamak istediler. Biz karşı çıktık. Bizimle Tunceli Elazığ Karayolu arasında 5 kilometre uzaklık vardır. Dozer geldi iki gün çalıştı yol bitecekti çalışmayı durdurdular. Dedik ki etmeyin eylemeyin bir gün daha çalışsanız bitecek. Dinlemediler. YSE Müdürlüğüne başvurduk. Neyse sonunda yolu tamamladılar.

''Barakadan bir okulumuz, ne sağlam bir kapısı, ne camı, ne penceresi var. Burada kışlar çok uzun sürüyor. Isı eksi 20 derecenin altına düşüyor. İncecik duvarlar, böyle bir yerde eğitim yapılabilir mi? Bizim çocuklarımız ana baba evladı değil mi? Milli Eğitim Müdürünü köye getirdik, dedik ki siz çocuğunuzu bu okulda okutur musunuz? 'Okulmam' dedi; Bu barakalar sıcak bölgeler içindir' Öyleyse bir çare? 'Şükredin' dedi bize. 'Camlara kağıt takın' dedi.

''Milli Eğitim Müdürünü köye getirdik. 'Bu barakalar sıcak bölgeler içindir' dedi. Öyleyse bir çare dedik. 'Şükredin' dedi''

Köy öğretmeni de anlattı:

''İşte okulumuzu görüyorsunuz. Yıkık bir baraka. Burada kışlar çok serttir. İnsanlar beton binalarda ve taş yapılarda bile zor ısınıyorlar. Ama biz dört tarafı kontraplakla kaplı bu yapıda 7-8 yaşındaki çocuklarla birlikte eğitim yapıyoruz. Okulumuzun araç ve gereçleri yok, sadece adı olan bir kitaplığı var.

Köy muhtarına, okulun bütçesi için kaç lira ayırıyorsunuz dediğimizde gülüyorlar. ''600 lira''. ''Devlet bu işe el atsın. Biz de bu memleketin yurttaşıyız, biz de vergi veriyoruz, biz de askerlik yapıyoruz.''

Akşama doğru Danaburnu köylülerini sorunlarıyla baş başa bırakıp köyden ayrılıyoruz...

Bakalım yetkililer söylenenlere kulak asacaklar mı?

BİTTİ

Erkan Yücel

"SÜRÜ" HALK İÇİNDEKİ BOĞAZLAŞMAYI KÖRÜKLÜYOR

Köylüleri dolandıran bir çerçi ve bir toptancı. Kötü ruhlu, saralı bir kardeş. Rüşvetle iş gören ve köylülerin davarlarını bile bile DDT'li vagona yükleyerek birçok davarın ölümüne neden olan istasyon şefi. Rüşvet yiyen bir hareket memuru. Hastadır diye iki davarı kendine ayıran bir veteriner. Kendilerine rüşvet olarak verilen kavurmalık eti az gören ve daha fazlasını koparmak için idare ettikleri trene gereksiz yere fren yaptırıp karavagonlardaki onca davarın kırılmasına neden olan bir tren makinisti ve ateşçi işçi. Davarları trenden aşağıya atarak çalan dört hırsız. Tren müşterilerinin ayakkabılarını çalan küçük bir çocuk. Yol boyunca trendeki erkeklerin birçoğu ile helalarda yatan ve üstelik hakkından fazlasını çalan sakat bir fahişe. Aynı kadını çalıştıran ve onun sırtından geçinen bir adam. Hastasını muayene etmeden ilaç yazan ve buna rağmen gene de para almaktan geri durmayan bir doktor. Köyden şehire göçmüş, şehirde burjuva eğilimleri kuvvetlendiği için "salon-salomanje ev" rüyasına kapılmış, vitrinlerdeki avizelere hayran hayran bakan, hemşerisi kadının ölüsünü "kokarsa ne yaparım" diyerek yerlerde sürükleyen bir inşaat bekçisi. Zavallı bir köylünün ölümü için "Ne olmuş geberdiyse, bir tanemiz gebermiş ne farkeder" diyen bir celep yamağı. Celep yamağının boğazını sıkarak öldüren ve böylece bütün hıncını ondan alan filmin kahramanı yoksul köylü. Cinayet işledi diye öykünün kahramanını linç etmeye çalışan gözü dönmüş halk topluluğu. Feodal değerlere sıkı sıkıya bağlı, ruhsuz, inatçı bir baba. Hep kendi dar dünyaları içerisinde, kişisel çıkarlarını düşünen bir dizi köylü. İşte Sürü filminde gösterilen emekçiler ve insanlar...

Bunlar mı bizim ülkemizin emekçileri ve insanları?

Filmde neden bu insanlar biraraya getirilmiş? Bu, şüphesiz filmi yapanların Türkiye toplumuna, halk gerçeğine bakışlarının bir sonucu. Yılmaz Güney, bir yazısında özlemini duyduğu sinema için "Devrim kavgasına aktif bir şekilde katılan sinema" deyimini kullanıyor. Peki ama, devrim kavgasına, sınıf mücadelesine aktif bir şekilde katılacak sinemanın halk gerçeğini doğru bir şekilde ele alması gerekmez mi? Türkiye'nin sınıf yapısını ve gelişmeleri doğru bir şekilde ele almadıktan sonra bu kavgaya nasıl katılacaksın?

Filme hakim olan bakışaçısı şudur: Kapitalizm gelişiyor, feodalizm çöküyor, dağılıyor ve yok oluyor. Feodalizmin dağılması karşısında kapitalizmin değerleri hakim oluyor. Bu da yozluk, ahlaksızlık vs.dir. En çok da halkta görülür.

Bu bakış açısı sonucu beyaz perdeye umudun ışıkları değil, karamsarlığın kara lekesi vuruyor. Bu tutum burjuvazinin tutumu değil midir? Onlar da halkı yozlaşmış, serseri, kötü ruhlu, hırsız, dayanışma düşüncesi olmayan başıbozuk bir kitle olarak ele almıyorlar mı? Onların perdelerine de umutsuzluk, karamsarlık fikri işlenmiyor mu?

Bir de Türkiye gerçeğine bakalım

Türkiye'de kapitalizmin gelişmesi ile birlikte feodalizm çözülmekte ve buna karşılık demokratik ve devrimci değerler de gelişerek feodalizmin kesin tasfiyesinin şartlarını yaratmaktadır. Yaşadığımız gerçek budur. Feodalizmin çözülmesi ile birlikte işçilerin, köylülerin ve emekçilerin düşünce ve tutumlarında köklü ve ilerici değişimler olmaktadır. Bu gelişme filmde gösterilmiyor. Kapitalizmin gelişmesi ise arada bir gösterilen traktör, binalar vs. ile vurgulanmak istenmiş. Fakat bu da yama olmaktan ileriye gidemiyor. Traktör görüntüsüne kimse bir anlam veremiyor.

Bilindiği gibi göçerler, hayvanlarını otlattıkları yaylağı toprak ağalarından kiralamaktadırlar. Ağalar da yaylak kirasını istedikleri zaman artırmakta, bazan aynı yaylağı iki aşirete birden kiralayarak aşiretleri birbirlerine düşürmektedirler. Bu durum göçerler ile ağalar arasında kuvvetli bir çelişkiye neden olmaktadır.

Göçer aşiretlerinin yüzyüze geldikleri bir diğer kurum da celepliktir. Davar ticaretinde çok az sayıda celep Türkiye çapında bir sömürü ağı kurmuştur. Celep, davar sahibini borçlandırmakta, kapora ya da ipotek yoluyla çok öncesinden kendine bağlamakta ve davar fiyatlarının yükselmesi ile birlikte büyük çapta vurgunlar vurmaktadır. Davarcılıkla geçinen küçük aşiretlerin zamanla iflasa gitmesinde ve dağılmasında bu türden vurguncuların da önemli ölçüde rolü olmaktadır. Filmde bu unsur var. Ancak satıhta kalıyor. Hamo, davarları celebe zamanında ve telef etmeden teslim etseydi aşiret çözülmeyecekti. Üstelik celep kurtarıcı olacaktı. Filmde bu sorun doğru bir şekilde ele alınmadığı için aşiretin çözülmesi tesadüfi olgulara, ihmale ve kötü kişilere bağlanmaktadır. Peşi peşine gelen aksilikler, sara nöbetleri, hırsızlar, fahişeler, kötü doktorlar yüzünden aşiret dağılıveriyor. Bu mantık, "Kaderin kötü cilvesi mantığı" değil midir?

Film halkı birleştirmiyor, bölüyor

Filme bu mantık hakim olduğu için halk ile hakim sınıflar arasındaki mücadele de ele alınmıyor. Halk içerisindeki çelişmeler körükleniyor. Baba ile oğul, demiryolu işçisi ile köylü, fahişe ile genç, celep yamağı ile köylü, inşaat bekçisi ile köylüsünün ölüsü ve benzeri insanlar arasındaki çelişmeler üzerinde duruluyor. Bozuk düzenin vebali emekçilere ve sıradan insanlara yükleniyor. Film, halkı birleştirmiyor, bölüyor. Seyirci yanlış hedeflere yönlendiriliyor. Filmin kahramanı köylü celep yardımcısının boğazını sıktığında bir kısım seyirci bu hareketi destekliyor. Filmi seyrederken "Yaşa, gebert namussuzu" gibi yeni yeni sloganlarla karşılaşıyoruz. Karanlıkla "yaşasın sosyalizm" diye bağıranlar da oluyor. Sosyalizme varmanın yolu olarak halkın birbirini boğazlamasını öğütlersek kaç kişi görebilir bu sosyalizmi?

Filmden anladığımız kadarıyla makinist ve ateşçiler yani işçiler göremeyecekler bu sosyalizmi. Çünkü onlar trene gereksiz yere fren yaptırıp zavallı köylülerin davarlarını kırdığında bazı seyirciler "Vay namussuzlar, bu da yapılır mı, yuh, gebertmeli bunları" diyordu. Biraz hoşgörü sahibi olanlar da tövbe çekmekleyetindiler. İşte filmin mantığına göre sosyalizme böyle gidiliyor. Peki işçiler de göremeyecek olduktan sonra kim görecek bu sosyalizmi?

HALKIN GELECEĞİ PARLAKTIR

Orhan Kemal aydınlık gerçekçi fikirlerini ortaya koyduğu bir mektubunda Kemal Tahir'i halkı yoz, iflah olmaz, serseriler grubu olarak gösterdiği için eleştiriyordu. O, halka güveniyor ve geleceğe umutla bakıyordu. 72. Koğuş adlı eserinde, toplumun en yoz, en tortu unsurlarının birleştiği, o en karanlık izbedeki adembabalarda da umut ışığı görüyordu. Halk gerçeği budur. Yılmaz Güney, Orhan Kemal'in çizgisini benimsemelidir. Kurtalan Ekspresi yozluğu, rüşvetçiliği, ahlaksızlığı değil, aydınlığın emekçilerini taşımaktadır. Halkın geleceği parlaktır.

Oysa filme hakim olan düşünce karamsarlıktır. Bazı yobazlar gelişmeleri dehşetle karşılarlar. Değişen toplum değerleri karşısında "Vallah azizim başımıza taş yağacak" derler. Bütün olayları kıyametin habercisi olarak yorumlarlar. Bu filmde gördüğümüz de yobazlığın kisve değiştirmiş olanı. Filmi seyreden bir aşiret mensubunu düşünün, yoksul bir köylüyü düşünün, bu filmi seyrettikten sonra kimbilir ne türden karamsarlıklara kapılacaktır.

Birinci bölüm İkinci bölüm,

Filmin birinci bölümü, aşiretler arasındaki kan davasını barışçı yolla çözme fikrini geliştirdiği için olumludur. Emekçilerin yaşantısını gerçeğin içerisinde yansıtıyor. Bu bölümde Şivan'da ve karşı aşiretin büyük oğlunda vurgulanan barışçılık ve kan davasının mahkum edilmesi fikri halkı birleştirmektedir. Kan davasının eski toplumun, olumsuz bir unsuru olduğu belirtilmektedir.

Fakat ikinci bölüm birinci bölümün bütün olumlu mirasını hovardaca harcamakta halka ve olaylara yanlış yaklaşmaktadır. İkinci bölüm ile başlayan kaba bir zengin düşmanlığıdır. Sınıf mücadelesi adına yapılan bu kaba zengin düşmanlığı ile nereye varılabilir? İkinci bölümde izlediğimiz mağaza görüntüleri, binalar, avizeler vs. ile ne anlatılmak isteniyordu? Belli ki, bir şey söylemek istiyorlar ama ne? Bu yamalara ne gerek vardı? Üstelik yamalar da hatalı. Bazı eserler olur, devrimci fikirler üzerinde yama gibi sırıtır. Bu filmde yapılan o da değil, yamalar da hatalı.

Filmde anlayamadığım, anlam veremediğim bazı görüntüler vardı. Örneğin Mustafa Kemal'in heykelleri ile yoksulluğu birlikte gösterilen karelerden pek bir anlam çıkaramadım. Yoksa sefaletin ceremesi milli kurtuluşun önderine mi yüklenmek isteniyordu.

Oyuncular

Filmin kahramanını canlandıran Tarık Akan'ın davranış, tepki ve jestleri bölge halkını ve emekçileri yansıtmaktan uzaktı. Gözlem yetersizliği var. Berivan rolünü oynayan Melike Demirağ'da aynı sıkıntıyı taşıyor. Gözlemi kuvvetli olduğu için "Arkadaş" filminde başarılı olmuştu. Sürü'de yaptığı ise sadece bir elbise değişikliği olmuş. Tuncel Kurtiz ise uzun bir süre yurt dışında olmasına rağmen gözlemci ve yaratıcı bir oyunculuk koyuyor. Aynı şekilde Sülo rolünü canlandıran Levent İnanır'da başarılı ve boyutlu bir oyunculuk koyuyor. Saralı kardeş rolünü canlandıran Yaman Okay başarılı olmakla beraber yalnızca sarası geldiğinde ekrana girebildiği için yeterince değerlendirilememişti. Filmde ikinci ve üçüncü planda rol alan oyuncular da esas olarak başarılı bir oyun sergiliyorlar. Üzerlerine düşen görevi yerine getiriyorlar. Zahmetli şartlar altında çekilen filmin yapışında çalışan set işçilerinin başarılı ve titiz çalışmaları özel ekle övülmeye değer.

Uzun ve zorlu bir çalışmanın ürünü olduğu bilinen filmin harcanan zahmete değer ve halka yararlı bir ürün vermesi beklenirdi.

Kültür Bakanlığı "HER ÇOCUĞA BİR KİTAP" Kampanyası açtı

Kültür Bakanlığı "Uluslararası Çocuk Yılı" nedeniyle "Her Çocuğa Bir Kitap" kampanyası açtı. Kampanyanın yurttaşların parasal ve aynı yardımlarını değerlendirmek amacına yönelik olduğu bildiriliyor.

Halkın bağışlayacağı kitapları Kültür Bakanlığının oluşturduğu komiteler çocuklara ulaştıracaklar.

Kültür Bakanlığının İl ve İlçelerde oluşturduğu komiteler kampanya boyunca halkın bağışlayacağı kitapları inceleyip çocuklara dağıtacaklar. Parasal yardım için de banka hesabı açıldı.

Bağışlanan kitaplar dışında yaklaşık 200 bin çocuk ~~kitabı~~ ücretsiz olarak dağıtılacak. Dağıtım 63 ilin Kültür, 4 ilin de Milli Eğitim Müdürlükleri aracılığıyla Nisan ayı içinde belirlenecek bir günde yapılacaktır.

2 Atletler ve yetkililer Asya-Avrupa Maratonu için neler söylüyorlar

● Asya-Avrupa Maratonu, önümüzdeki yıllarda da yapılarak gelenekselleştirilecek

● Atletler: "Daha iyi derece yapabilmek için yetkililerin daha çok ilgilenmelerini istiyoruz"

HASAN SAYLAN: E.K.İ'de işçi olarak çalışıyorum. MTA takımında ise spor çalışmalarımı yürütüyorum. Şimdiye kadar Federasyonun bana yardımı olmadı. Kendi imkanlarımla bu duruma geldim. Yardım edilseydi daha iyi dereceler yapabilirdim. Atletizmde malzemeden çok gıdaya ihtiyaç var. Geçen 19 Mayıs'ta 2.24'lük bir derece yaptığım halde gıda yardımından yararlanamadım. Uzun koşu antrenörleri başarılı bir çok atletimize özellikle bana önem vermiyorlar. Bu durum atletizmimize yarar sağlamıyor. Ömer Besim koşusunda 2. olan ve 6 Nisan'da Atina'da Türkiye'yi temsil edecek olan Bayram Şahin bile gıda yardımından yararlanamadı. Atletizmle pek ilgisi olmayanlar gıda yardımından yararlanabiliyorlar. İlgililerimiz bu durumları düzeltirlerse atletizmimize daha çok yararlı olurlar.

TURGAY OĞUZ: Hasan Saylan'la aynı şartlarda çalışıyorum. Asya-Avrupa maratonuna kendi paramızla geldik. Bu meseleler köklü çözüme ulaşırsa atletizmimiz daha da ilerler.

Turgay Oğuz şartlar düzeltilirse ateltizmde başarı elde edileceğini söylüyor.

AHMET ÜNAL: Spora babamın teşvikiyle başladım. Bölgelerden gerekli ilgiyi görmedim. Örneğin Sivas bölgesi bize pek ilgi göstermedi. Buna karşılık şu anda ilkokul öğretmenliği yaptığım Adıyaman Bölge Müdürlüğü daha fazla yardımcı oldu. Esas görevim olan öğretmenliği köyde yapıyorum. Bu yüzden çalışmalarım verimli olmuyor. Büyük şehirde olursam daha gelişeceğime inanıyorum. Maratonda beklediğim dereceyi yapamadım. Sebebi ise yol yorgunluğu. Yeterince dinlenmemiş olduğumdan yarışta hastalandım. Asya-Avrupa maratonu dostlukla başladı, dostlukla bitti.

Atletler maratonla ve çalışmalarıyla ilgili görüşlerini bu şekilde açıklarken Bölge Müdürü Metin Erkuş ve Bölge Atletizm Ajanı Selahattin Yıldız, şu açıklamayı yaptılar:

Metin Erkuş maratonun organizasyonundan memnun

Ahmet Ünal bölgelerin daha fazla ilgi göstermesini istiyor.

METİN ERKUŞ: Maraton oldukça iyi organize edildi. Ajanlığımızın çabası sonucu bu yarışma düzenlendi. Boğaz köprüsünden geçiş meselesini Ekim'de müraacatta bulunarak çözümlemiştik. Maratona ilgi oldukça iyi idi. Bu tür müsabakalar atletizmimizi daha da geliştirecektir.

SELAHATTİN YILDIZ: Asya-Avrupa maratonunu geleneksel hale getirmeye çalışacağız. Teşkilat olarak biz de önümüzdeki yıllarda bu yarışa daha fazla önem vereceğiz. Başarılı bir organizasyon oldu. Her bölge kendi gücleriyle geldiler. İmkanlarımız olsa daha çok atletin katılabilmesi için masrafları karşılamayı isterdik. Misafir atletler bile bütünüyle kendi imkanlarıyla buraya geldiler.

Türkiye Kupası yarı final kuraları çekildi

Fenerbahçe-Kocaelispor, Altay-Kırıkkalespor eşleşti

ANKARA

Türkiye Kupası yarı final kuraları çekildi. Fenerbahçe ile Kocaelispor, Altay ile Kırıkkalespor eşleşti.

Yarı finalin ilk karşılaşmaları 11 Nisan'da rövanşları ise 25 Nisan'da oynanacak.

Kuralara göre ilk maçlar Kırıkkale ile Kocaeli'de oynanacak. Ancak Kırıkkalespor sahası kapalı olduğundan Kırıkkalespor ile Altay'ın 11 Nisan'da yapacakları karşılaşma Ankara'da oynanacak.

Kura çekiminden sonra Fenerbahçe Kulübü Başkanı Faruk Ilgaz "Kocaelispor'un bize düşmesine memnunum. Fenerbahçe finalı oynayacak" dedi.

Kocaelispor Kulübü İkinci Başkanı Turhan Sarı'da "Kurada Kırıkkale'nin düşmesini isterdik. Fenerbahçe ile finali oynamayı istiyorduk. Şimdi amacımız Fenerbahçe'yi elemek ve finali oynamak." dedi.

Kuraya katılan Kırıkkalespor temsilcisi ligdeki iddialarını sürdüreceklerini bunun yanısıra kupada da finali oynamak istediklerini söyledi.

Altay Kulübü temsilcisi ise Kırıkkalespor ile yarı finalde karşılaşmaktan memnun olduklarını Türkiye kupasını bu yıl İzmir'e götüreceklerine inandıklarını belirtti.

Çakmur ve Aymergen'in arasının açıldığı söyleniyor

ANKARA (THA)

1977 yılında ihaleye çıkartılan ve harfiyat çalışmaları sona eren İzmir bornova Kapalı Spor Salonu yüzünden Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur ile Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Ergün Aymergen'in arasının açıldığı şeklindeki haberler yaygınlık kazanıyor.

Genel Müdürlüğe yakın çevrelerin belirttiğine göre tahsis edilen arsa uzerinde inşaat çalışmaları devam ederken Bornova Belediyesi salonunun ilçe merkezinden uzak olması dolayısıyla daha uygun bir yerde kurulmasının gerektiğini bildirir.

Bunun üzerine harekete geçen Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur zamanın eski Genel Müdürleri Sabahattin Erman ve Fikret Ünlü'ye salonun yerinin kaydırılmasını ve yeni gösterilen yere inşaa edilmesini ister.

Ancak verilen bilgiye göre iki Genel Müdür de salon yerinin değişikliğinin yasal olmadığını belirterek öneriyi kabul etmezler. Daha sonra Çakmur öneriyi Ergun Aymergen'e yapar. Aymergen ise öneriyi tam onaylarken, uyarılması üzerine kararından vazgeçer. Bu da Bakanla Genel Müdür Vekili arasında bir sürtüşme çıkmasına neden olur.

Eczacıbaşı, Basketbol Milli Takımının yöneticilerinin taraflı davrandığını söyledi

İSTANBUL (ÖZEL)

Eczacıbaşı Kulübü basketbolcularından Efe ve Melih'in Milli Takımdan çıkarılmaları üzerine Eczacıbaşı Basketbol Yöneticisi Saffet Özbay bir açıklama yaptı.

Özbay, açıklamasında Eczacıbaşının öteden buyana Milli Takımların sadece federasyonlarda görevli bulanan tarafsız kişilerle yönetilmesini savunduğunu, bu konuda ne denli haklı olduklarının bugün ortaya çıktığını söyledi.

Güçlü rakiplerini yenerek şampiyon olan Kara Harp Okulu Greko-Romen takımı

Yüksekokullar Greko-Romen Şampiyonasını Kara Harp Okulu kazandı

BOLU(THA)

Bolu'da yapılan Üniversite, Akademi ve Yüksekokullar Türkiye Greko-Romen şampiyonası sonunda Kara Harp Okulu 42.9 puanla birinci oldu

Şampiyonada diğer sıraları şu takımlar aldı:

2-Ankara Spor Akademisi, 3-İstanbul Spor Akademisi

İstanbul 2. Amatör Küme maçları

KÜÇÜKKÖY:6
BOZKURT:2

KÜÇÜKKÖY: Yusuf 2, Nafiz 3, Melek 3, Erol 3, Mecit 2, Hilmi 3, Ahmet 2, Mete 2, Hükümdar 3, Amir 2, Talip 2, (Abdurrahman 2)

BOZKURT: Nezir 1, Hamit 1, Muzaffer 2, Yavuz 1, Faruk 2, Kadir 2, Adnan 2, Refik 1, İzzet 1, Nezih 1, Erhan 1.

GOLLER: Hilmi dak. 10 ve 20, Melek dak 14, Nafil dak. 26, Hükümdar dak. 30, Faruk dak. 52, Adnan dak 71, Abdurrahman dak. 73

FATİH:1-İLKADIM:0

FATİH: Selahattin 3, Sedat 2, Sefa 2, Şafak 3, İsmail 2, Sabri 2, Şükrü 1, Erhan 1, Şahap 3, Yalçın 3, Tufan 3.

İLKADIM: Arif 2, Adnan 1, Hakkı 2, Mehmet 1, Nezih 2, İsmail 1, İlhami 1, Recai 1.

GOL: Tufan dak. 88

B.BORONKAY:2
LEVENT:1

B.BORONKAY: Abdullah 2, İrfan 1, Rıdvan 1, Erdal 2, Numan 2, Ali 3, Ceyhan 1, Temel 1, Aslan 2, Atilla 1, Recep 2.

LEVENT: Adnan 1, Zeki 1, Fahrettin 2, Ali 1, Halim 1, Tuğyan 2, Yusuf 1, Ömer 2, Savaş 1, Ayhan 3, Tevfik 3.

GOLLER: Ayhan dak. 17, Aslan dak 49, Ali dak 78

HASKÖY:2
BEYOĞLUSPOR:1

HASKÖY: Özkan 2, Yaşar 2, Mehmet 3, Necmi 1, Şevki 1, B.Özkan 2, Aşkın 2, Ali 1, Ahmet 2, Saadettin 2, Temel 2.

BEYOĞLUSPOR: Hristo 1, İbrahim 1, Ahmet 2, Metin 2, İhsan 3, Recep 1, Ali 1, Kadri 1, Cemal 2, Gülser 1.

GOLLER: Ahmet dak. 9, Fehmi dak 36, Saadettin dak 42.

GÜNGÖREN: 3
ŞİLE:3

GÜNGÖREN: Dursun 1, Remzi 1, İdris 2, Abdullah 2, Necdet 3, Erol 2, Hasan 1, Ferudun 2, İlhan 3, Musa 2, İsmail 3.

ŞİLE: Nezih 2, Sedat 1, Arif 1, İrfan 2, İzzet 2, Şafak 3, Raşit 3, Yaşar 2, İmacettin 2, Bektaş 2, Alaattin 1.

GOLLER: İmacettin dak. 5, Ferudun dak 12, Raşit dak. 23, Yaşar dak 36. İlhan dak 44 ve 52

GÜZELHİSAR:0
AKSARAY:0

GÜZELHİSAR: Cihan 2, Osman 2, Sabahattin 2, Mustafa 2, İbrahim 2, Tufan 2, Ruhi 1, Servet 1, Celal 1, Mustafa 2.

AKSARAY: Fahrettin 2, İsmail 3, Ömer 2, Ali 2, Gürbüz 2, Selim 1, Şükrü 1, Yaşar 2, Hüseyin 2, Hasan 1, Bahattin 2.

K.MUSTAFAPAŞA:2
ALTINYILDIZ:2

K.MUSTAFAPAŞA: Hüseyin, Tahir, Turgut, Hayrettin, Ali, Zafer, Mustafa, Mehmet, Saim, İsmail, Cengiz.

ALTINYILDIZ: Ömer Orhan, Abdullah, Ömer, Şaban, Sadık, Necdet, Recai, İsmail (2), İsmail (1), Sabri.

ZEYREK:1
KAĞITHANE:1

ZEYREK: Recep, Neşet, Hamit, Serdar, Eşref, Mehmet, Kemal, Nizami, Ali, Cavit, Engin.

KAĞITHANE: Erol, Yusuf, Muammer, Tayfun, Cengiz, Hikmet, Mehmet, Önder, Kamber Nezih, Kani.

Okullarda huzur nasıl sağlanacak? ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETMENLERİN DÜŞÜNCELERİ

Yıldırım Beyazıt Orta Okulu Müdürü

MUSA AKKUŞ:

"Farklı fikirler tartışma yoluyla çözümlenmelidir"

Yıldırım Beyazıt Ortaokul Müdürü Musa Akkuş, okullarda huzurun sağlanması için farklı fikirlerin kaba kuvvetle değil, tartışma ve ikna yoluyla çözülmesi gerektiğini belirterek şunları söyledi:

''Hangi görüşü savunursa savunsun bütün öğrenciler okullarına serbestçe girebilmelidir. Biz öğrencilerimize farklı görüşlerinizi kaba kuvvete başvurmadan tartışma yoluyla çözün diyoruz.'

Polisiye tedbirlerle öğrenim kurumlarında huzurun sağlanamayacağını, ayrıca polislerinde daha iyi bir eğitimden geçmeleri gerektiğini belirten Akkuş, eğitim sisteminin de değiştirilerek gerçeğe dayandırılmasını istedi.

50. yıl Lisesi Öğretmeni

ZİYA ÜSTÜNSOY:

"Demokratik bir ülkede öğretimde ayırım olmaz"

Öğrencilerin görüşlerinden dolayı okullara alınmamasını olumlu görmüyorum. Demokratik bir ülkede öğretimde ayırım olamaz. Böyle bir tutum Türkiye'yi daha da geriye götürür. Öğrencilerin okullarına ölmek ya da yaralanmak korkusu duymadan huzur içinde gidebilmesi, öğrencilerin birbirlerinin fikirlerine saygılı, insancıl hareketleri ile sağlanır. Okul yöneticisi ve öğretmenlerinin de hareketleri ile sağlanır. Okul yönetmelikleri uygulaması ve kardeşlik havası içinde öğretimi sürdürmesi gerekir. Öğrencilerin birbirlerine düşmanlığı hiçbir şeyi çözmez. Aksine bu dürumu giderek daha büyük patlamalara yol açabilir.

Selahattin Kılıç, Türkiye'deki terör örgütlerini hangi ülkelerin desteklediklerini sordu

ANKARA (THA)
Adalet Partisi Adana Milletvekili Selahattin Kılıç Millet Meclisine sunduğu bir soru önergesinde Türkiye'de hangi örgütlerin yabancı ülkeler tarafından desteklendiğini sordu.

İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'in ''Türkiye'deki bazı terörist örgütler bazı ülkeler tarafından desteklenmektedir. Desteklendikleri ülkelere vekaleten anarşiyi sürdürmektedirler'' şeklindeki açıklamaların devlet arşivlerine dayandırılmış olması tabiidir denilen soru önergesinde şu soruların cevaplandırılması istendi:

1. Hangi örgütler dış ülkelerce desteklenmektedirler?

2. Hangi ülkeler bu tür örgütleri desteklemektedirler?

Kahramanmaraş katliamı sanıklarının duruşması yakında Adana'da başlıyor

ADANA (ÖZEL)
Adana, Kahramanmaraş, Gaziantep, ve Urfa illeri Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesinden bildirildiğine göre, Kahramanmaraş toplu öldürme olaylarının duruşmasına, Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi 3 numaralı duruşma salonu haline getirilen kapalı spor salonunda yakında başlanıyor.

Komutanlıktan yapılan açıklamaya göre, ''Anılan olayların genişliği, sanık sayısının çokluğu, suçların niteliği ile yasalara ve tarafsız tutuma riayet çabası, soruşturmanın kısa bir süre içinde neticelendirilmesine imkan vermemiştir. Bu nedenle kamuoyunda meydana gelmesi muhtemel, tereddüt ve düşüncelerin giderilmesi maksadıyla şu hususların açıklanması lüzumu hasıl olmuştur:

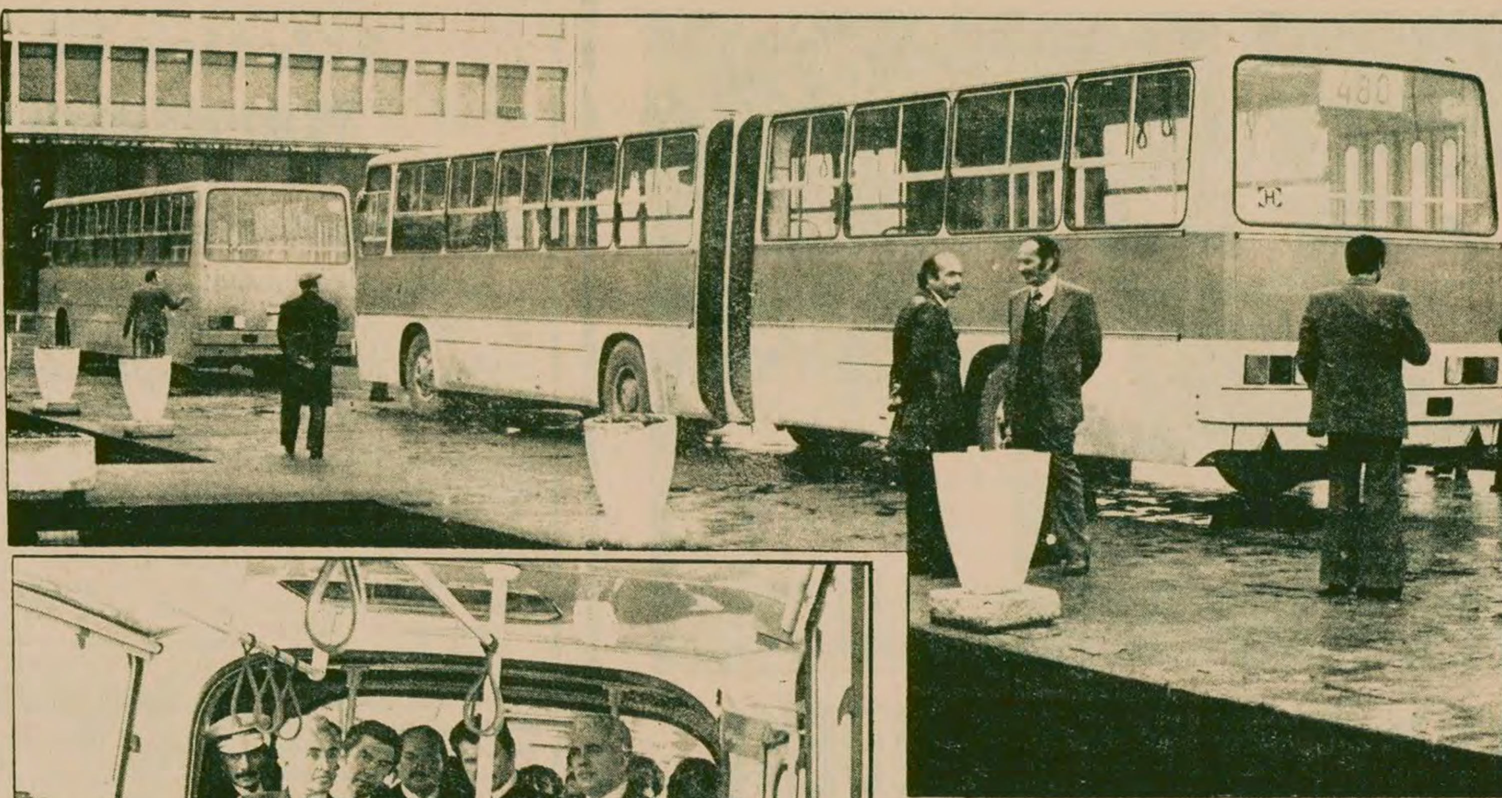
a. Kahramanmaraş olaylarının soruşturması tefrik edilmiş olan 6 askeri savcı tarafından mahallinde yürütülmekte olup yakın bir tarihte tamamlanmaya çalışılmaktadır.

b. 30 Mart tarihine kadar yapılan soruşturmalar sonunda 1308 sanık tespit edilmiş, bunların 752'si Sıkıyönetim Askeri Mahkemesince tutuklanmıştır.''

Yunanistan AET'ye tam üye olmak için son görüşmelerebaşladı

LÜKSEMBURG (THA)
Yunanistan'ın Avrupa Ekonomik Topluluğuna tam üye olmak için yaptığı girişimin son aşamasına geldiği bildirildi.

AET ve Yunanistan arasında Lüksemburg'ta başlayan görüşmelerde, Yunanistan'ın AET'ye tam üyeliğinin kabul edileceği tarih, konuyla ilgili anlaşmanın imzalanacağı yer ve Yunanistan'ın AET ülkelerinde çalışan işçilerinin durumu konularının görüşüleceği bildiriliyor.

İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil, ulaşıma konulması düşünülen otobüsler hakkında bilgi alıyor.

MACARİSTAN'DAN ALINMASI TASARLANAN

Körüklü otobüs basına gösterildi

İSTANBUL(ÖZEL)
İstanbul Belediyesince Macaristan'ın İkrapus firmasından satın alınması planlanan 330 otobüse örnek olarak İstanbul'a getirilen bir normal ve bir körüklü otobüs dün düzenlenen bir törenle basına tanıtıldı ve bir deneme seferi yapıldı.

Belediye Başkanı Aytekin Kotil otobüslerin basına tanıtılması sırasında yaptığı konuşmada körüklü otobüslerin 200-250 yolcu taşıyacağını ve manevra kabiliyetinin normal otobüslere eşit olduğunu belirterek bu otobüslerin, var olan otobüslerden iki kat daha fazla yolcu taşıdığını buna rağmen ancak yüzde 20 oranında fazla mazot yaktığını açıkladı.

Kotil daha sonra şunları söyledi:

''Körüklü otobüsleri Sirkeci-Yeşilköy, Taksim-Levent, Kadıköy-Bostancı veya Kadıköy-Kartal arasında çalıştırmayı düşünüyoruz. Yeterli otobüsler olduğunda yeni tercihli yollar açmak amacındayız. Aksaray-Yenikapı-Levent, Topkapı-Sirkeci ve Kadıköy-Kartal arasında yeni tercihli yolları yıl sonuna kadar açmayı planlıyoruz''

Karşılığını dövizle ödemek koşuluyla

Yurt dışında bulunanlara 300 bin liraya kadar kredi açılacak

ANKARA(THA)
Maliye Bakanlığınca yayınlanan bir tebliğde yurt dışında bulunan ve döviz geliri olan işçi, serbest meslek sahibi, bağımsız iş sahibi ve kendilerine döviz gönderilmek koşulu ile görev yapan kişilere, para ve faizleri dövizle ödenmek koşuluyla Türkiye'deki bankalardan 300 bin liraya kadar kredi verilmesi kararı alındığı belirtildi.

Söz konusu kredinin 6, 12, 18 ve 24 ay vadeli olacağı da öğrenildi. Tebliğe göre ana para geri ödemeleri aylık olarak yapılacak ve açılacak krediler için ''hesap vaziyeti'' aranmayacak.

Öte yandan Maliye Bakanlığı tarafından yayınlanan tebliğde yer alan başka bir hükme göre de dövize çevrilebilir Türk lirası mevduat hesabı olanlar, Türkiye'de kullanmaları koşuluna bağlı olarak bankalardan talep ettikleri krediler için söz konusu hesaplarını ''teminat olarak'' gösterebilecekler.

KIBRIS

ABD, toplumlararası görüşmelerin başlamasını istiyor

□ Kıbrıs'ta gelişmeler hızlandı

LEFKOŞE
ABD Temsilciler Meclisi Uluslararası ilişkiler Komitesi 1974 yılından beri atıl durumda bulunan Maraş kentinin Kıbrıslı Rumların yerleşmesine açılması ve BM kontrolüne verilmesini istedi. Komitenin Kıbrıs konusunda, Temsilciler Meclisince, kabul edilen kararında ABD'nin sunduğu 12 maddelik planın sorunun çözümüne yararlı olacağı savunuldu. ABD Dışişleri Bakanlığı Danışmanı Nimetz de Amerika'nın Sesi Radyosunda yayınlanan bir demecinde planın görüşmeler için başlangıç olarak alınmasını istedi.

Bu arada Kıbrıs Rum Temsilciler Meclisi Başkanı Mihailides, BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in, tarafları, B.M kararlarına göre görüşmelere çağırmadığını söyledi. Mihailides Waldheim'ın toplumlararası görüşmeleri B.M kararlarına uygun bir biçimde başlatması halinde Türk tarafının görüşmelere gelmeyeceğini ancak kendilerinin masaya oturacaklarını söyledi.

Birlişmiş Milletlerin geçtiğimiz yıllarda Kıbrıs konusunda aldığı karar yabancı askerlerin adadan çekilmesini ve göçmenlerin evlerine dönmelerini öngörüyordr.

Avrupa Konseyi Genel Sekreter adayı

Peronnet, bugün Ankara'ya geliyor

Avrupa Konseyi Genel Sekreter adaylarından Fransız Milletvekili Gabriel Peronnet, Avrupa Konseyi Parlamenterler Kurulu Türk grubu üyeleri ile görüşmek üzere bugün ülkemize geliyor.

Peronnet bu ziyareti sırasında ayrıca Senato ve Meclis Başkanları ile Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün tarafından da kabul edilecek.

Peronnet 7 Nisan günü ülkemizden ayrılacak.

Halen Avrupa Konseyi Genel Sekretertliğini yürüten George Kahn Ackerman'ın görev süresi 1979 yılı Eylül ayında son buluyor. Yeni Genel Sekreter seçimi Avrupa Konseyi delegeler komitesi tarafından sunulacak adaylar arasından parlamenter kurulunun Mayıs ayındaki toplantısında yapılacak.

Adaylık için başvurma süresi 1978 yılının Aralık ayında sona ermiş, sonucunda üç aday ortaya çıkmıştı. Avusturya hükümeti bu görev için parlamenter Dr. Franz Karasek'i, İsveç hükümeti ise Londra Elçileri Olos Rydbeck'i aday gösterdiler. Gabriel Peronnet ise Fransız hükümeti tarafından aday gösterilmişti.

Karasek ve Rydbeck temaslarda bulunmak üzere ülkemizi daha önce ziyaret etmişlerdi.

ECEVİT AVRUPA KONSEYİ BAKANLAR KURULUNDA KONUŞACAK

Başbakan Bülent Ecevit'in 7-15 Mayıs tarihleri arasında yapılacak olan Avrupa Konseyi Parlamenterler Kuruluna katılacağı ve 10 Mayısta bir konuşma yapacağı açıklandı.

açıkça DOĞAN YURDAKUL

Sırat köprüsündeki gazeteci

Yazar yazısını, muhabir haberini, sırat köprüsünden geçer gibi, mayın tarlasında dolaşır gibi yazar. Köprüden düşmemek, herhangi bir mayına basıp da patlatmamak düşüncesiyle yazdığını bir daha okur. O da yetmez. Bir kere de Yazı İşleri Müdürü ''aman suç unsuru bulunmasın'' diyerek gözden geçirir. Yazı, bütün bu ''süzgeçlerden'' geçtikten sonra okuyucuya ulaşır.

Bunun adına Türkiye'de ''gazetecilik'', ''basın özgürlüğü'', ''düşünce özgürlüğü'' derler.

Konu yıllardır tartışılır durur. Şimdi Yazı İşleri Müdürlerinin sorumluluğu meselesinin Meclislere getirilmesi ile tekrar güncellik kazanmış bulunuyor.

Basın Kanununun, suç konusu olan herhangi bir yazı nedeniyle, yazının yazarıyla birlikte yayın organının Yazı İşleri Müdürünü de sorumlu tutuyor. Çifte kavrulmuş bir tehdit koyuyor.

Tartışılan güncel konu bu. Meclise getirilen bir değişiklik teklifi, Yazı İşleri Müdürlerine hapis değil, para cezası verilmesini öneriyor. Yani sorumluluk kalmaya devam edecek.

Başka bir öneride ise, sorumluluğun tamamen kalkması, ayrıca daha önceki cezaların da affedilmesi bulunuyor.

Yazı İşleri Müdürlerinin başkalarının yazdığı yazıdan sorumlu tutulması, ''hükümetlerin sansür memuru'' ya da gazete sahiplerinin ''kurbanlık koyunu'' yerine sayılması gerçekten de çok ağır bir haksızlıktır. Bir an önce düzeltilmesi gereken ağır bir haksızlık..

Ancak haksızlığın ve anlamsızlığın temeli, ''fikir suçu'' denilen kavramda yatıyor. Son günlerde yaygınlaşan deyimiyle ''kaleme kelepçe'' vuran anlayışta.

Bu o kadar açık bir anlamsızlıktır ki, sokaktan geçen herhangi bir vatandaşı çevirip sorsanız, size bir kişinin yazı yazdığı için hapse atılmasından hiçbir şey anlamadığını söyleyecektir. Nitekim gazeteciler hapse atıldığı zaman da öteki mahkumların şüpheli bakışlarıyla karşılaşırlar. Yazı yazma suçu diye birşey kabul edilmediği için, gerçek suçunu gizleyip gizlemediğinden şüphe edilir!

Genellikle herkes bu kanıdadır, herkes fikir suçunun karşısında olduğunu söyler ama yıllardan beri de gazeteciler, yazarlar hapislerde yatar durur.

Bu anti-demokratik anlayışın uygulaması da tamamen anti-demokratik cereyan eder.

Savcılar, Basın Kanununu ve Ceza Kanununun ilgili maddelerini otomatikman uygulamak zorundadırlar. Her yayın organını satır satır okuyup, ''suç'' varsa dava açacaklardır. Bir savcının günde binlerce sayfa okuması pek mümkün olmadığından, suç bulmak da otomatiğe bağlanmıştır. Yazıya şöyle bir bakılır, ne yazdığı anlaşılmadan belli kelimeler aranır. Örneğin ''Kürt'' kelimesi, ''faşist'' kelimesi veya benzerleri geçiyor mu diye bakılır. Dava açılırsa, ''fikir suçu''nun öyle senedi, sepeti, tanığı falan da olmadığı için ''bilirkişi''ye gönderilir. O kişi de kendi siyasi eğilimine göre yazıda ''suç'' olup olmadığı yolunda mütalaa verir. ''Sanığın'' yazısını ''savunmasından'' sonra da mahkeme, o kaleme kelepçe takıp takmayacağına karar verir.

Bir gazeteci arkadaş, MC dönemindeki bir yazısında ''Bu hükümet ne dümenler çeviriyor?'' şeklinde bir cümle sarfetmiş. Savcı ''dümen çevirme'' deyimini suç saymış ve hükümete hakaretten dava açmış. Neyse ki mahkeme insaflı davranmış da, ''Hükümet devlet gemisinin kaptanıdır. Zaten işi dümen çevirmektir. Bu nedenle yazıda suç unsuru yoktur'' diyerek beraatına karar vermiş.

Gazetecinin üzerinde yürüdüğü sırat köprüsündeki tek tehdit düşünce özgürlüğünü kısıtlayan kanunların hapis tehdidi de değil.

Gerici bir kargaşalığa sürüklenmek istenen ülkemizde gazeteci, fikirleri nedeniyle demokrasi düşmanlarının dövme ve öldürme tehditleri altında görev yapıyor. İşte Abdi İpekçi.

Yani fikir özgürlüğü mücadelesi, aynı zamanda bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin ayrılmaz bir parçası.

Yazı İşleri Müdürlerinin sorumluluğu kaldırılmalıdır.

Ama, kaleme kelepçe takan anlayışın, ülkemizin düşmanlarından başka kimsenin işine yaramadığını unutmayarak.

NATO Güney Avrupa Müttefik Kuvvetleri Komutanı Oramiral Bini temaslarına başladı

ANKARA (ÖZEL)
Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Bülent Ulusu'nun resmi konuğu olarak Türkiye'de bulunan NATO Güney Avrupa Müttefik Kuvvetleri Komutanı Oramiral Mario Bini Ankara'daki temaslarına başladı. Mario Bini dün Deniz Kuvvetleri Komutanı Bülent Ulusu, Milli Savunma Bakanı Neşet Akmandor ve Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren'i ziyaret etti.

Ankara'dan sonra İzmir ve İstanbul'da, Deniz Kuvvetlerine bağlı bazı birlik ve kuruluşlarda incelemelerde bulunacak olan Oramiral Bini 8 Nisan günü yurdumuzdan ayrılacak.

Danaburan'da bir gün 2

Röportaj: Hasan Yıldız-Şahin Tugay

Yıkılmak üzere olan ilkokulun yıllık bütçesi 600 lira

"MC zamanında müracaat etmedik, çünkü sorunlarımıza eğileceğine inanmıyorduk"

''MC döneminde müracaat etmedik sorunlarımız için. Çünkü biz CHP'liydik. MC'nin sorunlarımızı çözebileceğine inanmıyorduk. Sonra Halk Partisi geldi iktidara. Dedik ki bu parti çözer sorunlarımızı. Müracaatlarda bulunduk. 'Ben halkı kurtaracağım dertlerinden' diyordu Halk Partisi.

''İlk olarak 1 Kasım 1978 yılında Tunceli YSE Müdürlüğüne başvuruda bulunduk. Cevap gelmedi. Aradan 14 ay geçti. Bu sefer Elazığ YSE 11. Bölge Müdürlüğüne müracaat ettik. Bu da sonuçsuz kaldı. Ben bu işin peşine düştüm, işi Ankara'ya kadar uzattım. 26 Şubat 1979 günü Ankara Etüt Proje Başkanlığına başvurdum. Dilekçemizin kayıt numarası 11 bin 1'dir. Gene cevap alamadım. Artık umudumuzu yitirdik. Anladık ki bu hükümetten de bize fayda yok.

''Sorunlarımız çok. Köyümüz halkı çalışkandır. Devlet bize biraz yardım etse sorunlarımızı çözebiliriz. Geçen yıl Mazgirt'e bağlı Beyler Mezrası, Kızılcık, Lazvan, Göktepe, Temurtağ muhtarlarıyla birlikte grupça elektrik almak üzere Elazığ TEK 8. Bölge Müdürlüğüne başvurduk. Sorunumuzu Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına da bildirdik. Bize elektrik verilsin direkleri biz dikeriz.

''YSE bize yol yapacaktı, bazı çıkarcılar yolu Mazgirt'e bağlamak istediler. Biz karşı çıktık. Bizimle Tunceli Elazığ Karayolu arasında 5 kilometre uzaklık vardır. Dozer geldi iki gün çalıştı yol bitecekti çalışmayı durdurdular. Dedik ki etmeyin eylemeyin bir gün daha çalışsanız bitecek. Dinlemediler. YSE Müdürlüğüne başvurduk. Neyse sonunda yolu tamamladılar.

''Barakadan bir okulumuz, ne sağlam bir kapısı, ne camı, ne penceresi var. Burada kışlar çok uzun sürüyor. Isı eksi 20 derecenin altına düşüyor. İncecik duvarlar, böyle bir yerde eğitim yapılabilir mi? Bizim çocuklarımız ana baba evladı değil mi? Milli Eğitim Müdürünü köye getirdik, dedik ki siz çocuğunuzu bu okulda okutur musunuz? 'Okutmam' dedi; Bu barakalar sıcak bölgeler içindir' Öyleyse bir çare? 'Şükredin' dedi bize. 'Camlara kağıt takın' dedi.

''Milli Eğitim Müdürünü köye getirdik. 'Bu barakalar sıcak bölgeler içindir' dedi. Öyleyse bir çare dedik. 'Şükredin' dedi''

Köy öğretmeni de anlattı:

''İşte okulumuzu görüyorsunuz. Yıkık bir baraka. Burada kışlar çok serttir. İnsanlar beton binalarda ve taş yapılarda bile zor ısınıyorlar. Ama biz dört tarafı kontraplakla kaplı bu yapıda 7-8 yaşındaki çocuklarla birlikte eğitim yapıyoruz. Okulumuzun araç ve gereçleri yok, sadece adı olan bir kitaplığı var.

Köy muhtarına, okulun bütçesi için kac lira ayırıyorsunuz dediğimizde gülüyorlar. ''600 lira''. ''Devlet bu işe el atsın. Biz de bu memleketin yurttaşıyız, biz de vergi veriyoruz, biz de askerlik yapıyoruz.''

Akşama doğru Danaburnu köylülerini sorunlarıyla baş başa bırakıp köyden ayrılıyoruz...

Bakalım yetkililer söylenenlere kulak asacaklar mı?

BİTTİ

ANADOLUHİSARI'NDA BİR MAĞARADA GİZLENEN ÜÇ KİŞİ YAKALANDI

HABER MERKEZİ

İstanbul Beykoz'da NATO tesislerine ait aradeki bir mağarada yakalanan üç kişinin üzerinde 5 tabanca, 200 mermi, 2 otomatik tüfek şarjörü ele geçirildi.

Dün akşam üzeri Beykoz NATO tesislerinin üzerindeki dağlık arazide özel yapılmış bir mağarada yakalanan Recep Dinçtürk, Civan Çelebi, ve Ceyhan Çelebi adındaki kişiler, ilk sorgulamalarında Bolu Cezaevinden kaçtıklarını belirtmiştir.

● Öte yandan dün sabaha karşı Hasanpaşa İş Bankasına patlayıcı madde atıldı. Patlayıcı madde Bankanın bütün camlarının kırılmasına neden oldu.

● Kadıköy Acıbadem Dört Yolda yapılan aramalarda 34 DL 468 plakalı arabanın içinde çok sayıda bildiri ele geçirildi.

Kemal Etkin yönetimindeki arabada yakalanan ve "Bütün Ülkelerin İşçileri ve Ezilen Halklar Birleşin İşçi Köylü Kurtuluşu TKP M-L" yazılı bildirilere el kondu. Kemal Etkin gözaltına alındı.

ANKARA'DA

Ankara'da Balgat olayı ile ilgili 8 komando yakalandı. Ankara Emniyet Müdürlüğünün yaptığı açıklamada sanıkların 10 Ağustos 1978 tarihinde bazı kahvelerin taranması ve 5 kişinin ölümü, 12 kişinin de yaralanması olayının esas failleri oldukları ayrıca Balgat bölgesindeki çeşitli silahlı eylemlerden de sorumlu oldukları belirtildi.

Sanıklardan Cemal Aydın yapılan ilk sorgusunda, Balgat'ta bir mahallenin sorumlusu olduğunu, Ankara ÜGD Şubesi Başkanlığından Silah yardımı aldığını, burada İmam Hatip Lisesine ve çeşitli yerlere düzenlenen silahlı saldırılara girdiğini belirtti.

Cengiz Yılmaz, Süleyman Tokgül, Mehmet Oğuz ve Basri Solmaz ise ifadelerinde ÜGD Ankara Şube Başkanlığına bölgenin yollarını, sol görüşlü kişilerin oturduğu kahvelerin, dernek ve kuruluşların bir krokisinin kendileri tarafından verildiğini belirttiler.

BİLECİK'DE

Bilecik'de Kafkas Derneğinde yapılan arama sonucu iki tabanca ve 20 adet mermi ele geçirildi. Cemal Soyaltın ve Devrim Şahin tutuklandı.

Adapazarı muhabirimiz...

(Baştarafı 1. sayfada)

kurşunla öldü. Aynı olayda Tekel Bayiliği yapan Abdullah Bağış da yaralandı.

Olayın görgü tanıkları, Yenidoğan Mahallesi Muhtarı Hikmet Memigüven ile aynı Mahallede Tekel Bayiliği yapan Abdullah Bağış'ın aralarında zaman zaman tartışmalarını, dün işlenen cinayetin de bu tartışma sonucu meydana geldiğini belirttiler. Dün adı geçen kişiler arasında çıkan tartışma sırasında, muhtarın tabancasından çıkan kurşunlardan birinin aynı zamanda Tekel Bayiinde işçi olarak çalışan gazetemizin muhabirlerinden Birtan Yazıcı'ya isabet ettiği bildirildi. Aldığı kurşunlarla ağır yaralanan Yazıcı'nın hastahaneye kaldırılırken yolda öldüğü öğrenildi.

Muhabirimiz Birtan Yazıcı'nın ölümüne ve Abdullah Bağış'ın yaralanmasına neden olan Himmet Memigüven, olay sırasında kullandığı ruhsatsız tabancayla birlikte yakalandı.

Hükümetin davetlisi olarak bir ZAPU Heyeti Ankara'da

ANKARA(ÖZEL)

Rodezya'daki ırkçı Ian Smith rejimine karşı mücadele eden ZAPU (Zimbabve Afrika Halk Birliği) örgütü Genel Sekreteri Joseph Mskıa ve yardımcısı Enos Malandu Ankara'daki temaslarını sürdürüyor.

Türkiye Hükümetinin davetlisi olarak yurdumuzda bulunan ZAPU yetkilileri dün Dışişleri Bakanlığı ilgili daire başkanları ile görüştü. Bakanlık yetkilileriyle temaslarını bugün de sürdürecek olan konuk heyet yarın Türkiye'den ayrılacak.

Türkeş'in...

(Baştarafı 1. sayfada)

ma, silah kaçakçılığı, sarhoşluk, baskın, tehdit vs. sayısız suçlardan sabıkalı bulunuyordu. Nedeni henüz tespit edilemeyen son cinayeti gazetelerin manşetinde yer alırken, Oflu ortalıktan kayboldu. Oflu'dan son haber Tercüman gazetesinde yeraldı. Tercüman'a telefon eden Oflu "cinayeti kendisinin işlemediği, hatta cinayetin işlendiği sırada gazinoda olmadığını" söylüyor.

Öte yandan cinayet öncesi Oflu'nun yanında görülen komiser Necati Sarı'yı gözaltına alan polis Oflu'nun da gazinoda bulunduğunun tespit edildiğini açıklamıştı.

CİNAYETİN NEDENİ TARTIŞMALI

Cinayetin nedeni ise henüz tartışmalı. İstediği şarkıyı söylemediği için Oflu'nun şarkıcı Esengül'e kızması işin görünüşü olarak nitelendiriliyor. Oflu'nun EKO Adlı yeni bir organizasyon bürosuna ortak olduğu ve ses sanatçılarını zor ve tehdit yoluyla bu organizasyona bağlamak istediği söyleniyor. Ama daha yaygın bir kanının Oflu'nun böyle bir olaydan dolayı cinayete karışmayacak kadar tecrübeli olduğu ve daha önemli nedenlerin olabileceği şeklinde belirtiliyor.

Öte yandan Türkiye'de eroin kaçakçılığı ile Federal Alman polisinin önemli açıklamalarda bulunması üzerine yeni gelişmeler görülüyor.

Türkiye'de farkında olmadan TIR kamyonuna esrar koyulan Hollanda'daki bir şirketin şoförü olarak çalışan Şükrü Kırıcı, şirketin isteğiyle Almanya'ya dönüyor. Almanya'da Mafia ile karşılaşan şoför kamyonun da esrar taşıdığını öğrenince dehşete kapılıyor ve Mafia'dan kurtulmak için Türkiye'ye kaçıyor ve eski İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı ile konuşarak durumu anlatıyor. İnterpol harekete geçiyor ve Almanya'da bir, Avusturya'da üç, Hollanda'da iki kişi yakalanıyor. Arkasından Mafia, İçişleri Bakanıyla görüşüp adamlarını yakalatan şoför Şükrü Kırıcı'yı kaçırmak istiyor. Şükrü Kırıcı'yı kaçırmakla görevlendirilen Mafia'nın adamlarından Zekeriya Adıgüzel, Hasan Kurtuluş, Yusuf Avcı, Tevfik Çakal, Ali Ercan Günaydın, Mehmet Pehlivan adındaki işadamları İstanbul'dan Ankara'ya geliyorlar. Şükrü Kırıcı'yı dağa götürüp Mafia'nın ölüm fermanını yerine getirecekken takip eden polis tarafından yakalanıyorlar.

TELEVİZYON

18.35 ARI MAYA

19.00 ÇOCUKLARLA BAŞBAŞA: Mayk Mulligın ve Buharlı Greyder'i adlı çizgi öyküden sonra okul öncesi çocuklara saksıya sebze ve çiçek ekimi anlatılıyor.

19.30 TÜRK HALK MÜZİĞİ: İzzet Altınmeşe söyleyecek.

20.00 BİR KONU BİR KONUK:

Jülide Gülizar'ın sunduğu programa konuk olarak Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Profosörü Nuşin Ayiter katılıyor. Konu Kat Mülkiyeti.

20.30 HABERLER

21.15 MİNİK KONSER

21.20 SABAHATTİN ALİ: Yazarın ölümünün 31. ölüm yıldönümü nedeniyle yazarın edebi kişiliğinin tanıtıldığı bir program. Aziz Nesin, Asım Bezirci, Fethi Naci, Atilla Özkırımlı, Filiz Ali ve Aliye Ali katılıyorlar.

21.50 ÇARŞAMBA GECESİ

22.35 AŞK GEMİSİ

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler
06.02 Günaydın
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
14.32 Türküler
15.01 Şarkılar
15.40 Türküler Geçidi
16.05 Okul Radyosu
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
18.16 Laf Lafı Açar
19.00 HABERLER
20.02 Çocuklar İçin On Dakika
20.12 Hafif Müzik
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Türküler Geçidi
21.02 Konuların İçinden
21.30 Şarkılar
21.45 Türküler
23.00 HABERLER
23.35 Türküler Geçidi
00.02 Unutulmayanlar
01.00 Kapanış

TRT 2

08.00 Açılış
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Sabah Konseri
10.30 Uluslar ve Biz
11.20 Hafif Müzik
11.40 Yaşayan Hukuk
12.00 Küçük Konser
12.20 Şarkılar
13.15 Çeşitli Klasik Müzik
13.30 Olayların İçinden
16.00 Türküler
16.20 Arkası Yarın
16.40 Şarkılar
17.00 Büyük Eserler
18.00 Yurttan Sesler
18.30 Anıların Getirdikleri
18.50 Hafif Müzik
19.45 Türküler
20.30 Türk Hafif Müziği
21.00 Radyo Tiyatrosu
22.00 Türküler Geçidi
22.30 Solistlerden Seçmeler
23.00 Türküler
23.35 Çeşitli Sololar
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.30 Barok Müzik
10.00 Senfonik Müzik
10.45 Saz Eserleri
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Türkçe Haberler
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
15.00 Günün Konseri
16.00 Oda Müziği
18.00 Stüdyo FM
19.00 Bir Konser
20.30 Caz Ustaları
21.00 Çağlar Akımlar ve Müzik
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Çarşamba Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

CHP Aydın...

(Baştarafı 1. sayfada)

Toplantıyı izlemek isteyen TİKP Aydın İl Yöneticilerinden Cafer Bakış, Dev-Sol'cular tarafından önce dışarıya çıkarıldı, daha sonra da saldırıya uğradı.

BURSA KADIN KOLLARI KONGRESİ

Önceki gün Feza Düğün Salonunda yapılan Bursa CHP İl Kadın Kolları Kongresinde ise İKD'lilerin desteklediği liste seçimi kaybetti. 65 oy alan Beyhan Akgün başkanlığı kazandı.

Hasan Esat Işık ve bazı CHP milletvekillerinin de katıldıkları kongrede hava zaman zaman elektriklendi. Beyhan Akgün'ün karşısına adaylığını koyan Meliha Dirican'ın İKD yanlısı Belediye Meclis Üyesi Avukat Asude Şenol tarafından yönlendirildiği görüldü.

Kongreden sonra muhabirimiz İstanbul İl Kadın Kolları Yöneticisi Gönül Köstem ile görüştü. Köstem, "İKD ile aramıza sınır çektik. Kesinlikle CHP içinde faaliyetlerine müsaade etmeyeceğiz. İKD'liyiz deyip köylere, gecekondulara giremiyorlar, CHP'nin ismini kullanıyorlar. Bunlar aslında "TKP"nin Kadın Kollarıdır. İçimize sızmalarına müsaade etmeyeceğiz" dedi.

OSMANİYE GENÇLİK KOLLARI SEÇİMİ

Daha önce de Adana'nın Osmaniye ilçesinde CHP gençlik kolu başkanlığını "Devrimci Kurtuluş" grubunun adayı kazanmıştı. Haberin gazetemizde yeralması üzerine Adana CHP İl Başkanı Alibal Akdamar "Parti tüzük ve programı dışına çıkanlar hakkında disiplin işlemi yapılır" demişti.

H.Basri Güder...

(Baştarafı 1. sayfada)

Anayasa'ya aykırı olduğunu söyledi.

Hasan Basri Güder'in açıklaması şöyle:

"Hukukumuzda cezaların şahsiliği prensibi hakimdir. Diğer bir deyişle suç teşkil eden eylemi işleyen kim ise o cezalandırılır. Basın kanununun 16. maddesi bu nedenle, genel hukuk ve ceza ilkesiyle Anayasa'mıza aykırıdır. Ayrıca, Anayasa'mızın 3. bölümünde güvence altına alınmış bulunan, çalışma özgürlüğünü de zedeleyen ve kısıtlayan bir maddenin, halen basın kanununda muhafaza edilmesine anlam vermek mümkün değildir. Çünkü bir başka kişinin suç teşkil eden yazı veya hazırladığı resim ya da karikatürü bir gazetede mücerret yayınlamış olmasının, Yazı İşleri Müdürünün de o kimse ile ceza sorumluluğuna tabi tutulması pek çok kimseyi bu alanda çalışmaktan alıkoyma ya da engelleme neticesini doğurmaktadır.

"Kaldı ki, yasalarda, suç unsurlarını tespit eden kati ve somut ölçüler de bulunmadığından ki bu husus mahkemeden mahkemeye ve hatta bilirkişiden bilirkişiye de değişmektedir, hele genellikle hukukçu olmayan Yazı İşleri Müdürünün, önceden bir yazı ya da resmin suç teşkil edip etmediğini de belirlemesi olanaksız bulunduğuna göre, bu kimselerin sorumluluğu çağdaş hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşamaz. Buna rağmen, halen bu hükümlerin muhafazası ve bunlara istinaden ceza verilmesine devam edilmesi düşündürücüdür.

"Hür demokratik sistemi benimseyen, hukukun üstünlüğü ilkesine bağlı ülkemizde, kanunu değil hukuku ve çağdaş anlayışı hakim kılmak diyorsak, gecikmeksizin basın yasasının ilgili hükümlerini değiştirmek veya kaldırmak gerekir. Bunlar yapılıncaya kadar da bir basın affının zarureti kaçınılmaz durumdadır."

OĞUZ BAYTOK'UN AÇIKLAMASI

Öte yandan aynı konuda görüşlerine başvurduğumuz Yeni Adana gazetesi eski Yazı İşleri Müdürü Baytok Yazı İşleri Müdürlerinin yazmadığı yazılar nedeniyle cezalandırılmasına karşıyım" dedi.

Oğuz Baytok "73 yılında izinde olduğu bir sıra iş mahkemesi hakkında yazılan bir yazı nedeniyle hakkında soruşturma açıldığını ve duruşmalar sonucunda 3 ay 16 gün hapis ve 500 lira para cezasına çarptırıldığını belirtti.

"Köylünün...

(Baştarafı 1. sayfada)

Bin dönüm kadar olan köy merasının kendilerine dönümü 40 bin liradan satılmak istendiğini, kendileri almazsa başka köyden köylülere satılacağının söylendiğini belirten Tulum köylüleri "Köylünün malını köylüye satacaklar. Bu meraya ait İrfan Töre'nin üzerinde tapusu yok. Daha önce ağanın elinden aldığımız topraklar nasıl hazine malıysa, mera da hazine malı" diyorlar.

Önceki gün Tulum köyüne gelen Tepeköy kaymakamı "Bu mera ağanın tapulu malı, tapusunda 1078 dönüm görüküyor. Ya anlaşır koyununuzu kuzunuzu satıp burayı satın alırsınız, ya da jandarmayı dayarım. Burada bir tek hayvanınızı dahi otlatamazsınız" demesi üzerine Tulum köylüleri Tepeköy kaymakamına "yıllardır tapu tapu diyorsunuz, gösterin şu tapuyu dedik mi yan çiziyorsunuz. Burası köylünün malıdır" diye cevap verdiler.

Kaymakam Tulum'dan ayrıldıktan sonra, kendi aralarında toplanan Tulum köylüleri, parayla kendi mallarını satın almayacaklarını, eğer merada hayvanlarını otlatamazlarsa işgal edeceklerini kararlaştırdılar.

Asgari Ücret...

(Baştarafı 1. sayfada)

den gönderilen fiyat artış raporlarını değerlendirecek. Komisyonda yer alan işverenler asgari ücretin kişi üzerinden hesaplanmasını isterken işçi temsilcileri aile üzerinden hesaplanmasını istiyorlar. Bugün yapılacak toplantıda tartışmanın bu noktada cereyan etmesi bekleniyor.

Bugünkü toplantıda asgari ücretin tespiti konusunda yöntem üzerinde durulacağı, asgari ücret konusunda, parakende fiyatların mı, yoksa bir şehirdeki artışın mı esas alınacağının, gelen raporlar ışığında değerlendirileceği öğrenildi.

Bugünkü toplantı ile ilgili olarak görüşüne başvurduğumuz komisyon üyesi Teksif Sendikası Genel Başkan Yardımcısı Vahap Güvenç şunları söyledi:

"İstatistikler henüz gelmemiştir. Vilayetlerden gelecek olan raporlara göre ilmi bir tespit yapacağız. Ay sonuna kadar sonuçlanacağını ümit ediyorum."

MEMUR KURULUŞLARI NE DİYOR

Asgari Ücret konusunda görüşünü sorduğumuz TÖB-DER Genel Merkezi zamlar yapılmadan önce asgari ücreti net 10 bin lira olarak tespit ettiklerini, zamlardan sonra ise bu rakkamın 14 bin ile 15 bin arasında olması gerektiğini söylediler.

Türk Persen-Kom Genel Başkanı Sakıp Hiçeremiz ise asgari ücretin tespiti konusunda uygulanması gereken ilkeyi açıklayarak şöyle dedi:

"Asgari ücretin saptanmasında o yıl kamu kesiminde yapılan toplusözleşmelerle saptanan asgari ücretin Türkiye ortalaması esas alınmalıdır.

"Böylece bulunan asgari ücret komisyonca ilan edilmeli ve ücret mali yıl başından geçerli olarak uygulanmalıdır. Asgari ücret komisyonunda kesinlikle kamu görevlileri temsilcileri de bulunmalıdır.

AET...

(Baştarafı 1. sayfada)

da nihai görüşmelerin başlamasına bir gün kala alındığı belirtiliyor.

75 milyon Avrupa hesap birimi (115 milyon dolar) tutarındaki özel fon, AET üyesi ülkelerin tek başlarına Türkiye'ye, OECD kanalıyla yapacakları yardımın dışında olacak.

TÜRK İŞÇİLERİN SERBEST DOLAŞIMI

AET Bakanlar Konseyi'nde Türkiye'ye mali yardım onaylanırken, Türk işçilerinin serbest dolaşımı konusunda Federal Almanya'nın itirazını sürdürmesi nedeniyle, görüş birliği sağlanamadı. Konunun, Mayıs ayı toplantısında yeniden görüşülmesi kararlaştırıldı.

Bakanlar Konseyinden sızan haberlere göre, Almanya, Türkiye'nin katma protokolden doğan bazı yükümlülüklerinin beş yıl süreyle dondurulmasına karşılık, serbest dolaşımla ilgili Topluluk yükümlülüklerinin de aynı süreyle dondurulması konusundaki isteğini tekrarladı.

Çin...

(Baştarafı 1. sayfada)

manın iptaline karar vermezlerse, otomatik olarak beş yıl uzamasından bir hafta önce alındı.

Resmi Yeni Çin Haberler Ajansı, 5. Ulusal Halk Kongresinin, anlaşma 11 Nisan 1980'de sona erince yenilenmemesine karar verdiğini bildirdi.

Çin—Sovyetler Birliği Barış ve Dostluk Anlaşması 14 Şubat 1950'de Moskova'da imzalanmış, aynı yılın 11 Nisanında yürürlüğe girmişti.

Adalet...

(Baştarafı 1. sayfada)

teklifi üzerindeki çalışmalarına dün devam etti. Komisyon teklifin ayrıntılarını değerlendirmek üzere bir alt komisyon kurulmasını kararlaştırdı.

Adalet Komisyonu Başkanı AP Milletvekili İsmail Hakkı Köylüoğlu tarafından yapılan açıklamaya göre Kemal Aykut, Galip Kaya ve Orhan Karaçelik'ten oluşan Alt Komisyon, bugün saat 13.30'da toplanarak teklifin ayrıntılarını incelemeye başlayacak komisyon çalışmalarını yarın tamamlayarak Adalet Komisyonuna sunacak. Adalet Komisyonu ise Alt Komisyondan gelen teklif üzerindeki çalışmalarını tamamlayarak sonuçlandıracak.

Schmidt'in...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Guadeloupe Zirvesinde, Türkiye'ye ivedi yardım sağlanması konusunda görüş birliğine varmışlardı. Türkiye'ye ekonomik yardım yapılması için alınan ilke kararları çerçevesinde, hükümetler ve uluslararası kuruluşlar arasında koordinatörlük görevi, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Genel Sekreteri Emil Van Lennep'e verilmişti.

Suudi Arabistan 250 milyon dolar...

(Baştarafı 1. sayfada)

Havaalanında gazetecilerin sorularını cevaplayan Suudi Arabistan Maliye Bakanı Muhammed Abu Hail Suudi Arabistan kalkınma planı çerçevesinde Türkiye'nin ekonomik sorunlarına yardımcı olmak istediklerini söyledi.

Gazetecilerin, 'Türkiye'nin yardıma ihtiyacı olduğu, bu konuda Suudi Arabistan'ın Türkiye'ye yardımda bulunup bulunamayacağı" şeklindeki sorularına da Suudi Arabistan Maliye Bakanı, 'Evet, onun için burdayım" şeklinde cevap verdi.

Suudi Arabistan Maliye Bakanı Esenboğa havaalanında yaptığı açıklamada, ülkesinin Türkiye'ye Yapacağı yardımın OECD Yardım Fonu çerçevesinde değil, iki ülke yetkililerinin karşılıklı görüşmeleri sonucunda yapılacağını belirtti.

Abu Hail bugün Başbakan Bülent Ecevit, Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin, Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün ile görüşecek. Bu arada heyetler arasındaki görüşmeler de teknik düzeyde sürdürülecek.

Anlaşma bugün akşamüstü Dışişleri Bakanlığında imzalanacak.

DÜNYA BANKASI HEYETİ

Öte yandan, iki ya da üç hafta kadar yurdumuzda kalarak incelemeler yapacak olan Dünya Bankası heyeti temaslarını sürdürüyor. Önceki gün Ankara'ya gelen Dünya Bankası heyeti, yurdumuzda kalacağı süre içerisinde ödemeler dengesi, KİT'lerin durumu ve Merkez Bankası kredileri gibi konularda ilgililerden ayrıntılı bilgi alacak.

Butto'nun karısı...

(Baştarafı 1. sayfada)

bakıyorlar. Öte yandan Bayan Butto ve kızı Benazir Butto'nun, Zülfikar Ali Butto ile dün sabah yaptıkları görüşme, son görüşme olarak nitelendiriliyor.

Benazir Butto avukatına yolladığı mektupta, "Annemle beni, babamı son kez görmemiz için çağırdılar. Buna inanmak mümkün değil. Ama cesaretimizi kaybetmeyeceğiz" diye yazdı. Benazir Butto, sıkıyönetim yetkililerinin kendisine, babasını son kez ziyaret etmesi için izin verildiğini söylediklerini açıkladı. Butto'nun kızı bu sözlerle sıkıyönetim yetkililerinin babasının asılmasının kesin olduğunu ima ettiklerini anlattı.

Geçen hafta da Butto'nun kızkardeşi, Butto'ya General Ziya Ül Hak'tan bağışlanmasını istemesi için baskı yapıldığını belirtmiş, bu nedenle onun iki kez gardiyanlardan dayak yediğini açıklamıştı. Ancak Butto baştan beri bağışlanmasını istemeyeceğini belirtmektedir. Bunu yaptığı takdirde suçu kabul ettiği anlamının çıkacağını, oysa kendisinin suçsuz olduğunu söylemektedir.

TYS...

(Baştarafı 1. sayfada)

ziz Nesin yeniden Genel Başkanlığa seçildi.

TYS Yönetim Kuruluna seçilenlerden Demirtaş Ceyhun İkinci Başkanlığa, Ataol Behramoğlu Genel Sekreterliğe ve Asım Bezirci de Genel Saymanlığa getirildi.

Genel Kurulda yapılan seçimde eşit oy alan Emil Galip Sandalcı, Tekin Sönmez ve Bekir Yıldız arasında başvurulan kura sonucunda, Sandalcı ile Sönmez Yönetim Kurulu üyeliğini kazandı. Bekir Yıldız ise kura sonucu yedek üye oldu.

TİKP...

(Baştarafı 1. sayfada)

Artan hayat pahalılığına karşı "oynak merdiven" sistemine gidilmesini isteyen TİKP'nin açıklamasında şu görüşlere yer veriliyor:

"Asgari Ücret Tespit Komisyonu çalışmalarına çok ağır yaşama koşullarına sürüklendiği bir sırada başladı ve sürdürüyor. Partimiz, böyle bir ortamda asgari ücretin gerçekçi bir şekilde saptanabilmesi için aşağıdaki hususların dikkate alınması gerektiği görüşündedir.

1. Asgari Ücretler fiyat artışlarıyle beraber otomatik olarak yükselmelidir. Dünyanın bir çok ülkesinde uygulanan ve adına "eşel-mobil" (oynak merdiven" denen bu sistemin Türkiye'de de benimsenmesi gereklidir. Çünkü fiyatlar değil iki yılda bir aydan bir aya bile beklenmeyecek ölçülerde fırlamaktadır. Hükümetin bugünkü ekonomik politikası ile fiyatların önümüzdeki dönemde de kontrol altına alınamayacağı ortadadır. Öyleyse Asgari Ücret de bu gidişe ayak uyduracak bir şekilde düzenlenmelidir. Aksi takdirde Asgari Ücretin hiç bir yararı olmayacak, ücretlilerin yaşam koşulları yeni zam dalgaları altında daha da ağırlaşacaktır.

2. Ücretler tek kişiye göre değil, tüm bir işçi ailesinin gideleri gözönüne alınarak belirlenmelidir. Ülkemizde çalışanların ezici bir çoğunluğu aldıkları ücretle kalabalık bir aileyi geçindirmek zorundadır. Tespit yapılırken bu gerçek mutlaka gözönüne alınmalıdır.

3. Asgari ücretin hiç bir şekilde vergi kesilmemelidir. Bugünkü uygulama mutlaka giderilmesi gereken açık bir haksızlıktır. Vergiler yüksek gelirlilerden kesilmelidir.

4. Tarım kesiminde çalışanlar için ayrı ve daha düşük bir ücret tespit edilmesi kesinlikle hatalıdır. Tarım işçileri de ulusal düzeyde saptanacak tek ve aynı Asgari Ücretten yararlanmalıdır.

Asgari Ücretler sadece geçmiş yıllarda ulaşılan hayat düzeyini korumayı değil, bu düzeyi daha da yükseltmeyi amaçlayan bir anlayışla düzenlenmelidir. Bu, yasanın "sosyal-devlet" ilkesini de öngördüğü ulaşılması gereken zorunlu bir hedeftir. Hükümet bu konuda gerekli tüm önlemleri almalı, asgari ücretin gerçek değerinin sürekli ve kademeli bir şekilde yükseltmesi sağlanmalıdır. Aksi halde "Halkçılık" iddiaları boş bir aldatmacadan öte anlam taşımayacaktır.

AP...

(Baştarafı 1. sayfada)

sında anlaşma sağlandığı bildirildi.

Danışma Kurulu'nun dün yaptığı toplantıda, AP'nin gündemde bulunan gensoru önergelerini geri çekmesi konusu ile bazı sosyal ve ekonomik yasa tasarılarının öncelikle görüşülmesi için neler yapılması gereği üzerinde duruldu.

Alınan bilgilere göre, AP, seçim yasası ile bazı yasaların görüşülmesi için gündemde bulunan gensoru önergelerini geri çekmeye karar verdi.

AP Grup Başkanvekili Esat Kıratlıoğlu, gensoru önergelerinin geri alınması konusunda yetkili kurullara başvurmaları gerektiğini belirterek, Danışma Kurulu'ndan izin istedi. Danışma Kurulu'na başkanlık eden Cahit Karakaş, toplantıyı daha ileri bir saate erteledi.

Kıratlıoğlu, toplantıdan sonra yaptığı açıklamada, yeniden toplanacak olan Danışma Kurulu'nda sorun olmayacağını, gündemdeki tıkanıklığın kesinlikle giderileceğini bildirdi.

Aydınlık
BAYAŞ
Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi:
FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ:
Nuruosmaniye Cad. 3/3
Cağaloğlu - İSTANBUL
Yazı İşleri Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37

ANKARA BÜROSU: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90, 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İş Hanı, Kat: 3 No: 16, Tel: 17 493,

YURT DIŞI BÜROLARI:
ALMANYA: Hohenstaufen Str. 4, 6 Frankfurt M/1, Tel: 0611/74 70 38
FRANSA: 11 rue Jean de Beauvais 75005 Paris, Tel: 03 34 602
BELÇİKA: 188, rue Josaphat 1030 Bruxelles, Tel: 00 322 — 215 40 60
İSVEÇ: Luntmakargatan 58, 11 358 Stockholm, Tel: 30 56 39
HOLLANDA: Bildstr 53 Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I, 1020 Renens (V.D.) Lozan

ABONE ÜCRETLERİ

Yurt içi		Yurt Dışı	
108 Tl.	(1 Aylık)	30 DM	(1 Aylık)
320 Tl.	(3 Aylık)	90 DM	(3 Aylık)
645 Tl.	(6 Aylık)	160 DM	(6 Aylık)
1290 Tl.	(1 Yıllık)	310 DM	(1 Yıllık)

İLAN TARİFESİ:

2.4.6. sayfalar	(Santimi)	250 lira
3.5.7. sayfalar	(Santimi)	300 lira
Yayın ilanı	(Santimi)	100 lira
" "	(Yayın Sayfasında)	30 lira
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 Snt.)		250 lira
Küçük İlanlar	(Kelimesi)	5 lira

22340—374

D.Halkın Yolu'nun Çin'e ve Mao'ya saldırmaktan başka siyaseti yok

Sıkıyönetime şiddetle karşı çıkan D.Halkın Yolu, askerleri "silahlarını faşist generallere çevirmeye" çağırıyor

Halkın Yolu yöneticilerinin gruplarını feshederek TİKP'ye katılmalarından sonra. bu karara katılmayarak Devrimci Halkın Yolu grubunu oluşturanların net, açık ve ayrıntılı siyasetleri yok. Dergilerinin büyük bir bölümünde Çin'i eleştiriyor, Tiran Radyosunun yayınlarına ve Arnavutluk Emek Partisi Merkez Komitesi Yayın Organı Zerii Popullit'ten yapılan çevirilere yer veriyorlar.

Amerika ilerliyor

D.Halkın Yolu dergisinin, ilk sayısında "Halkın Yolu'nun eski çizgisini yeniden gözden geçirileceği, ancak bu çizginin esasının Marksist olduğu" belirtiliyordu.

D.Halkın Yolu'nda şimdiye kadar bu yönde açık bir çaba görülmedi. Ancak D.Halkın Yolu, eski çizginin önemli bazı noktalarını farkettirmeden değiştirdi

H.Yolu dergisi, ülkemizde ABD emperyalizminin gerilediğini, Sovyet sosyal-emperyalizminin ilerlediğini söylüyordu. Devrimci Halkın Yolu ise, Amerikan emperyalizminin ülkemizde ilerlediğini, yeni mevziler kazandığını söylüyor. Kıbrıs'la ilgili toplumlararası görüşme eğilimlerinin güçlenmesini "Amerikan emperyalizminin Kıbrıs'ta yeni adımlar atması olarak değerlendiriyor. Yunanistan ve Türkiye arasındaki gelişmeler için "ABD Türkiye ve Yunanistan gericiliğini uzlaştırmaya çalışıyor" diyor. Ecevit Hükümetinin politikasını IMF'nin ve ABD emperyalizminin çizdiğini öne sürüyor.

Baş düşman Çin

Devrimci Halkın Yolu, Sovyetler Birliği'ne hâlâ sosyal-emperyalist demesine rağmen, bütün yayınlarında baş hedef olarak Çin'i seçiyor. D.Halkın Yolu'nun hemen hemen her sayısı Çin'e saldıran yazılarla dolu.

D.Halkın Yolu bir süre önceye kadar Çin'e "revizyonist" diyordu. Arnavutluk'un emperyalist demesiyle birlikte o da "Çin sosyal-emperyalistleri" tanımını kullanmaya başladı.

D.Halkın Yolu, Vietnam'ın Kamboçya'yı işgal etmesini şöyle değerlendirdi:

"Asya'da Vietnam ve Kamboçya arasında varolan sınır anlaşmazlığı Sovyet ve Çin emperyalistlerinin doğrudan ve dolaylı kışkırtmalarının bir kıvılcımı oldu... Bütün bu süreçte gerek Sovyet sosyal-emperyalistleri ve Çinli emperyalistler, biri Vietnam'ın, diğeri Kamboçya'nın arkasına geçerek savaş yangınını durmadan körüklediler." (DHY, sayı: 63)

Çin in Vietnam'a karşı giriştiği ihtar harekatı için de D.Halkın Yolu, Moskova yanlılarıyla aynı başlıklarla "Vietnam halkı zafer kazanacaktır" diyerek, 'Çin'in Vietnam'dan ellerini çekmesini" istedi.

D.Halkın Yolu Romanya'nın Sovyetler Birliği'ne karşı takındığı tutumun "Sözde bağımsızlıkçı" olduğunu söylüyor ve Romanya'nın arkasında "ABD emperyalistlerinin ve Çinli emperyalistler"in olduğunu öne sürüyor.

D.Halkın Yolu Mao'nun fikirlerini açıkça reddetti

Halkın Yolu yöneticileri, gruplarını feshederek TİKP saflarına katıldıklarında, şimdiki D.Halkın Yolu grubunu oluşturacak olanlar, "Üç Dünya Teorisi'nin Mao'ya ait olmadığını, kendilerinin Mao'nun fikirlerini her zaman ve herkesten çok iyi savunacaklarını" söylüyorlardı.

Ancak aynı kişiler, elimizde belgeli olarak bulunan yukarıdaki sözleri söyledikten bir yıl sonra, dergilerinde Mao'yu "anti-Marksist, küçük burjuva" ilan ediverdiler. Mao'nun fikirlerinin reddedildiği yazıda Çin Komünist Partisi ve Çin devrimi için de şunlar deniyordu

'Çin'de devrim mücadelesine Marksizm-Lenin'izm rehberlik etmediği, işçi sınıfının önderliği ve onun gerçek Komünist Partisi olmadığı için, Çin devrimi bir küçük burjuva devrim olarak kaldı." (DHY, sayı: 64)

Kendi geçmişini revizyonist ilan ediyor

Mao'nun fikirlerinin reddedildiği D.Halkın Yolu sayısında ayrıca "Mao Zedung Düşüncesi mahkum edilmeden Marksizm-Leninizm yolunda ilerlenemez" başlıklı başyazıda ise D.Halkın Yolu'nun o zamana kadar Mao'nun fikirlerini savunmuş olması konusunda bir şey söylenmiyor, ancak şu belirtiliyordu:

"Bugün modern revizyonistler dışında kalan Partizan'dan Aydınlık'a kadar akımların temelinde Mao Zedung revizyonizmi vardır."

D.Halkın Yolu böylece kendi geçmişinin de tümüyle revizyonist olduğunu öne sürüyordu.

Emperyalizmin uşağı Ecevit

Ülkemizde hakim sınıfların emperyalizmle bütünleşmiş olduğunu ve bunların siyasi iktidarı olan faşist diktatörlüğün emperyalizmin güdümünde olduğunu söyleyen D. Halkın Yolu, Ecevit'in de emperyalizmin ve hakim sınıfların uşağı haline geldiğini söylüyor.

D.Halkın Yolu sıkıyönetim ilanından sonra Ecevit Hükümetinin "faşist generallerin uşağı ve faşist diktatörlüğün demokratik cilalı sopası" haline geldiğini öne sürdü.

Sıkıyönetim konusunda

D.Halkın Yolu'nun sıkıyönetim konusundaki değerlendirmesi şöyleydi:

"Sıkıyönetim, ABD emperyalizminin Batılı müttefikleriyle birlikte Türkiye'yi istedikleri gibi kontrol altına alma, rakipleri Sovyet sosyal-emperyalizminin kendi aleyhlerine gelişmesini önleme, hakim sınıfların halka dayattığı ve dayatacağı tedbirlere sessizce boyun eğilmesini sağlama, halkın mücadelesini durdurmanın aracıdır." (DHY, sayı: 57)

D.Halkın Yolu, muhtemel gelişmeleri de şöyle değerlendiriyordu:

"Bugün yaşanan gerçekler, sıkıyönetim ilanı, sınıf mücadelesinin son derece şiddetli ve keskin hale geldiğini gösteriyor... Şimdi şartlar zor ve çetindir, bundan sonra daha da zorlaşacaktır.'

Bu tespitlerden sonra D.Halkın Yolu, "sıkıyönetime karşı kararlı, gözü pek direnin", "korkusuzca karşı durun" çağrılarını sıralıyordu.

Bu çağrılardan en ilginci de şöyleydi:

"Askerler... Süngülerinizi çevirmeniz gereken halk değil, faşist sıkıyönetim komutanları, faşist generallerdir... Faşist paşaların planlarına alet olmayın, faşist sıkıyönetim komutanlarının emirlerine uymayın."

Moskova yanlısı TKP ile "fark"

Sıkıyönetim konusunda Moskova yanlısı TKP ile aynı tespitleri yapan ve şiarları atan D.Halkın Yolu farkını da şöyle açıklıyor:

"...Hiç bir zaman kendimizi bu şiarlar ve taleplerle sınırlamayacağımız gibi, bunları ele alışımız dahi her türden küçükburjuva, reformcu, revizyonist akımdan farklıdır ve farklı olmalıdır. Her şeyden önce bu talep ve istekler bizler için hakim sınıflardan dilenilen sadakalar, rica ve yalvarmalar değil, mücadele ve eylem şiarlarıdır." (DHY, sayı: 63)

* * *

Yarın D.Halkın Yolu'nun öteki gruplar hakkında değerlendirmelerine ve bu gruplarla arasında geçen ilginç tartışmalara değineceğiz.

Halkın Yolu nun çıkardığı "Enver Hoca albümünün gülünç ama düşündürücü macerasını anlatacağız.

Aşiret reisinin oğlu ve 300 özeleştiri

D.Halkın Yolu bir süredir "Devrimciler Halkın Yolu'nun doğru çizgisinde birleşiyorlar" başlığı altında özeleştirilerin yayınlandığı bir sayfa açtı. Halkın Yolu'nun neyi savunup savunmadığı pek belli olmadığından, ayrıca artık pek gücü de kalmadığından bu sayfada tek tük özeleştiriye rastlanıyordu.

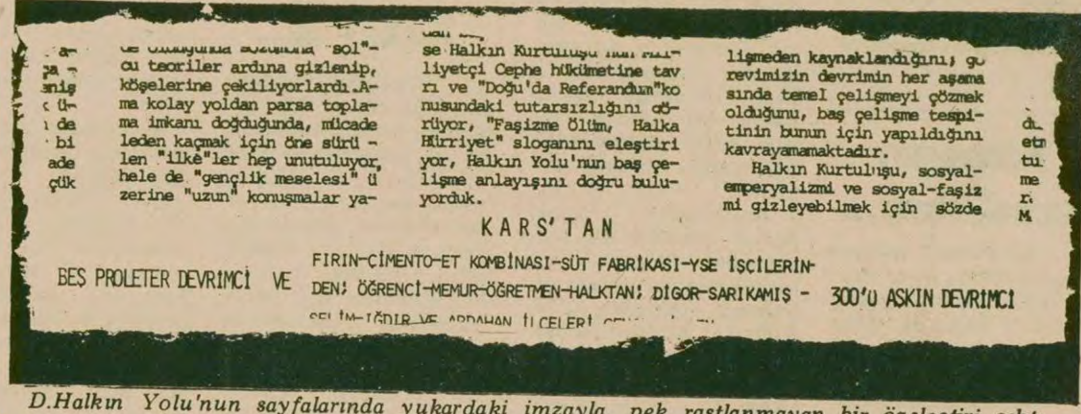
49. sayısında ise uzun bir özeleştiri ve özeleştiri altında da şöyle bir imza vardı:

"Kars'tan beş proleter devrimci ve Fırın-Çimento, Et Kombinası - Süt Fabrikası - YSE işçilerinden, öğrenci-öğretmen-memur halktan; Dıgor-Sarıkamış-Selim-Iğdır ve Ardahan ilçeleri gençlerinden 300'ü aşkın devrimci."

Nasıl olmuştu da birdenbire 5 "proleter devrimci" ve 300'ü aşkın "devrimci" Halkın Kurtuluşu saflarını terkederek D.Halkın Yolu saflarına katılmıştı? D.Halkın Yolu'nun taraftarlarının toplamı bile bu kadar etmiyordu.

İşin aslı kısa zamanda anlaşılacaktı. 5 "proleter devrimci"den biri Kars yöresinde etkin olan bir aşiret reisinin oğluydu. Bu kişi H.Kurtuluşu saflarını terkedip D.Halkın Yoluna katılınca aşiretinin gençlerini de D.Halkın Yolu saflarına katmakta sakınca görmemişti.

Ne yazık ki, D.Halkın Yolu'nun bu büyümesi uzun sürmedi. Aşiret reisinin oğlu D.Halkın Yolu'nu pek beğenmemiş olacak ki, kısa bir süre sonra D.Halkın Yolu saflarını terketti. Tabii "300'ü aşkın devrimci"de.

cu teoriler ardına gizlenip, köşelerine çekiliyorlardı. Ama kolay yoldan parsa toplama imkanı doğduğunda, mücadeleden kaçmak için öne sürülen "ilke"ler hep unutuluyor, hele de "gençlik meselesi" üzerine "uzun" konuşmalar ya-

se Halkın Kurtuluşu ... liyetçi Cephe hükümetine tavrı ve "Doğu'da Referandum"konusundaki tutarsızlığını görüyor, "Faşizme Ölüm, Halka Hürriyet" sloganını eleştiriyor, Halkın Yolu'nun baş çelişme anlayışını doğru buluyorduk.

lişmeden kaynaklandığını; gu revimizin devrimin her aşamasında temel çelişmeyi çözmek olduğunu, baş çelişme tespitinin bunun için yapıldığını kavrayamamaktadır.

Halkın Kurtuluşu, sosyal-emperyalizmi ve sosyal-faşizmi gizleyebilmek için sözde

KARS'TAN

BEŞ PROLETER DEVRİMCİ VE FIRIN-ÇİMENTO-ET KOMBİNASI-SÜT FABRİKASI-YSE İŞÇİLERİNDEN; ÖĞRENCİ-MEMUR-ÖĞRETMEN-HALKTAN; DİGOR-SARIKAMIŞ - SELİM-IĞDIR VE ARDAHAN İLÇELERİ ... 300'Ü AŞKIN DEVRİMCİ

D.Halkın Yolu'nun sayfalarında yukardaki imzayla, pek rastlanmayan bir özeleştiri çıktı.

YARIN
D.HALKIN YOLU SAFLARINI TERK EDEN 44 DEVRİMCİNİN AÇIKLAMASI

- "D.Halkın Yolu taraftarları, kendi yayınladıkları "Enver Hoca Albümü"nü neden topladılar?
- H.Yolu sahibi Sadun Sönmez, dergiyi nasıl çıkardıklarını anlatıyor
- H.Kurtuluşu saflarını terk eden 2.THKO Davası sanıklarından Gülay Cazgır'ın açıklaması

TUNCELİ'DE D.HALKIN YOLU-KAVA ÇATIŞMASI

Silah hırsızlığı, adam kaçırma, işkence, cinayet...

D.Halkın Yolu'nun 49. sayısında büyük puntolarla şu başlık yer alıyordu:

"Tunceli'de Kava adlı küçük burjuva takımı Cemal yoldaşı katletti."

Yazıda da şunlar belirtiliyordu:

"Kendilerine Kavacı diyen kişiler bazı mallarının çalındığı gerekçesiyle Halkın Yolu'nun siyasetine sempati duyan 15 yaşında bir genci kaçırmışlar ve sorguya çekmişlerdir. Mallarının Halkın Yolu tarafından çalındığı iftirasını kaçırdıkları gence kabul ettirebilmek için kendi deyimleriyle 'Çin usulü' işkence yapmışlardır."

Silah hırsızlığı ve ardından gelişen olaylar

Evet, 1 Mayıs 1978'de başlayarak, D. Halkın Yolu ve Kava grubu (Üç Dünya Teorisini reddeden ve Çin'e emperyalist diyen grup) arasında sonunda bir kişinin öldürülmesine varan çatışmalar olmuştu. Ancak olayların gerçek yüzü hiçde D.Halkın Yolu'nun anlattığı gibi değildi. Şimdi gelişmelerin gerçekte ne olduğunu, D.Halkın Yolu'nun konuyla ilgili olarak dedikleriyle birlikte ele alalım.

1 Mayıs 1978'de Tunceli'de çeşitli gruplar bir miting düzenlediler. Polis mitingin çevresinde sıkı tedbirler aldı. Mitinge gelen Kava taraftarlarından biri yanında otomatik tüfeğini de getirmişti. Ancak sıkı güvenlik önlemleri yüzünden silahı miting alanına sokamayacağını anlayınca yakında bulunan D.Halkın Yolu sempatizanı bir gencin evine bıraktı.

Mitingden sonra akşam geri almak için aynı eve gidince silahını orada bulamadı. D.Halkın Yolcular silahın çalınmış olduğunu iddia ediyorlardı. Kavacılar ise D.Halkın Yolcularının silahı götürdüklerini öne sürüyorlardı. İki grup arasında bu yüzden ilişkiler iyice gerginleşti.

Adam kaçırma ve işkence

Silahın D.Halkın Yolcuları tarafından kaçırıldığına iyice kanaat getiren Kavacılar, tüfeğin bırakıldığı evdeki iki D.Halkın Yolu sempatizanını kaçırarak dağa kaldırdılar. Burada ayaklarının çevresine kurşun sıkarak ve başlarını suya sokarak, bu gençlere, silahın D.Halkın Yolcuları tarafından kaçırıldığını söylettiler.

Bu aşamada araya Halkın Kurtuluşu katıldı. Kavacılar H.Kurtuluşu aracılığıyla D.Halkın Yolcularına haber göndererek, silahı geri verirlerse adamlarını serbest bırakacaklarını bildirdiler. Bu arada tartışma konusu silah epey uzaklara gitmişti. Neyse alelacele getirildi ve H.Kurtuluşçularının gözetiminde değiş-tokuş yapıldı.

D.Halkın Yolu savaş açıyor

Bu durumda D.Halkın Yolu'nun "prestiji" oldukça sarsılmış oluyordu. Öteki gruplar, özellikle Halkın Kurtuluşu, olayı öne sürerek kendine pay çıkarmaya çalışıyordu. D.Halkın Yolcuları bu durumun altından kalkmak için Kavacılara şiddetle çatan bir bildiri yayınlayarak, Kavacılara karşı saldırı kararı aldılar.

Ve bundan sonra Tunceli aylar boyu iki grup arasında çatışma ve kavgalara sahne oldu.

Cemal Parlak vuruluyor

Son olarak D.Halkın Yolcuları bir Kavacıyı şehir garajı civarında kıstırdılar. Kavacı üzerinde silah olduğunu, yaklaşmamalarını söyledi. Ancak D.Halkın Yolcuları üzerine yürüdüler ve silahlar konuşmaya başladı. Çatışma sırasında garajda çalışan 15 yaşlarında Cemal Parlak adlı genç yaralandı. Cemal Parlak'ın ne gruplarla, ne de bu çatışmalarla bir ilgisi yoktu. Ne yazık ki silahlı çetelerin namlularının birinden çıkan kör kurşun onu bulmuştu. D.Halkın Yolcuları hemen Cemal Parlak'a sahip çıktılar. D.Halkın Yolu dergisi bu olayı şöyle anlatıyor:

"Kavacılar... İşi Halkın Yolu taraftarlarına ateş açmaya kadar vardırdı. Bu da planlı bir tertipti ve Halkın Yolu'ndan bir yoldaşımıza hedef gözetilerek ateş edilmişti. Fakat Cemal Parlak arkadaş kendini öne attı, kendini feda etti."

Tekke çekişmesi yüzünden yok olan bir ömür

Cemal Parlak'ın yarası ölümcül değildi. Yaralıya sahip çıkan D.Halkın Yolcular ailesine baskı yaparak Diyarbakır'a götüreceklerini söylediler. Kavacılar ise babasına, yaralıyı uçakla Ankara'ya götürmeyi teklif ettiler. C. Parlak'ın babası bunu kabul etmedi. D.Halkın Yolu bu konuda şunları yazıyor:

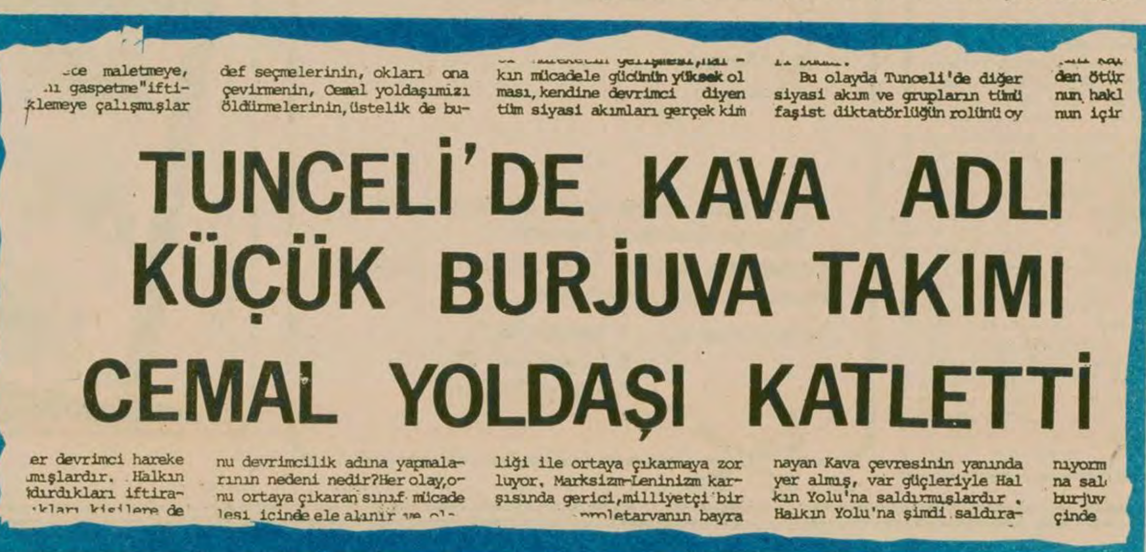
"Yoldaşımızı öldüren bu serseriler daha sonra öldürdükleri yoldaşın babasına, olayı örtbas etmesi için para vermeyi teklif ediyorlar; ama aldıkları cevap suratlarına tokat gibi patlıyor, 'Ben oğlumun kanını satmam."

Çekişmeler sürerken yaralının durumu ise gittikçe kötüleşiyordu. Nihayet D.Halkın Yolcuları bir taksi tutup yaralıyı Diyarbakır'a götürmek için yola çıktılar. Ancak yolda arabanın lastiği patladı. Yakındaki bir kasabada yaptırabilecekleri halde, bu kasabada komandolar etkili olduğu için korktular ve Tunceli'ye geri döndüler. Lastiği yaptırıp Diyarbakır'a gittiler.

Cemal Parlak Diyarbakır'da bir ay kadar hastanede kaldı. Sağlık durumu düzeliyordu. Ancak Tunceli'de durumlarını kuvvetlendirmek ve Kavacılara karşı propaganda aracı olarak kullanmak için D.Halkın Yolcuları C.Parlak'ı hastaneden alarak Tunceli'ye getirdiler. Adına bildiriler dağıttılar.

Kötü şartlar altında yaşama durumunda kalan Cemal Parlak ise bir süre sonra bakımsızlıktan öldü.

İşte sahte solun yaptıklarından biri daha. Bir gencin hayatı... İşkence... Hırsızlık... Çete savaşı...

ce maletmeye, ... gaspetme"iftiklemeye çalışmışlar

def seçmelerinin, okları ona çevirmenin, Cemal yoldaşımızı öldürmelerinin, üstelik de bu-

kın mücadele gücünün yüksek olması, kendine devrimci diyen tüm siyasi akımları gerçek kim

Bu olayda Tunceli'de diğer siyasi akım ve grupların tümü faşist diktatörlüğün rolünü oy

den ötür nun hakl nun için

TUNCELİ'DE KAVA ADLI KÜÇÜK BURJUVA TAKIMI CEMAL YOLDAŞI KATLETTİ

er devrimci hareke ...mışlardır. Halkın ...dırdıkları iftira-

nu devrimcilik adına yapmalarının nedeni nedir? Her olay, onu ortaya çıkaran sınıf mücadelesi içinde ele alınır ve o-

liği ile ortaya çıkarmaya zorluyor, Marksizm-Leninizm karşısında gerici, milliyetçi bir ...proletaryanın bayra

nayan Kava çevresinin yanında yer almış, var güçleriyle Halkın Yolu'na saldırmışlardır. Halkın Yolu'na şimdi saldıra-

nıyorm na sal burjuv çinde

D.Halkın Yolu'nun Tunceli olayları ile ilgili küpürü: Hiç bir grupla ilişkisi olmayan C. Parlak, D.Halkın Yolu'nun "Yoldaşı" oluvermiş.

Eczacıbaşı-Dinamo Tiran maçında D.Halkın Yolu taraftarlarının açtığı Arnavutça pankart

Eczacıbaşı-Dinamo Tiran voleybol maçı ve esrarengiz Enver Fatih

Geçen yılın Kasım ayında Eczacıbaşı Voleybol Takımı Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası maçı için Arnavutluk'un Dinamo Tiran takımıyla karşılaşıyordu.

Voleybol maçının "sol"la ne ilgisi var diyeceksiniz ama. Bu maçın farklı bir özelliği vardı; gazetelerin yalnızca spor sayfalarına değil, 1. sayfalarına da geçti. Bunun nedeni ise maç sırasında tribünlerde "Halkın Yolu - Devrimci Teori" imzalı ve "Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi" yazılı bir pankartın açılmasıydı.

D.Halkın Yolu yöneticilerinin en büyük derdi Arnavutluk'un ilgisini çekebilmek olmuştu. Halkın Kurtuluşu bu yolda epey mesafe almıştı, kendileri geride kalıyordu. Birşeyler yapmak lazımdı. İşte bu voleybol maçı da bulunmaz fırsattı. Eğer maçta Arnavutluklu oyunculara kendilerini gösterebilirlerse, onlar da dönünce Enver Hoca'ya anlatırlardı.

Tezahürat başlıyor

Bu fırsatı iyi değerlendirmek için D.Halkın Yolu taraftarları üst seviyede bir yöneticilerinin nezaretinde maça gittiler. Pankartları hazırdı, önemli sloganların Arnavutçalarını da öğrenmişlerdi.

Ve maç başladı. Seyirciler normal olarak Eczacıbaşı'na tezahürat yapıyorlardı. Fakat bu arada da maçla alakası olmayan "Yaşasın Proleter Enternasyonalizmi", "Enver-Parti" gibi sloganlar da duyuluyordu. (Enver - Parti sloganı Arnavutluk'ta en çok kullanılan slogandır.)

Seyirciler bu işe pek akıl erdiremediler, polisler de. Tribünler kalabalık olduğundan polis, sloganları atanların yanına yaklaşamıyordu. Ama şöyle bir kıpırdandığında D.Halkın Yolcuları hemen sloganlarını değiştiriyorlardı:

— Eczacı!... Eczacı!

Polis geri çekildiğinde ise;

— Enver Parti!... Enver Parti!

Bu arada D.Halkın Yolcular kendilerini Arnavutluklu oyunculara gösterebilmek için ellerinden geleni yapıyorlardı. Kimi ne kadar Arnavutça kelime biliyorsa bağırıyor, kimi ise "Pankarttaki resim iyi görünsün, unutmasınlar" diyordu. Bir de Arnavutluklu oyunculardan biri tribünlere doğru elini sallamadı mı! Bütün D. Halkın Yolcuları o anda yerlerinden fırladılar.

İşe Enver Fatih karışıyor

Ve maç bitti. Maç sırasında slogan atanların yanına yaklaşamayan polis, salonun çıkışında yakaladığı 20-30 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar arasında halktan kişiler de vardı ve komiserin önüne sorgu için ilk bunlardan biri çıkarıldı.

Komiser sert sert sordu:

— Söyle bakalım, ne diye öyle acayip şeyler bağırıyordunuz?

— "Vallahi ben maçı seyretmeye gelmiştim Komiser bey" dedi seyirci, "Birileri Enver Fatih diye bağırıyordu ama ben de anlamadım. Böyle bir oyuncu da yoktu takımlarda."

Bu Enver Fatih meselesi komiserin aklına iyice takılmıştı. Mutlaka önemli bir şey olmalıydı. Yoksa neden boğazlarını yırtarcasına bağırsınlardı.

Ve ondan sonra kim önune gelirse sormaya başladı:

— Söyle ulan kim bu Enver Fatih!

Gözaltına alınan D.Halkın Yolcular bu soruyu cevaplamakta hayli güçlük çektiler...